

OP Yrityspankki Oyj:n
toimintakertomus ja
tilinpäätös 2021

Sisällysluettelo

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021	4
OP Yrityspankki Oyj:n avainlukuja	5
Toimintaympäristö	6
OP Yrityspankin tulos	7
OP Yrityspankin toimenpiteet koronaviruskriisissä (COVID-19)	8
Tilikauden keskeiset tapahtumat	8
Vastuullisuus	8
Vakavaraisuus	9
Riskiasema	10
Segmenttien tulos	14
Yrityspankki ja pääomamarkkinat	14
Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike	16
Baltia	17
Muu toiminta	18
Palvelukehittäminen	20
Henkilöstö ja palkitseminen	20
Hallinnointi ja johto	20
Yhteisvastuu	20
Talletussuojarahaston ja sijoittajien korvausrahaston suoja	21
Hallituksen esitys voitonjaosta	21
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	22
Vuoden 2022 näkymät	22
Keskeiset tuloslaskelma- ja tase-erät	23
Tulos vuosineljänneksittäin	24
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	24
Tunnuslukujen laskentakaavat	25
Vakavaraisuustaulukot	28
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	30
Tuloslaskelma	30
Laaja tuloslaskelma	30
Tase	31
Oman pääoman muutoslaskelma	32
Rahavirtalaskelma	33
Tilinpäätöksen liitetiedot	34
Liite 1. OP Yrityspankki Oyj:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	35
Liite 2. OP Yrityspankki Oyj:n riskienhallinnan periaatteet	55
Liite 3. Yritysjärjestelyt ja IFRS-tilinpäätökseen siirtyminen	68
Liite 4. Segmenttiraportointi	77
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	80
Liite 5. Korkokate	80
Liite 6. Nettopalkkiotuotot	81
Liite 7. Sijoitustoiminnan nettotuotot	82
Liite 8. Liiketoiminnan muut tuotot	82
Liite 9. Henkilöstökulut	83
Liite 10. Poistot ja arvonalentumiset	84
Liite 11. Liiketoiminnan muut kulut	84
Liite 12. Saamisten arvonalentumiset	85
Liite 13. Tuloverot	85
VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	86
Liite 14. Käteiset varat	86
Liite 15. Saamiset luottolaitoksilta	86
Liite 16. Johdannaispimukset	87
Liite 17. Saamiset asiakkailta	94
Liite 18. Sijoitusomaisuus	94
Liite 19. Aineettomat hyödykkeet	94
Liite 20. Aineelliset hyödykkeet	95
Liite 21. Vuokrasopimukset	96
Liite 22. Muut varat	97
Liite 23. Verosaamiset ja -velat	98

VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	99
Liite 24. Velat luottolaitoksille	99
Liite 25. Velat asiakkaille	99
Liite 26. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	100
Liite 27. Varaukset ja muut velat	104
Liite 28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	107
Liite 29. Oma pääoma	108
MUUT TASETTA JA TASEEN ULKOPUOLISIA ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	110
Liite 30. Annetut vakuudet	110
Liite 31. Saadut rahoitusvakuudet	110
Liite 32. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	110
Liite 33. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti	111
Liite 34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä	115
Liite 35. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	127
Liite 36. Rahoitusvarat ja -velat, jotka on vähennetty toisistaan tai joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely	127
Liite 37. Rahavirtalaskelman liitetiedot	128
RISKIENHALLINNAN LIITETIEDOT	129
Liite 38. Luottotappioiden ja arvonalentumisten kehitys	129
Liite 39. Saadut vakuudet vakuuslajeittain	129
Liite 40. Varainhankinnan rakenne	129
Liite 41. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan	130
Liite 42. Likviditeettireservi	131
Liite 43. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit erääntymisen tai uudelleenhinnoittelun mukaan	132
Liite 44. Korke- ja markkinariskin herkkyysoanalyysi	133
MUUT LIITETIEDOT	134
Liite 45. Maakohtaiset tiedot	134
Liite 46. Lähipiiritapahtumat	135
Liite 47. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	138
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen ja allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä	139
Tilintarkastuskertomus	141

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2021

Tulos ennen veroja 1–12/2021	Tuotot yhteensä 1–12/2021	Luottokanta 1–12/2021	CET1- vakavaraisuus 31.12.2021
267 milj. €	+26 %	+7 %	15,4 %

- OP Yrityspankki Oyj:ssä vuonna 2021 toteutettujen rakennejärjestelyiden seurauksena OP Yrityspankki Oyj:lle ei muodostu enää raportoitavaa konsernia. OP Yrityspankki Oyj on siirtynyt raportoimaan osavuositarkastukset ja tilinpäätöksen IFRS-sääntelyn mukaisesti. Vertailuvuoden tiedot on oikaistu vastaamaan IFRS-sääntelyä.
- **OP Yrityspankki Oyj:n** tulos ennen veroja parani 267 miljoonaan euroon (228). Tuotot yhteensä kasvoivat 26 prosenttia 661 miljoonaan euroon (523). Korkokate kasvoi 28 prosenttia 412 miljoonaan euroon (322) ja sijoitustoiminnan nettotuotot 12 prosenttia 168 miljoonaan euroon (150). Liiketoiminnan muut tuotot olivat 49 miljoonaa euroa (29). Nettopalkkiotuotot kasvoivat 9 miljoonaa euroa 31 miljoonaan euroon (23). Kulut yhteensä kasvoivat 34 prosenttia 320 miljoonaan euroon (240). Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 21 miljoonaa euroa 74 miljoonaan euroon (53). Luottokanta kasvoi vuodessa 7 prosenttia 26,2 miljardiin euroon (24,5). Talletuskanta kasvoi 15 prosenttia 16,1 miljardiin euroon (13,9).
- OP Yrityspankki Oyj:n liiketoimintasegmentit ovat Yrityspankki ja pääomamarkkinat, Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike sekä Baltia. Muu toiminta -segmentissä esitetään liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta.
- **Yrityspankki ja pääomamarkkinat** -segmentin tulos ennen veroja parani 261 miljoonaan euroon (190). Tuotot yhteensä kasvoivat 26 prosenttia 420 miljoonaan euroon (334). Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 21 prosenttia 167 miljoonaan euroon (138). Liiketoiminnan muut tuotot olivat 70 miljoonaa euroa (8). Korkokate heikentyi 4 prosenttia 213 miljoonaan euroon (222). Kulut yhteensä kasvoivat 12 prosenttia 121 miljoonaan euroon (108). Kuluja kasvattivat henkilöstökulujen sekä liiketoiminnan muiden kulujen kasvu. Saamisten arvonalentumiset olivat 38 miljoonaa euroa (36).
- **Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike** -segmentin tulos ennen veroja parani 90 miljoonaan euroon (79). Tuotot yhteensä kasvoivat 22 prosenttia 231 miljoonaan euroon (189). Korkokate kasvoi 21 prosenttia 155 miljoonaan euroon (129) ja nettopalkkiotuotot 13 prosenttia 58 miljoonaan euroon (51). Kulut yhteensä kasvoivat 11 prosenttia 104 miljoonaan euroon (93). Kuluja kasvatti erityisesti liiketoiminnan muiden kulujen kasvu. Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 23 miljoonaa euroa 37 miljoonaan euroon (14).
- **Baltian** tulos ennen veroja parani 20 miljoonaan euroon (15). Tuotot yhteensä kasvoivat 11 prosenttia 42 miljoonaan euroon (38). Korkokate kasvoi 9 prosenttia 33 miljoonaan euroon (30) ja nettopalkkiotuotot 30 prosenttia 9 miljoonaan euroon (7). Kulut yhteensä kasvoivat 10 prosenttia 22 miljoonaan euroon (20).
- **Muun toiminnan** tulos ennen veroja oli -105 miljoonaa euroa (-55). Maksuvalmius säilyi vahvana.
- **OP Yrityspankki Oyj:n** CET1-vakavaraisuus oli 15,4 prosenttia (14,1).
- OP Yrityspankki Oyj:n Baltian tytäryhtiöt OP Finance AS (Viro), OP Finance SIA (Latvia) ja AB OP Finance (Liettua) ovat sulautuneet rajat ylittävällä tytäryhtiösulautumisella emoyhtiönsä OP Yrityspankki Oyj:öön 31.10.2021.
- OP Yrityspankki Oyj on jakautunut osittaisjakautumisella 29.11.2021 siten, että OP Yrityspankki Oyj:n vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiön, Pohjola Vakuutus Oy:n, osakkeet on siirretty OP Osuuskunnan suoraan omistukseen.
- OP Yrityspankki Oyj myi OP Osuuskunnalle OP Säilytys Oy:n koko osakekannan 30.11.2021.
- Tilikauden jälkeen OP Ryhmä on päättänyt ottaa käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiataason. Lattiataason käyttöönoton arvioidaan heikentävän OP Yrityspankin CET1-vakavaraisuuden Q2/2022 noin 12 prosenttiin.

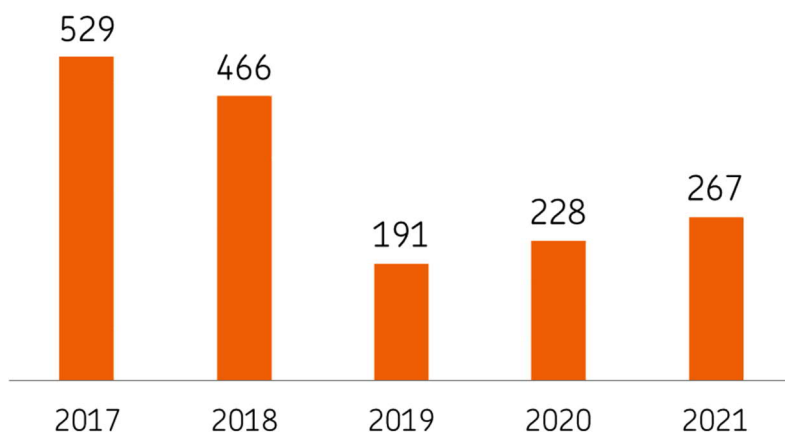
OP Yrityspankki Oyj:n avainlukuja

Tulos ennen veroja, milj. €	1-12/2021	1-12/2020	Muutos, %
Yrityspankki ja pääomamarkkinat	261	190	37,6
Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike	90	79	13,8
Baltia	20	15	37,7
Muu toiminta	-105	-55	-
Yhteensä	267	228	16,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,2	4,7	0,5*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,25	0,25	-0,01*
	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
CET1 -vakavaraisuus, %	15,4	14,1	1,3*
Luottokanta, milj. €	26 236	24 461	7,3
Takauskanta, milj. €	3 475	2 558	35,9
Muut vastuut, milj. €	5 731	5 422	5,7
Talletukset, milj. €	16 089	13 944	15,4
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	1,8	2,2	-0,5*
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takaukannasta, %	0,25	0,20	0,05*

Tuloksen vertailulukuna on käytetty OP Yrityspankki Oyj:n vuoden 2020 vastaavien jaksojen lukuja, jotka esitetään IFRS-sääntelyn mukaisesti. Tase- ja muiden poikkeileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2020 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

*Suhdeluvun muutos

Tulos ennen veroja, milj. €

Vuosien 2017–2019 lukuina esitetään OP Yrityspankki Oyj:n kansallisen lainsäädännön periaattein laskettu tulos ennen veroja.

Toimintaympäristö

Maailmantalous elpyi vuonna 2021 koronapandemian aiheuttamasta kriisistä. Vuoden viimeisellä neljänneksellä talous kasvoi hyvin omikronmuunnoksen aiheuttamasta tartuntojen kasvusta huolimatta. Inflaatio kiihtyi vuoden loppua kohti voimakkaasti ja saavutti useassa maassa nopeimman vauhdin vuosikymmeniin. Euribor-korot pysyivät vakaina, mutta pitkät korot nousivat vuoden aikana maltillisesti.

Suomen BKT ylitti pandemiaa edeltäneen tasonsa jo keväällä, ja elpyminen jatkui hyvää vauhtia syksyllä. Työllisyys on toipunut nopeasti kriisistä, ja työttömyys vähentynyt selvästi. Suomessa inflaatio kiihtyi maltillisemmin kuin euroalueella kokonaisuutena, vaikka nousu oli korkeimmillaan sitten 2010-luvun alkuvuosien. Myös asuntojen hinnat nousivat nopeimmin vuosiin. Vuoden lopulla asuntomarkkinoiden vire alkoi hidastua mutta säilyi vahvana.

Koronatartuntojen kasvu hidastaa talouskasvua vuoden 2022 alussa tilapäisesti, mutta talouden elpyminen jatkuu vuoden aikana. Inflaatio hidastuu mutta säilyy verrattain korkeana. Talouden näkymiä varjostavat koronapandemia, geopoliittiset jännitteet ja inflaationäkymiin liittyvä epävarmuus. Euroopan keskuspankki ilmoitti joulukuussa vähentävänsä vähitellen arvopaperiostojaan vuoden 2022 aikana.

Lainakanta kasvoi 3,3 prosenttia vuonna 2021. Kasvu oli vahvinta kotitalousluotoissa ja asuntoyhteisöluotoissa.

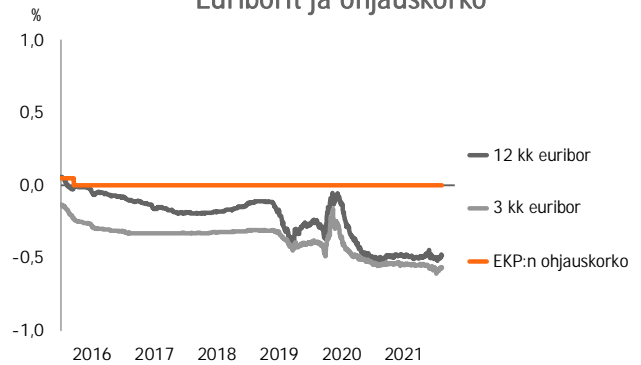
Kotitalouksien lainakasvu oli 4,0 prosenttia, asuntoyhteisöjen 5,9 prosenttia ja yritysluottojen 1,1 prosenttia. Kotitalouslainojen kasvun ajurina toimineiden asuntoluottojen kasvu laantui vuoden loppua kohti ja oli 4,1 prosenttia, kun taas kulutusluottojen kasvu vahvistui ja oli 2,5 prosenttia.

Talletukset kasvoivat 4,7 prosenttia vuonna 2021. Yritystalletukset kasvoivat 10,9 prosenttia ja kotitaloustalletukset 5,1 prosenttia.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen arvo kohosi vuoden 2021 lopussa ennätyskelliseen 158,8 miljardiin euroon. Vuoden aikana rahastoihin sijoitettiin uusia pääomia yhteensä 9,1 miljardin euron edestä. Myös pörssikurssien nousu kasvatti rahastosijoitusten arvoa.

Vakuutustoimialalla vuosi 2021 sujui suotuisissa merkeissä. Talouden toipuminen tuki vakuutusturvan kysyntää, eivätkä koronapandemian vaikutukset heikentäneet vakuutusyhtiöiden kannattavuutta. Myös sijoitusmarkkinan vahva kehitys suosi vakuutusyhtiöitä.

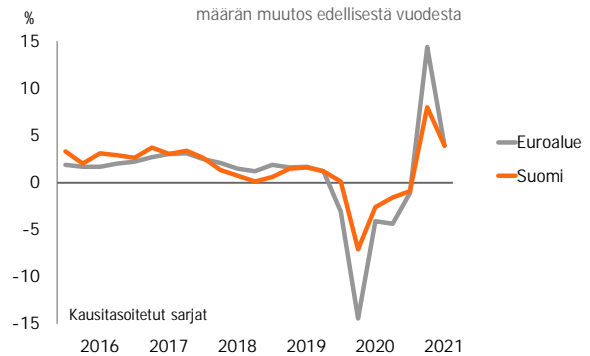
Euriborit ja ohjauskorko

Lähde: Suomen Pankki

BKT

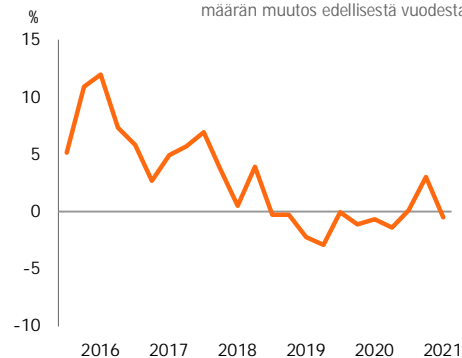
määrän muutos edellisestä vuodesta

Lahteet: Eurostat, Tilastokeskus

Investoinnit Suomessa

määrän muutos edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus

Finanssialan volyyymikehitys

12 kk muutos

Lähteet: Suomen Pankki, Suomen Sijoituslaitos Oy

OP Yrityspankin tulos

Milj. €	1–12/ 2021	1–12/ 2020	Muutos, %
Korkokate	412	322	28,3
Nettopalkkiotuotot	31	23	38,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	168	150	12,1
Liiketoiminnan muut tuotot	49	29	68,4
Tuotot yhteensä	661	523	26,3
Henkilöstökulut	72	62	16,2
Poistot ja arvonalentumiset	12	14	-10,2
Liiketoiminnan muut kulut	236	163	44,2
Kulut yhteensä	320	240	33,8
Saamisten arvonalentumiset	-74	-53	39,4
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-	-2	-
Tulos ennen veroja yhteensä	267	228	16,7

Tammi–joulukuu

OP Yrityspankki Oyj:n tulos ennen veroja parani 267 miljoonaan euroon (228). Tuotot yhteensä kasvoivat 661 miljoonaan euroon (523). Korkokate kasvoi 91 miljoonaa euroa 412 miljoonaan euroon. Korkokatetta kasvatti erityisesti Euroopan keskuspankin pankeille tarjoaman TLTRO III -rahoituksen korkomarginaalin ehdollisen lisähyödyn realisoituminen. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 9 miljoonaa euroa 31 miljoonaan euroon. Sijoitustoiminnan nettotuotot, 168 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 18 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 20 miljoonaa euroa 49 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muita tuottoja kasvattivat OP Yrityspankin rakennejärjestelyistä kertyneet kertaluonteiset erät. Kulut yhteensä kasvoivat 81 miljoonaa euroa 320 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muita kuluja kasvatti erityisesti TLTRO III-rahoituksen korkohyöty, joka välitettiin OP Yrityspankin keskuspankkitoiminnasta OP Ryhmän yhtiöille. Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 21 miljoonaa euroa 74 miljoonaan euroon.

Korkokate kasvoi 91 miljoonaa euroa 412 miljoonaan euroon. Korkotuottoja kasvattivat tuotot keskuspankkivelkojen sekä talletuksien negatiivisista koroista. OP Yrityspankki tuloutti tilikaudella 103 miljoonan euron suuruisen TLTRO III -rahoitukseen liittyvän korkomarginaalin ehdollisen lisähyödyn. Korkotuotot saamisista asiakkailta laskivat 381 miljoonaan euroon (384). Korkokuluja kasvattivat keskuspankkitalletuksista maksettavien negatiivisten korkojen kasvu sekä kasvaneet korkokulut senior non-preferred -joukkovelkakirjalainoista.

OP Yrityspankki otti tilikaudella Euroopan keskuspankin pankeille tarjoamaa TLTRO-rahoitusta 8 miljardia euroa. TLTRO-rahoituksen määrä kasvoi 16 miljardiin euroon. Senior non-preferred -joukkovelkakirjalainojen määrä kasvoi vuodessa 2,3 miljardia euroa 3,9 miljardiin euroon. Toissijaisia oman pääoman ehtoisia lainoja oli tilikauden lopussa 2,0 miljardia euroa (2,3). OP Yrityspankin luottokanta kasvoi vuodessa 7,3 prosenttia 26,2 miljardiin euroon (24,5) ja takauskanta 35,9 prosenttia 3,5 miljardiin euroon (2,6). Talletuskanta kasvoi vuodessa 15,4 prosenttia 16,1 miljardiin euroon (13,9).

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 9 miljoonaa euroa ja olivat 31 miljoonaa euroa. Palkkiotuottoja kasvattivat erityisesti maksuliikepalkkiotuotot ja palkkiotuotot luotonannosta.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 18 miljoonaa euroa 168 miljoonaan euroon. Tuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista kasvoivat 20 miljoonaa euroa 164 miljoonaan euroon. Markkinamuutoksista johtuvat johdannaisten luotto- ja vastapuoliriskin (CVA) arvonmuutokset paransivat tulosta 15 miljoonaa euroa (-16). Saamistodistusten myyntivoitot, 4 miljoonaa euroa, olivat 3 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät.

Liiketoiminnan muut tuotot, 49 miljoonaa euroa, kasvoivat 20 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti pääasiassa OP Säilytys Oy:n osakkeiden myynnistä saatu myyntivoitto.

Kokonaiskulut kasvoivat vertailukaudesta 81 miljoonaa euroa ja olivat 320 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 10 miljoonaa euroa 72 miljoonaan euroon tulospalkkiovarausten kasvettua. Poistot ja arvonalentumiset, 12 miljoonaa euroa, pienentyivät 1 miljoona euroa vertailukaudesta. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 72 miljoonaa euroa ja olivat 236 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita kuluja kasvatti saadun TLTRO III -rahoituksen korkohyödyn, 54 miljoonaa euroa, välittäminen OP Ryhmän yhtiöille. Korkohyöty välitettiin yhtiöille allokoitujen TLTRO III -rahoitukseen käytettyjen vakuuksien perusteella. Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat lisäksi ICT-kulujen kasvu ja vertailukautta suuremmat OP Osuuskunnan palveluveloitukset sekä viranomaismaksut.

Saamisten arvonalentumiset, 74 miljoonaa euroa, olivat 21 miljoonaa euroa vertailukautta suuremmat. Saamisten arvonalentumisia kasvatti erityisesti pitkään järjestämättöminä saamisina olleiden vastuiden arvostamista koskeva tiukennettu käsittely. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 46 miljoonaa euroa (55). Tappiota koskeva vähennyserä oli tilikauden lopussa 339 miljoonaa euroa (310). Järjestämättömät saamiset olivat 1,8 prosenttia (2,2) vastuista. Saamisten arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,25 prosenttia (0,20) luotto- ja takauksista.

OP Yrityspankin toimenpiteet koronaviruskriisissä (COVID-19)

OP Yrityspankki on tarjonnut asiakkailleen mahdollisuuden lainan maksuohjelmamuutokseen, jos koronaviruspandemia on aiheuttanut häiriöitä asiakkaan liiketoimintaan tai maksukykyyn.

OP Yrityspankki on varmistanut, että yhteiskunnan näkökulmasta kriittiset palvelut toimivat myös koronakriisin aikana. OP Yrityspankki on mahdollistanut henkilöstölleen turvalliset työolosuhteet työpaikalla sekä etätöiden tekemisen laajamittaisesti niissä työtehtävissä, missä se on mahdollista.

Lokakuussa OP Yrityspankissa hyväksyttiin tulevaisuuden työnteon eli hybridityön periaatteet. Yhteiset periaatteet auttavat työyhteisöjä ja tiimejä suunnittelemaan monimuotoisen ja -paikkaisen työnteon tavat. Jatkossa OP Yrityspankissa yhdistellään suunnitelmallisesti lähi- ja etätöitä sujuvasti ja tuottavasti, työn turvallisuus huomioiden. Asiakkaan tarpeet ja liiketoiminnan tavoitteet ohjaavat ensisijaisesti työnteon muotoja ja paikkaa.

Tilikauden keskeiset tapahtumat

Rakennejärjestelyt

OP Yrityspankki Oyj:n Baltian tytäryhtiöt OP Finance AS (Viro), OP Finance SIA (Latvia) ja AB OP Finance (Liettua) ovat sulautuneet rajat ylittävällä tytäryhtiösulautumisella emoyhtiönsä OP Yrityspankki Oyj:öön 31.10.2021.

OP Yrityspankki Oyj on jakautunut osittaisjakautumisella 29.11.2021 siten, että OP Yrityspankki Oyj:n vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiön, Pohjola Vakuutus Oy:n, osakkeet on siirretty OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Jakautuminen toteutettiin teknisesti siten, että OP Yrityspankki Oyj jakautui osittaisjakautumisella 29.11.2021 OP Osuuskunnan 100-prosenttisesti omistamaan apuyhtiö OP Vakuutus Holding Oy:öön, joka sulautui 30.11.2021 tytäryhteisösulautumisella OP Osuuskuntaan.

OP Yrityspankki Oyj on myynyt tytäryhtiönsä OP Säilytys Oy:n koko osakekannan OP Osuuskunnalle 30.11.2021.

Vastuullisuus

Yritysvastuu on tiivis osa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa. OP on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on vuodesta 2009 lähtien sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

OP julkaisi toukokuussa vuosittaisen Green Bond -raportin, joka sisältää kuvauksen OP Yrityspankin vuoden 2019 helmikuussa liikkeeseen laskemasta 500 miljoonan euron vihreästä joukkovelkakirjalainasta, sillä rahoitetuista käyttökohteista sekä saavutetuista ympäristövaikutuksista. OP:n ensimmäisellä vihreällä joukkovelkakirjalainalla on rahoitettu uusiutuvaa energiaa, ympäristöystävällistä rakentamista ja kestävää maankäyttöä. Vuoden 2020 aikana sillä saavutettiin merkittäviä positiivisia ympäristövaikutuksia: lähes 200 000 CO₂e-tonnia vältettyjä päästöjä energiantuotannossa, yli 140 000 CO₂e-tonnia hiilinieluja kestävä maankäytön kautta, 390 megawattia uusiutuvan energian tuotantoa ja 20 000 m² ympäristöystävälliseksi sertifioitua rakennuspinta-alaa.

OP Yrityspankki huomioi luottopäätöksissään ympäristöön, sosiaalisiin vaikutuksiin ja hyvään hallintoon liittyvät ESG-teemat ja -riskit Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) luotonantoa ja -valvontaa koskevan ohjeen mukaisesti. Uudessa ESG-analyyssissä asiakkaita tarkastellaan toimialakohtaisesti olennaisten ESG-teemojen osalta. Ohjetta sovelletaan alkuvaiheessa yritysasiakkaiden vastuisiin, jotka on myönnetty 30.6.2021 jälkeen. Jo aiempina vuosina OP Yrityspankin suurille asiakkaille on tehty ESG-analyysejä, joissa on huomioitu ympäristöön, sosiaalisiin vaikutuksiin ja hyvään hallintoon liittyvät näkökulmat. Yritysrahoituksessa OP Yrityspankki arvioi yhtiöiden ilmastomuutokseen liittyvää toimintaa seuraavista näkökulmista: yhtiön vaikutukset ilmastomuutokseen, yhtiön ilmastomuutoksen hillintätoimien merkitys ja ilmastomuutoksen vaikutukset yhtiöön.

Lokakuussa OP Yrityspankki sitoutui yritysluottosalkkujensa hiilineutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi OP Yrityspankki tiukensi kivihiiltä koskevia toimia rahoitus- ja sijoitustoiminnassaan. OP Yrityspankki ei jatkossa rahoita uusia kivihiilivoimalaitoksia tai -kaivoksia, eikä niiden rakentamista suunnittelevia yhtiöitä. Se ei myöskään kehitä uusia yritysasiakkuuksia, joissa taloudellinen riippuvuus liikevaihdolla mitattuna kivihiilen energiankäytöstä on yli 5 prosenttia. Linjasta voidaan poiketa, jos yritysasiakas on sitoutunut siirtymään kohti vähähiilistä talousjärjestelmää ja esittämään konkreettisen suunnitelman kivihiilestä irtautumiseen. OP Yrityspankki luo parhaillaan tietoa päästöjen vähentämiseksi merkittävästi jo ennen vuotta 2050, erityisesti yritysrahoituksen päämarkkina-alueella Suomessa.

Vuonna 2021 voimaan tulleella EU:n kestävän rahoituksen taksonomialuokittelulla on tavoitteena määritellä rahoitus- ja sijoituskohteiden kestävyys. Vuoden 2021 osalta EU:n taksonomian mukaiset tiedot esitetään ryhmätasolla OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa 2021 sekä OP Ryhmän toimintakertomuksessa 2021.

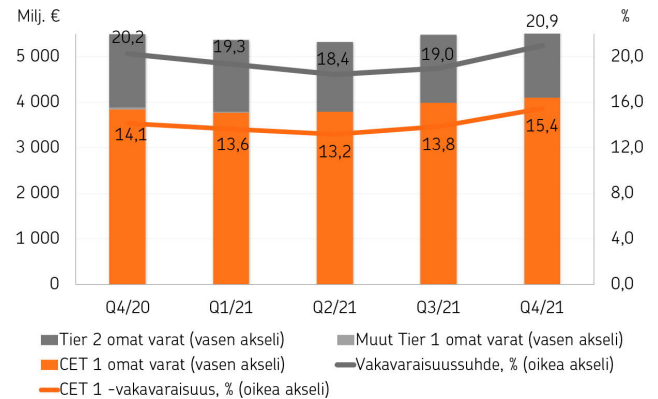
OP Yrityspankissa on kaksi kansainvälisten periaatteiden pohjalta kehitettyä vastuullisen yritysrahoituksen tuotetta: vihreä laina ja kestävyyskriteerilaina. Vihreissä lainoissa yritysasiakas sitoutuu käyttämään lainatut varat määriteltyihin kohteisiin, kun taas kestävyyskriteerilainoissa yritysasiakas sitoutuu yhdessä valittaviin vastuullisuustavoitteisiin lainanmyönnön yhteydessä. Kestävyyskriteerilainan vastuullisuustavoitteet vaikuttavat lainan marginaaliin. Näiden lainojen ja limiittien yhteenlasketut vastuut kasvoivat vuoden 2021 aikana 3,0 miljardiin euroon (1,5).

Monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on, että molempien sukupuolien osuus määritellyissä johtajatehtävissä on vähintään 40 prosenttia. Joulukuun lopussa naisten osuus oli 30 prosenttia (28).

Tarkemmat tiedot OP Yrityspankin vastuullisuudesta raportoidaan osana OP Ryhmän vastuullisuusraportointia. Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista vuodelta 2021 julkaistaan ryhmätasolla OP Ryhmän toimintakertomuksessa. GRI-standardien peruslaajuuden mukainen vastuullisuusraportointi julkaistaan ryhmätasolla OP Ryhmän vuosikatsauksessa 2021. Vastuullisuusraportointi sisältää lisäksi TCFD:n (Task-force on Climate related Financial Disclosure) viitekehyksen mukaisen tarkastelun.

Vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus

Luottolaitosvakavaraisuus

OP Yrityspankki Oyj:n CET1-vakavaraisuus oli tilikauden lopussa 15,4 prosenttia (14,1).

Luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteeseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa käytännössä alarajan vakavaraisuussuhteelle 10,5 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 7 prosenttiin.

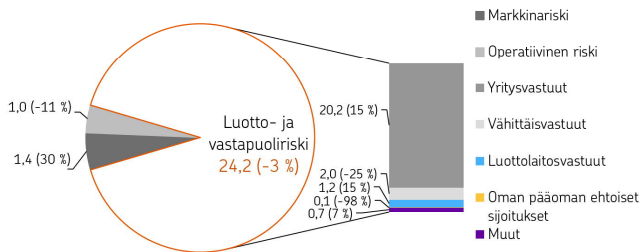
Ydinpääoma oli tilikauden lopussa 4,1 miljardia euroa (3,8). Ydinpääomaa kasvatti tilikauden tulos.

Kokonaisriski oli tilikauden lopussa 26,6 miljardia euroa (27,1) eli 2,1 prosenttia pienempi kuin viime vuodenvaihteessa. Maaliskuussa EKP asetti sisäisten mallien läpikäynnin (TRIM, Targeted Review of Internal Models) perusteella yritysvaluulle parametrikertoimen, joka kasvatti yritysvaluuden riskipainotettuja eriä. Yritysvastuiden määrä kasvoi vuodenvaihteesta. Kesäkuussa tuli voimaan EU:n vakavaraisuusasetuksen muutos (CRR2), joka kasvatti johdannaisten vastapuoliriskiä ennakoitun mukaisesti. Syyskuussa OP Ryhmä otti käyttöön kalibroidut parametrit vähittäis- ja yritysvastuissa. Parametrien käyttöönotto kasvatti hieman riskipainotettuja eriä ja pienensi hieman odotettua tappiota. OP Yrityspankki Oyj:n osittaisjakautumisen myötä oman pääoman ehtoisista sijoituksista poistui vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 3,9 miljardia euroa.

OP Yrityspankki Oyj kuuluu OP Ryhmään, jonka vakavaraisuutta valvotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan. Osana OP Ryhmää OP Yrityspankki Oyj on EKP:n valvonnassa. OP Ryhmä esittää vakavaraisuutta koskevat tiedot tilinpäätöstiedotteessa sekä osa- ja puolivuositarkastuksissa yhteenliittymälain mukaan. OP Ryhmä myös julkistaa Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot.

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti joulukuussa 2021 edelleen olla asettamatta pankeille syklisyyttä vähentävää lisäpääomavaatimusta.

Kokonaisriski 31.12.2021,
yhteensä 26,6 mrd. €
(muutos vuoden alusta -2 %)

OP Ryhmä käy EKP:n kanssa keskustelua sisäisten mallien (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) soveltamisen laajuuden uudelleenarvioinnista. Tämänhetkisen arvion mukaan IRBA-laajuuden muutos voi heikentää OP Yrityspankki Oyj:n CET1 -vakavaraisuutta noin 0,5 prosenttiyksikköä. Muutoksen lopullinen vaikutus ja käyttöönottojen aikataulu tarkentuvat valvojan kanssa käytävien keskustelujen ja IRBA-laajuuden muutokseen liittyvän lupaprosessin myötä.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin.

Kriisinratkaisuviranomainen päivitti 14.5.2021 OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL-vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities). Päivitetty MREL-vaade on 25,8 prosenttia kokonaisriskin (RWA) määrästä ja 10,12 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden (LRE) määrästä, ja se tuli voimaan 1.1.2022, vaateisiin sisältyy 3,5 prosenttia lisäpääomavaatimuksia (CBR, Combined Buffer Requirement).

Osana MREL-vaadetta kriisinratkaisuviranomainen on asettanut OP Ryhmälle EU:n kriisinratkaisuasetuksen mukaisen uuden subordinaatiovaateen. Subordinaatiovaatimuksen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa MREL-vaateesta on täytettävä omilla varoilla tai heikommassa etuoikeusasemassa olevilla veloilla. MREL-

vaadetta täydentävä subordinaatiovaade on vuoden 2022 alusta alkaen 22 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 10,11 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vuoden 2024 alusta alkaen subordinaatiovaade on 24 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 10,12 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä.

OP Ryhmän puskuri MREL-vaateeseen oli 6,5 miljardia euroa ja subordinaatiovaateeseen 1,1 miljardia euroa. MREL vaade oli RWA perusteinen ja subordinaatiovaade LRE perusteinen. OP Yrityspankin liikkeeseen laskemien senior non-preferred (SNP) -ehtoisten joukkovelkakirjalainojen määrä oli 3,9 miljardia euroa, lainat kattavat OP Ryhmän subordinaatiovaadetta.

Luottoluokitukset

OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset 31.12.2021

Luokituslaitos	Lyhyt varain-hankinta	Näkymä	Pitkä varain-hankinta	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Vakaa
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Global Ratings Europe Limitedistä ja Moody's Investors Service (Nordics) AB:stä. Yhtiön luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman.

Riskiasema

OP Ryhmän riskinoton lähtökohtana on, että OP Ryhmä ottaa kantaakseen pääosin ryhmän perustehtävän hoitamisesta syntyviä riskejä. Riskinotossaan OP Ryhmä korostaa maltillisuutta, vastuullisuutta ja huolellista toimintatapaa. Riskinottoa suunnataan ja rajataan toimivan johdon valmistelemilla ja ylimmän johdon hyväksymillä periaatteilla ja limiiteillä.

Menestyksekkäälle toiminnalle on luotu pohja, kun luottamuspääoman, finanssipääomien ja likviditeetin lisäksi OP Ryhmällä on käytettävissä monipuolista tietoa asiakkaiden tulevaisuuteen vaikuttavista tekijöistä sekä osaamista käyttää tätä tietoa. Riskinotto perustuu siihen, että ymmärretään asiakkaiden tulevaan toimintaan ja menestykseen vaikuttavat seikat sekä nykyisen kaltaisessa toimintaympäristössä että tilanteissa, joissa toimintaympäristöön kohdistuu äkillinen shokki tai trendinomainen muutos.

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat muun muassa kestävä kehitys ja

vastuullisuus (ESG), väestön demografinen muutos ja teknologian nopea kehitys.

Esimerkiksi ilmasto- ja ympäristömuutoksia tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä rohkaistaan asiakkaita kehittämään tulevaisuuden kestävä ja menestyvä liiketoimintaa. Samalla varmistetaan, että OP Ryhmän toiminta on pitkällä tähtäimellä kannattavaa ja arvojen mukaista.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet, joten taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiasemaan, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia tehdään näkyviksi skenaariotyöskentelyn keinoin.

Ryhmätasolla operatiiviset riskit pysyivät hyvin hallinnassa, ja OP Yrityspankin operatiivisten riskien toteutumista aiheutui 5 miljoonan euron (2) bruttotappiot. Muiden riskien osalta riskiasemaa käydään seuraavaksi lävitse tarkemmin Pankkitoiminta ja Muu toiminta -kohtaisesti. Pankkitoiminta käsittää Yrityspankki ja pääomamarkkinat, Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliikkeen sekä Baltian toiminnot.

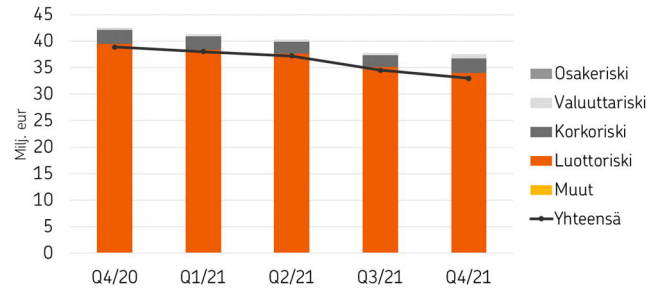
Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariskit.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema säilyi koronaviruspandemiasta huolimatta vakaana ja riskitasoltaan maltillisena.

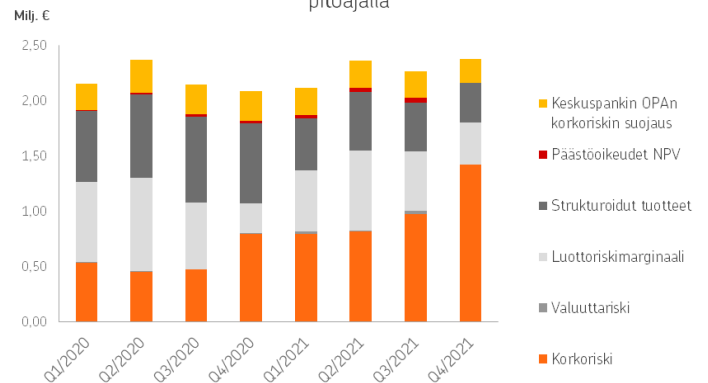
Pankkitoiminnan pitkäaikaisten sijoitusten markkinariskitaso on laskenut tilikaudella. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia tilikaudella. Sijoitusten markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli tilikauden lopussa 33 miljoonaa euroa (39). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin ja pankkitoiminnan pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset sekä niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Yrityspankin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Markets-toiminnan ja sisäisen pankin korkoriskiposition markkinariskiä mittaava Expected Shortfall (ES) -luku kasvoi hieman. Erityisesti korkoriski ja sen osuus kokonaisriskistä kasvoi selvästi viimeisen vuosineljänneksen aikaisten markkinaliikkeiden seurauksena.

Markkinariskin ES 97,5 % luottamustasolla ja 1 päivän pitoajalla

Pankkitoiminnan rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron muutoksen vaikutuksena 12 kuukauden korkokatteeseen oli tilikauden lopussa 56 miljoonaa euroa. Korkojen nousu kasvattaa korkotulon riskiä. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset

	Terveet lainanhoitojoustot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelmasaamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelmasaamiset (netto)	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Yli 90 pv erääntyneet saamiset, mrd. €			0,18	0,13	0,18	0,13	0,09	0,08	0,09	0,05
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset, mrd. €			0,31	0,49	0,31	0,49	0,09	0,13	0,22	0,35
Lainanhoitojoustosaamiset, mrd. €	0,19	0,25	0,14	0,10	0,32	0,34	0,09	0,05	0,24	0,30
Yhteensä, mrd. €	0,19	0,25	0,63	0,71	0,81	0,96	0,27	0,26	0,55	0,70

Tunnuslukuja

	31.12.2021	31.12.2020
Ongelmasaamiset vastuista, %	2,29	2,99
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	1,77	2,22
Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista, %	0,52	0,77
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %	22,9	25,8
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	41,5	32,1

OP Yrityspankki Oyj:llä oli vuoden lopussa 7 (6) suurta asiakasriskiä, ja niiden määrä oli yhteensä 3,5 miljardia euroa (2,7). Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaista yksittäisen asiakaskokonaisuuden vastuiden määrää, joka vähennyserien ja muiden luottoriskien vähentämistekniikoiden jälkeen ylittää kymmenen prosenttia asiakasriskiä kattavista omista varoista. Asiakasriskiä kattavilla omilla varoilla tarkoitetaan CRR II:n mukaisesti Tier 1 -omia varoja.

Baltian pankkitoiminnan vastuut olivat 3,7 miljardia euroa (3,6), joka oli 9,3 prosenttia (9,2) Yrityspankki-segmentin pankkitoiminnan vastuista.

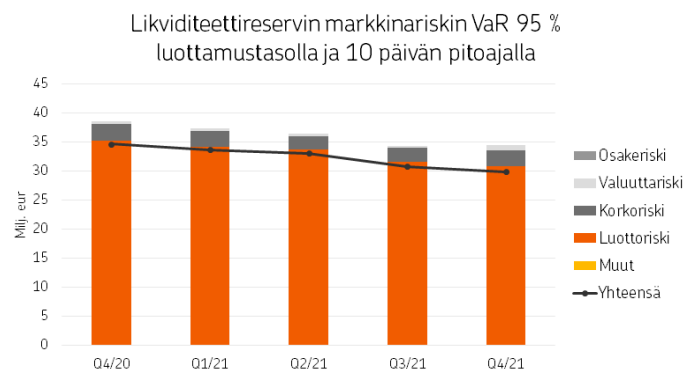
Tappiota koskevan vähennyserän jakautuminen toimialoitain esitetään ryhmätasolla OP Ryhmän vuoden 2021 toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä.

Muu toiminta

Muu toiminta -segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävien markkinariskitekijä on luottoriskimarginaalien muutosten vaikutukset likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

OP Ryhmän ja OP Yrityspankki Oyj:n rahoitus- ja maksuvalmius on vahva. Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvänä.

Likviditeettireservin saamistodistusten markkinariski (VaR 95 %) laski tilikaudella. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Likviditeettireservin markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli tilikauden lopussa 30 miljoonaa euroa (35). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset ja niiden korkoriskiä suojaavat johdannaispimukset.

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa OP Yrityspankin ylläpitämällä likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaarion osalta.

OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 212 prosenttia (197) tilikauden lopussa.

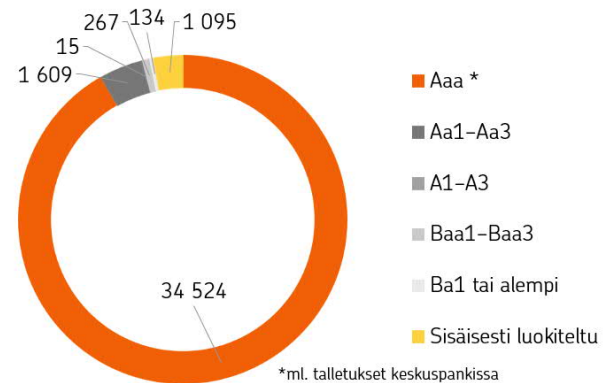
OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyssä NSFR-suhdeluvulle on asetettu 100 prosentin vähimmäisvaatimus 30.6.2021 alkaen. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 130 prosenttia (123) tilikauden lopussa.

Likviditeettireservi

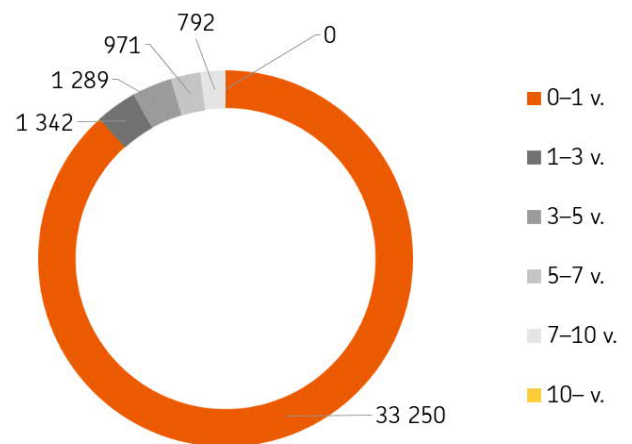
Mrd. €	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	32,6	21,6	51,3
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	4,0	8,7	-53,5
Vakuuskelpoiset yritysluotot	0,0	0,0	-
Yhteensä	36,7	30,2	21,2
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	1,0	1,0	-2,6
Likviditeettireservi markkina-arvoin	37,6	31,3	20,4
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,3	-0,5	-
Likviditeettireservi vakuusarvoin	37,3	30,8	21,3

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia ja arvopaperistettuja saamisista.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 31.12.2021, milj.€

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma 31.12.2021, milj.€

OP Ryhmän keskusrahalaikoksena toimivalle OP Yrityspankki Oyj:lle osuuspankit ja OP Osuuskunta tytäryhtiöineen ovat merkittävä asiakasryhmä. OP Yrityspankki Oyj:n vastuista 19,3 prosenttia muodostui OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen vastuista. Nämä vastuut kasvoivat vuoden aikana 3,7 miljardia euroa. Luottokelpoisuudeltaan osuuspankkien ja OP Osuuskunnan vastuut ovat investointitasoa.

Segmenttien tulos

OP Yrityspankki Oyj on julkaissut osavuositarkastuksensa ja tilinpäätöksensä aiemmilla tilikausillaan konsernitilinpäätöksensä IFRS-standardien mukaisesti. Vuoden 2021 viimeisellä vuosineljänneksellä toteutettujen rakennejärjestelyiden seurauksena OP Yrityspankki Oyj:lle ei enää muodostu raportoitavaa IFRS-standardien mukaista konsernia. Edellisten raportointikausien osavuositarkastus- ja tilinpäätösraporteissa OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintasegmentit olivat Yrityspankki ja Vakuutus. Muu toiminta -segmentissä esitettiin liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta. OP Yrityspankissa tehtyjen rakennemuutosten seurauksena OP Yrityspankki harjoittaa yritys pankki- ja keskuspankkiliiketoimintaa.

OP Yrityspankin uudet liiketoimintasegmentit ovat Yrityspankki ja pääomamarkkinat, Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike sekä Baltia. Muu toiminta -segmentissä esitetään liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta. Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Yrityspankki ja pääomamarkkinat

- Tulos ennen veroja parani 261 miljoonaan euroon (190).
- Tuotot kasvoivat 25,6 prosenttia 420 miljoonaan euroon. Korkokate pieneni 3,9 prosenttia 213 miljoonaan euroon. Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 167 miljoonaan euroon (138). Markkinamuutoksista johtuvat johdannaisten luotto- ja vastapuoliriskin (CVA) arvonmuutokset paransivat tulosta 15 miljoonaa euroa (-16).
- Kulut kasvoivat 11,9 prosenttia 121 miljoonaan euroon (108). Henkilöstökulujen osuus kasvusta oli 6 miljoonaa euroa ja EU:n vakausmaksun osuus 2 miljoonaa euroa.
- Luottokanta kasvoi vuodessa 8,9 prosenttia 15,2 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset heikensivät tulosta 38 miljoonaa euroa (36).
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat osakesäästötilin kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1-12/2021	1-12/2020	Muutos, %
Korkokate	213	222	-3,9
Nettopalkkiotuotot	-31	-33	-7,4
Sijoitustoiminnan nettotuotot	167	138	21,3
Liiketoiminnan muut tuotot	70	8	815,2
Tuotot yhteensä	420	334	25,6
Henkilöstökulut	36	30	20,1
Poistot ja arvonalentumiset	7	6	14,7
Liiketoiminnan muut kulut	78	72	8,2
Kulut yhteensä	121	108	11,9
Saamisten arvonalentumiset	-38	-36	3,7
Tulos ennen veroja	261	190	37,6
Kulu-tuotto-suhde, %	28,9	32,4	3,5*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,29	0,92	0,37*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonusia, %	1,29	0,92	0,37*
	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
Luottokanta, mrd. €	15,2	14,0	8,9

*Suhdeluvun muutos

Yrityspankki ja pääomamarkkinat -liiketoimintasegmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoitus- ja likviditeettihallintapalveluja sekä ulkomaankaupan rahoituspalveluja. Palvelutarjontaan kuuluvat myös velkaemissioiden järjestäminen, corporate finance -palvelut, osake-, valuutta-, joukkovelkakirja-, rahamarkkina- ja johdannaistuotteet, strukturoidut sijoitustuotteet sekä sijoitustutkimus. Segmentti tarjoaa pääomamarkkinatuotteita

ja -palveluja omien asiakkaidensa lisäksi osuuspankkien kautta yritys- ja vähittäisasiakkaille.

Yrityspankin panostukset kestävä talouden edistämiseen, kasvattivat vastuullisen rahoituksen sitoumuskannan 3 miljardiin euroon.

Asuntoluottojen kysyntä tuki korkosuojausten myyntiä, mutta yritysasiakkaiden aktiviteetti laski vertailukaudesta. Vertailukaudella koronaviruspandemia lisäsi rahoituksen uudelleenjärjestelyjä ja sen myötä yritysten korkosuojausten aktiviteettia.

Lokakuussa OP lanseerasi asiakkailleen osakesäästötilin OP-mobiiliin.

Tilikauden tulos

Segmentin tulos ennen veroja parani 261 miljoonaan euroon (190). Tuotot kasvoivat 25,6 prosenttia. Kulut kasvoivat 11,9 prosenttia. Kulu-tuotto-suhde vahvistui vertailukaudesta 28,9 prosenttiin (32,4).

Korkokate pieneni 3,9 prosenttia 213 miljoonaan euroon (222). Segmentin luottokanta kasvoi 8,9 prosenttia ja oli 15,2 miljardia euroa (14,0). Nettopalkkiotuotot kasvoivat -31 miljoonaan euroon (-33). Nettopalkkiotuotot sisältävät mm. OP Ryhmälle maksettavia palkkiokuluja.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 167 miljoonaan euroon (138) johdannaisliiketoiminnan tuottojen kasvun seurauksena. Markkinamuutokset, erityisesti pitkien korkojen nousu, pienensivät johdannaissaatavia ja niiden tulosvaikutteisia arvostusoikaisuja.

Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 70 miljoonaan euroon (8). Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti OP Säilytys Oy:n myyntivoitto, 18 miljoonaa euroa, sekä TLTRO III -rahoituksen lisämarginaali, 45 miljoonaa euroa.

Saamisten arvonalentumiset heikensivät tulosta 38 miljoonaa euroa (36).

Kulut olivat 121 miljoonaa euroa (108). Henkilöstökulut kasvoivat 20,1 prosenttia 36 miljoonaan euroon tulospalkkiovarausten kasvettua. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 8,2 prosenttia 78 miljoonaan euroon (72). EU:n vakausmaksu kasvoi 2 miljoonaa euroa 14 miljoonaan euroon.

Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike

- Tulos ennen veroja parani 90 miljoonaan euroon (79).
- Tuotot kasvoivat 22,3 prosenttia 231 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 20,5 prosenttia 155 miljoonaan euroon.
- Kulut kasvoivat 11,4 prosenttia 104 miljoonaan euroon (93). EU:n vakaussmaksun osuus kasvusta oli 3 miljoonaa euroa.
- Luottokanta kasvoi vuodessa 3,4 prosenttia 8,0 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset heikensivät tulosta 37 miljoonaa euroa (14).
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat maksamisen järjestelmien kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–12/2021	1–12/2020	Muutos, %
Korkokate	155	129	20,5
Nettopalkkiotuotot	58	51	13,3
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	18	9	102,3
Tuotot yhteensä	231	189	22,3
Henkilöstökulut	26	25	6,5
Poistot ja arvonalentumiset	2	4	-54,7
Liiketoiminnan muut kulut	76	65	16,8
Kulut yhteensä	104	93	11,4
Saamisten arvonalentumiset	-37	-14	160
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	-2	-100
Tulos ennen veroja	90	79	13,8
Kulu-tuotto-suhde, %	44,9	49,3	4,4*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,10	1,05	0,04*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,10	1,09	0,01*
	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
Luottokanta, mrd. €	8,0	7,8	3,4
Talletukset, mrd. €	14,9	12,4	20,5

*Suhdeluvun muutos

Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike -liiketoimintasegmentti tarjoaa asiakasrahoituspalveluja kuluttajille ja yrityksille, maksamisen ja likviditeetin hallinnan palveluja, ulkomaankaupan rahoituspalveluja sekä kohde- ja saatavavakuudellisia rahoituspalveluja.

Liiketoimintasegmentin merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat maksamisen perusjärjestelmien uudistamiseen. Lisäksi maksamisen ja rahoituksen asiointipalveluja uudistettiin ja parannettiin. Tilikaudella uudistettiin muun muassa rahoitusyhtiöpalveluiden loppuasiakkaiden verkkopalveluita henkilö- ja yritysasiakkaille. Lisäksi OP mahdollisti ensimmäisenä pankkina Suomessa yritysten monipankkimaksut.

Tilikauden tulos

Segmentin tulos ennen veroja parani 90 miljoonaan euroon (79). Tuotot kasvoivat 22,3 prosenttia. Kulut kasvoivat 11,4 prosenttia. Kulu-tuotto-suhde vahvistui vertailukaudesta 44,9 prosenttiin (49,3).

Korkokate kasvoi 20,5 prosenttia 155 miljoonaan euroon. Korkokatetta kasvatti rahoitusyhtiötuotteiden korkokateen kasvu. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 58 miljoonaan euroon (51). Nettopalkkiotuottojen kasvun taustalla oli erityisesti maksuliikenteen palkkiotuottojen hyvä kehitys. Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 18 miljoonaan euroon (9).

Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti TLTRO III-rahoituksen lisämarginaali, 7 miljoonaa euroa. Luottokanta kasvoi vuodessa 3,4 prosenttia 8,0 miljardiin euroon (7,8). Talletuskanta kasvoi 20,5 prosenttia 14,9 miljardiin euroon (12,4).

Saamisten arvonalentumiset heikensivät tulosta 37 miljoonaa euroa (14).

Kulut olivat 104 miljoonaa euroa (93). Henkilöstökulut kasvoivat 6,5 prosenttia 26 miljoonaan euroon tulospalkkiovarausten kasvettua. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 11,4 prosenttia 76 miljoonaan euroon (65). ICT-kulut kasvoivat 3 miljoonaa euroa vertailukaudesta. EU:n vakaussmaksu kasvoi 3 miljoonaa euroa 7 miljoonaan euroon.

Baltia

- Tulos ennen veroja parani 20 miljoonaan euroon (15).
- Tuotot kasvoivat 11,2 prosenttia 42 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 8,9 prosenttia 33 miljoonaan euroon.
- Kulut kasvoivat 10,3 prosenttia 22 miljoonaan euroon (20).
- Luottokanta kasvoi vuodessa 7,0 prosenttia 2,4 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset olivat 0 miljoonaa euroa (3).
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat järjestelmäkehitykseen.

Avainlukuja

Milj. €	1-12/2021	1-12/2020	Muutos, %
Korkokate	33	30	8,9
Nettopalkkiotuotot	9	7	30
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0	0	-107,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0	1	-93,1
Tuotot yhteensä	42	38	11,2
Henkilöstökulut	6	5	32,0
Poistot ja arvonalentumiset	2	2	-6,0
Liiketoiminnan muut kulut	14	13	5,4
Kulut yhteensä	22	20	10,3
Saamisten arvonalentumiset	0	-3	-115,4
Tulos ennen veroja	20	15	37,7
Kulu-tuotto-suhde, %	52,8	53,3	0,4*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,71	0,54	0,17*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonusia, %	0,71	0,54	0,17*
	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
Luottokanta, mrd. €	2,4	2,2	7,0
Talletukset, mrd. €	0,7	0,8	-14,0

*Suhdeluvun muutos

Baltia-segmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoitus- ja likviditeetin hallintapalveluja sekä ulkomaankaupan rahoituspalveluja paikallisella asiantuntemuksella. OP Yrityspankki Oyj:llä on sivuliikkeet Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

Segmentin luottokanta kasvoi vuodessa 7,0 prosenttia 2,4 miljardiin euroon. Talletuskanta laski 14 prosenttia 0,7 miljardiin euroon.

Vuoden 2021 merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat leasing-tuotteiden järjestelmäkehitykseen.

Tilikauden tulos

Segmentin tulos ennen veroja parani 20 miljoonaan euroon (15). Tuotot kasvoivat 11,2 prosenttia. Kulut kasvoivat 10,3

prosenttia. Kulu-tuotto-suhde vahvistui vertailukaudesta 52,8 prosenttiin (53,3).

Korkokate kasvoi 8,9 prosenttia 33 miljoonaan euroon (30). Luottokanta kasvoi 7,0 prosenttia. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 9 miljoonaan euroon (7). Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0 miljoonaa euroa (1).

Saamisten arvonalentumiset olivat 0 miljoonaa euroa (3).

Kulut olivat 22 miljoonaa euroa (20). Henkilöstökulut kasvoivat 32,0 prosenttia 6 miljoonaan euroon tulospalkkiovarausten kasvettua. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 5,4 prosenttia 14 miljoonaan euroon (13). ICT-kulut olivat vertailukauden tasolla.

Muu toiminta

- Tulos ennen veroja oli -105 miljoonaa euroa (-55).
- TLTRO-rahoituksen lisäkorko kasvatti korkokatetta 103 miljoonalla eurolla (18) ja muita kuluja 106 miljoonalla eurolla (0).
- Maksuvalmius säilyi vahvana.

Avainlukuja

Milj. €	1-12/2021	1-12/2020	Muutos, %
Korkokate	11	-59	-
Nettopalkkiotuotot	-5	-2	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1	12	-90,0
Liiketoiminnan muut tuotot	19	12	62,1
Tuotot yhteensä	27	-3	-
Henkilöstökulut	4	3	30,1
Muut kulut	127	15	765,8
Kulut yhteensä	132	18	628,6
Saamisten arvonalentumiset	0	1	-20,0
Tulos ennen veroja	-105	-55	-
Saamiset ja velat yhteenliittymän keskusyhteisölle ja jäsenluottolaitoksille, nettorahoitusasema, mrd. €	-13,1	-9,5	-

Muuhun toimintaan on keskitetty OP Ryhmää tukevat toiminnot, kuten keskuspankki. Keskuspankin vastuulla on jäsenluottolaitosten ja keskusyhteisökonsernin rahoituksen ja maksuvalmiuden hallinta. Se vastaa myös OP Ryhmän tukkuvarainhankinnasta yhdessä OP-Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa. Liiketoiminnan tuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Sen merkittävimmät riskilajit ovat markkinariskit ja luottoriski. Muussa toiminnassa esitetään lisäksi ne tuotot, kulut, sijoitukset ja pääomat, joita ei ole kohdistettu liiketoimintasegmenteille.

Tilikauden tulos

Muu toiminta -segmentin tulos ennen veroja oli -105 miljoonaa euroa (-55). Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli -86 miljoonaa euroa (-18).

Korkokate oli 11 miljoonaa euroa positiivinen (-59). Korkokatetta kasvatti 103 miljoonalla eurolla (18) TLTRO III -rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävä -0,5 prosentin ehdollinen lisämarginaali. Lisämarginaalin ehtona olleiden nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymisen seurauksena rahavirtalaskennassa muutettiin TLTRO III -rahoituksen tulevat rahavirrat. Muutoksessa lisättiin rahavirtoihin kuluvan korkojakson ehdollinen lisämarginaali ja päivitettiin rahoituksen takaisinmaksuajankohdat. TLTRO-rahoituksen bruttomääräinen kirjanpitoarvo määritettiin IFRS 9 -standardin mukaisesti vastaamaan uudelleen arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa diskonttaamalla ne rahoituserien alkuperäisillä efektiivisillä korkoprosenteilla. Tästä syntyvä oikaisu kirjattiin tulosvaikutteisesti IFRS 9:n mukaisesti.

Korkokatetta heikensivät varainhankintasuunnitelman mukaisesti vuonna 2020 liikkeeseen lasketut toissijaisen oman pääoman ehtoiset ja vuonna 2021 liikkeeseen lasketut senior non-preferred -etuoukeusluokan joukkovelkakirjat, joiden luottoriskimarginaali on senior-ehtoisia joukkovelkakirjalainoja korkeampi. Korkokatetta heikensi myös huhtikuussa lunastetun pääomallainan korkosuojan purkamisesta aiheutunut kertaluontoinen kustannus.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 1 miljoona euroa (12). Sijoitustoiminnan nettotuotot sisälsivät saamistodistusten myyntivoittoja 3 miljoona euroa (5).

Tilikauden kuluja kasvatti 106 miljoonalla eurolla (0) vuonna 2021 käynnistynyt TLTRO-rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävän marginaalin välittäminen OP Ryhmän sisällä.

Senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan velkakirjojen sekä TLTRO-rahoituksen keskimarginaali oli joulukuun lopussa 18 korkopistettä (20). Kustannusta madalsi TLTRO-rahoitus.

OP Yrityspankki osallistui maaliskuussa TLTRO III:n seitsemänteen operaatioon 5,0 miljardilla eurolla ja kesäkuussa kahdeksanteen operaatioon 3,0 miljardilla eurolla. OP Yrityspankilla oli joulukuun lopussa TLTRO III -rahoitusta yhteensä 16,0 miljardia euroa.

Maaliskuussa OP Yrityspankki laski liikkeeseen kaksi senior non-preferred -ehtoista joukkovelkakirjalainaa ja kesäkuussa, syyskuussa ja lokakuussa yhden. Maaliskuussa liikkeeseen lasketut lainat olivat 500 miljoonaa euroa 5 vuoden maturiteetilla ja 300 miljoonaa euroa 10 vuoden

maturiteetilla. Kesäkuussa ja syyskuussa liikkeeseen lasketut lainat olivat 500 miljoonan euron suuruisia 7 vuoden maturiteetilla ja lokakuussa liikkeeseen laskettu laina oli 400 miljoonaa Englannin puntaa 5 vuoden maturiteetilla.

Tilikauden aikana laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 3,1 miljardia euroa.

Euroopan keskuspankin neuvosto muutti vuonna 2020 TLTRO III -rahoituksen ehtoja edistääkseen pankkien luotonantoa tahoille, joihin koronaviruspandemia on vakavimmin vaikuttanut. Muutettujen ehtojen mukaan korko aikavälillä 24.6.2020–23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (raportointihetkellä -0,50 %) miinus 0,50 % ja tämän jälkeiselle lainan maturiteetille parhaimmillaan EKP:n talletuskorko. Alennettu korko on ehdollinen nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymiselle.

Korko aikavälille 24.6.2020–23.6.2021 määräytyi 31.3.2021 umpeutuneen nettoluotonannon tarkastelujakson perusteella ja korko aikavälille 24.6.2021–23.6.2022 määräytyi 31.12.2021 päättyneen tarkastelujakson perusteella. Korkojakson 24.6.2020–23.6.2021 osalta Suomen Pankki on vahvistanut, että OP Ryhmä on täyttänyt nettoluotonannon kasvukriteerit. Korkojakson 24.6.2021–23.6.2022 osalta OP Ryhmä arvioi täyttäneensä kriteerit. Lopullinen korko määräytyy TLTRO III -operaation erääntyessä.

OP Ryhmä on arvioinut, että TLTRO III -rahoitus täyttää markkinaehtoisen rahoituksen ehdot ja käsitellään IFRS 9 -standardin mukaisesti.

Yhteenliittymän keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten sijoitukset OP Yrityspankkiin olivat Tilikauden päättyessä 13,1 miljardia euroa suuremmat kuin niiden keskuspankista ottama rahoitus. Määrän kasvuun ovat vaikuttaneet jäsenluottolaitosten OP Yrityspankkiin tekemät maksuvalmiustalletukset sekä OP-Asuntoluottopankin katettujen joukkovelkakirjojen määrän kasvu vertailuajanhetkestä, joka on ohjautunut osittain sijoituksina keskuspankkiin.

OP Ryhmän ja OP Yrityspankki Oyj:n rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva.

OP Yrityspankki lunasti 12.4.2021 takaisin maaliskuussa 2005 liikkeeseen laskemansa 50 miljoonan euron eräpäivättömän pääomalainan ja 30.8.2021 marraskuussa 2005 liikkeeseen laskemansa 40 miljoonan eräpäivättömän pääomalainan.

Palvelukehittäminen

OP Yrityspankki investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-investoinneista.

OP Yrityspankin palvelukehittämiseen ja tuotannon ylläpitoon liittyvät ICT-kulut olivat yhteensä 92 miljoonaa euroa (86). Nämä sisältävät lisenssimaksuja, ostettuja palveluita, muita hankkeisiin liittyviä ulkoisia kustannuksia sekä omaa työtä. Kehittämismenot yhteensä olivat 17 miljoonaa euroa (17). Kehittämismenoja ei ole aktivoitu (1).

OP Ryhmä solmi keväällä 2019 viisivuotisen sopimuksen Tata Consultancy Services Ltd:n (TCS) kanssa ICT-palveluiden tuottamisesta. Sopimus kattaa OP Ryhmän käyttämät ICT-infrastruktuuripalvelut kuten keskuskone-, palvelin- ja kapasiteettipalvelut. Lisäksi sopimukseen kuuluvat konesali- ja pilvipalvelut. ICT-infrastruktuuripalveluiden siirto TCS:lle vietiin loppuun suunnitellusti, ja se päättyi helmikuussa 2021.

OP Ryhmä allekirjoitti helmikuussa 2021 uuden viisivuotisen sopimuksen CGI:n kanssa IT-sovelluspalveluiden tuottamisesta erityisesti vakuutuksen ja osaamiskeskusten alueilla. OP Ryhmä allekirjoitti toukokuussa uuden viisivuotisen sopimuksen Accenturen kanssa IT-sovelluspalveluiden tuottamisesta erityisesti pankkitoiminnan alueella. Kesäkuussa OP Ryhmä allekirjoitti uuden kuusivuotisen sopimuksen Elisan kanssa työasema- ja tukipalveluiden tuottamisesta. Sopimukset ovat osa IT-operaatioiden toimintatapojen ja kumppanuusien tehostamista ja uudistamista.

Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Yrityspankin investoinneista sisältyy tämän toimintakertomuksen liiketoimintasegmenttikohdaisiin osioihin.

Henkilöstö ja palkitseminen

OP Yrityspankki Oyj:n palveluksessa oli tilikauden lopussa 767 henkilöä (715).

Henkilöstö tilikauden lopussa

	31.12.2021	31.12.2020
Yrityspankki ja pääomamarkkinat	290	277
Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike	312	316
Baltia	125	83
Muu toiminta	40	39
Yhteensä	767	715

OP Ryhmän ja OP Yrityspankin muuttuva palkitseminen koostui vuonna 2021 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahasosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan

tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahasoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Tarkemmat tiedot muuttuvasta palkitsemisesta esitetään liitteessä 9. Henkilöstökulut.

Hallinnointi ja johto

OP Yrityspankki Oyj:n johtamisjärjestelmän perustan muodostavat liiketoimintasegmentit. OP Yrityspankin toimintaa johdetaan osana OP Ryhmän johtamisjärjestelmää.

OP Yrityspankki Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 22.3.2021 hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi OP Ryhmän pääjohtaja Timo Ritakallio ja hallituksen muiksi jäseniksi OP Ryhmän talous- ja rahoitusjohtaja Vesa Aho, Helsingin Seudun Osuuspankin toimitusjohtaja Jarmo Viitanen, OP Keski-Suomen toimitusjohtaja Pasi Sorri ja OP Turun Seudun toimitusjohtaja Olli-Pekka Saario.

Tilintarkastajaksi tilikaudeksi 2021 valittiin varsinaisessa yhtiökokouksessa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. KPMG Oy Ab:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Juha-Pekka Mylén.

Vesa Aho on luopunut hallituksen jäsenyydestä 1.3.2022 alkaen.

OP Yrityspankki on esittänyt selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisessä kertomuksessa, joka on saatavilla yhtiön internetsivuilla www.op.fi.

Yhteisvastuu

OP Yrityspankki Oyj on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetun yhteenliittymän keskusyhteisön (OP Osuuskunta) jäsen ja kuuluu sanottuun yhteenliittymään.

Yhteenliittymään kuuluvat OP Yrityspankki Oyj:n ohella yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva OP Osuuskunta, muut keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, keskusyhteisön jäsenluottolaitokset ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet.

Yhteenliittymään kuuluvat jäsenluottolaitokset (121 osuuspankkia, OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj) ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuusuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki Oyj, ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti.

Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Keskusyhteisö valvoo talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti jäsenluottolaitosten toimintaa, vahvistaa niiden toiminnassa noudatettavaksi edellä tarkoitettun lain 5 §:ssä tarkoitetut toimintaperiaatteet sekä antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Talletussuojarahaston ja sijoittajien korvausrahaston suoja

OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletussuojarahastoon ja sijoittajien korvausrahastoon.

Talletussuojarahastoa koskevan lainsäädännön mukaan osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja (ml. OP Yrityspankki Oyj) pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan saamiset osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvilta talletuspankeilta yhteensä enintään 100 000 euroon asti.

Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan osuuspankkien yhteenliittymää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina. Sijoittajalle korvataan saamiset enintään 20 000 euroon saakka. Rahasto ei korvaa arvopaperien kurssimuutoksista tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Korvausrahasto korvaa vain ei-ammattimaisten sijoittajien saamia.

Talletussuojasta vastaa valtiovarainministeriön alainen Rahoitusvakausvirasto.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Tilinpäätöksen 31.12.2021 mukaan yhtiön voitonjakokelpoiset varat, joihin sisältyy tilikauden voitto 214 597 413,35 euroa ja IFRS-tilinpäätökseen siirtymässä kirjatut verotusperusteiset varaukset 1 300 008 870,48 euroa, olivat yhteensä 2 795 794 958,70 euroa. Yhtiön jakokelpoiset varat olivat yhteensä 3 127 175 795,76 euroa.

Hallitus esittää, että osinkoa jaetaan 0,25 euroa osakkeelta, eli yhteensä 79 887 853,75 euroa, ja että osingonjaon jälkeen jäljelle jäävä osa 134 709 559,60 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille. Osingonjaon jälkeen yhtiölle jää voitonjakokelpoisia varoja 2 715 907 104,95 euroa ja jakokelpoisia varoja yhteensä 3 047 287 942,01 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu varojenjakoa vaaranna hallituksennäkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

OP Yrityspankki Oyj laski 27.1.2022 liikkeeseen 500 miljoonan euron vihreän joukkovelkakirjalainan päivitetyn Green Bond Framework -viitekehyksen mukaisesti. Lainalla tuetaan vihreää siirtymää, ja sen kautta hankitut varat kohdistetaan kestävään yritysrahoitukseen. Kansainvälisille vastuullisille instituutiosijoittajille suunnattu laina on OP Yrityspankin ensimmäinen senior non-preferred -ehtoinen vihreä vakuudeton joukkovelkakirjalaina, jonka määrä on 500 miljoonaa euroa ja laina-aika 5,5 vuotta. Sen kautta rahoitettavia toimialoja ovat uusiutuva energia, ympäristöstävällinen rakentaminen (green buildings) ja luonnonvarojen kestävä käyttö sisältäen maankäytön.

OP Ryhmä on päättänyt ottaa käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiason vuoden 2022 toisella neljänneksellä. Päätöksen taustalla ovat lisääntyneet sääntelyn vaatimukset ja Euroopan keskuspankin (EKP) kanssa käydyt keskustelut sisäisten luottoluokittelumenetelmien (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) soveltamisesta. Lattiataso otetaan käyttöön OP Ryhmässä vuoden 2022 toisella neljänneksellä. OP Yrityspankin CET1-vakavaraisuuden arvioidaan olevan käyttöönoton jälkeen noin 12 prosenttia. Lattiason käyttöönotto on väliaikainen laskentatekninen muutos, eikä se vaikuta OP Yrityspankin riskiasemaan, joka on hyvä. Lattiason vaikutus poistuu tulevina vuosina vaiheittain EKP:n hyväksytyä sisäisten luottoluokitusmenetelmien kehitystoimenpiteet. Toimenpiteellä ei ole olennaista vaikutusta OP Ryhmän vuoden 2022 joukkovelkakirjalainojen liikkeeselaskusuunnitelmaan.

Vuoden 2022 näkymät

Niin maailman kuin Suomen talous toipui vuonna 2021 koronapandemian aiheuttamasta kriisistä, ja talouskasvu muodostui heikon vertailutason vuoksi poikkeuksellisen voimakkaaksi. Vuoden viimeisellä neljänneksellä talouden vire jatkui hyvänä, vaikka voimakkain elpyminen oli jäänyt taakse. Energiaraaka-aineiden hinnat kallistuivat selvästi vuoden jälkipuoliskolla, mikä vauhditti useassa maassa inflaation korkeimpiin lukemiin vuosikymmeniin. Suomessa inflaatio kiihtyi monia maita maltillisemmin, mutta kuluttajahinnat nousivat silti nopeimmin vuosikymmeneen.

Rahoitusmarkkinoilla osakekurssit nousivat vuoden 2021 aikana voimakkaasti. Vuoden lopulla inflaation kiihtyminen ja

keskuspankkien valmistautuminen rahapolitiikan kiristämiseen hermostuttivat markkinoita. Lyhyet korot säilyivät matalalla, mutta pidemmät korot nousivat vuoden aikana vähitellen.

Koronatartuntojen lisääntyminen ja siitä seuraavat rajoitukset hidastavat talouden kasvua vuoden alussa tilapäisesti. Talouden elpyminen jatkuu, mutta hidastuu vähitellen. Inflaation kasvu tasaantuu, mutta sen taso säilyy korkeana koko alkuvuoden. Rahapolitiikkaa aletaan kiristää vähitellen, mutta Euroopan keskuspankin ei odoteta nostavan ohjaukorkojaan vuoden alkupuolella.

Talouden epävarmuus on yhä selvästi normaalia suurempaa. Koronapandemia voi hidastaa taloutta yllättävästi tai aiheuttaa merkittäviä pullonkauloja tuotannossa. Inflaatio saattaa osoittautua arvioitua pitkäaikaisemmaksi myös talouskehityksen jäädessä vaisuksi, mikä voisi kiristää rahoitusoloja ja lisätä epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla.

Pandemiakehityksen äkillinen paheneminen voisi vaikuttaa OP Yrityspankkiin kolmella tavalla: epävarmuus lisääntyisi rahoitus- ja sijoitusmarkkinoilla sekä taloudessa, asiakkaiden taloudellisten vaikeuksien lisääntyminen kasvattaisi luottoriskiä sekä vähentäisi palveluiden kysyntää, ja lisäksi paheneva tautitilanne voisi vaikeuttaa OP Yrityspankin oman toiminnan tehokasta toteuttamista.

Tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät koronaviruspandemian ja inflaation myötä korko- ja sijoitusympäristön muutoksiin sekä arvonalentumisten kehitykseen. Ukrainan sota ja siihen liittyvät pakotteet ja vastapakotteet lisäävät osaltaan merkittävästi talouteen ja tuloskehitykseen liittyvää epävarmuutta. Lisäksi tulevaan tuloskehitykseen vaikuttavat markkinoiden kasvuvauhti ja kilpailutilanteen muutos.

Arvio vuoden 2022 tuloksen kehityksestä annetaan ainoastaan ryhmätasolla OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa sekä osa- ja puolivuosisikatsauksissa.

Kaikki tässä toimintakertomuksessa esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön, OP Yrityspankki Oyj:n ja sen eri toimintojen kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Keskeiset tuloslaskelma- ja tase-erät

Keskeiset tuloslaskelmaerät, milj. €	2019	2020	2021
Korkokate	291	322	412
Nettopalkkiotuotot	6	23	31
Sijoitustoiminnan nettotuotot	143	150	168
Muut tuotot	34	29	49
Henkilöstökulut	56	62	72
Muut kulut	175	177	248
Saamisten arvonalentumiset	-50	-53	-74
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2	0
Tulos ennen veroja	191	228	267
Keskeiset tase-erät - vastaavaa, milj. €			
Käteiset varat	11 910	21 764	32 789
Saamiset luottolaitoksilta	9 126	11 248	13 419
Johdannaissopimukset	4 852	5 352	3 712
Saamiset asiakkailta	23 803	24 461	26 236
Sijoitusomaisuus	14 842	15 834	17 373
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	39	28	17
Muut erät	680	1 121	1 274
Vastaavaa yhteensä	65 252	79 809	94 820
Keskeiset tase-erät - vastattavaa, milj. €			
Velat luottolaitoksille	15 334	28 888	42 660
Johdannaissopimukset	3 852	4 274	2 669
Velat asiakkaille	16 013	16 403	18 357
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjalainat	22 860	21 931	22 630
Muut vieraan pääoman erät	3 098	4 293	4 208
Oma pääoma	2 623	4 020	4 296
Vastattavaa yhteensä	65 252	79 809	94 820

Vuoden 2019 lukuina esitetään OP Yrityspankki Oyj:n kansallisen lainsäädännön periaattein lasketut luvut.

Tulos vuosineljänneksittäin

Milj. €	1-3/ 2021	4-6/ 2021	7-9/ 2021	10-12/ 2021	1-12/ 2021	1-12/ 2020
Korkokate	77	73	81	181	412	322
Nettopalkkiotuotot	13	7	5	6	31	23
Sijoitustoiminnan nettotuotot	49	47	32	40	168	150
Liiketoiminnan muut tuotot	11	7	7	25	49	29
Tuotot yhteensä	150	134	125	252	661	523
Henkilöstökulut	16	19	15	21	72	62
Poistot ja arvonalentumiset	3	3	3	4	12	14
Liiketoiminnan muut kulut	67	45	37	87	236	163
Kulut yhteensä	87	67	55	112	320	240
Saamisten arvonalentumiset	2	10	-37	-49	-74	-53
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0	0	0	0	-2
Tulos ennen veroja	65	77	33	91	267	228
Tuloverot	12	12	10	18	52	46
Kauden tulos	53	66	23	73	215	182

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2019	2020	2021
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,5	4,7	5,2
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (ROE), %	5,6	4,6	5,5
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,2	0,3	0,2
Omavaraisuusaste, %	4,0	5,0	4,5
Kulujen osuus tuotoista, %	48,6	45,8	48,5
Henkilöstö keskimäärin	707	734	758
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Oma pääoma/osake, euro	8,21	12,58	13,44
Osinko/osake, euro*	-	-	0,25
Osinko/tulos, %*	-	-	37,23
Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa, kpl	319 551 415	319 551 415	319 551 415

* Hallituksen ehdotus 2021

OP Osuuskunta omistaa kaikki OP Yrityspankki Oyj:n osakkeet. Osakkeiden lukumäärä ei ole muuttunut tilikauden aikana.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tunnusluku	Laskentakaava	Kuvaus
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Tiilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{\text{Tiilikauden tulos + OP-bonukset verojen jälkeen}}{\text{Oma pääoma (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettua OP-bonuksia.
Oman pääoman tuotto (ROE), käyvin arvo, %	$\frac{\text{Tiilikauden laaja tulos}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt laajan tuloksen mukaista tuottoa tilikauden aikana
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Tiilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt tilikaudella tuottoa.
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{\text{Tiilikauden tulos + OP-bonukset verojen jälkeen}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt tilikaudella tuottoa, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettua OP-bonuksia.
Oma pääoma /osake	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöksessä}}$	Tunnusluku kertoo osakekohtaisen oman pääoman.
Osinko/osake	$\frac{\text{Tiilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöksessä}} \times 100$	Osakekohtainen osinko kuvaa jaettavan osingon osuutta yhtä osaketta kohden.
Osinko / tulos, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$	Osinkosuhde kertoo kuinka suuri jaettava osinko on suhteessa tilikauden tulokseen
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, mikä on kulujen osuus tuotoista. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Luottokanta	Tase-erä Saamiset asiakkailta	Taseen erässä Saamiset asiakkailta esitetään luottokanta.
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Saamisten arvonalentumiset}}{\text{Luotto- ja takauskanta tilikauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluvulla kuvataan tuloslaskelmalle kirjattujen saamisten arvonalentumisten määrää suhteessa luotto- ja takauskantaan. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset	Taseen erässä Velat asiakkaille esitetään talletukset.

Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä}}{\text{Saamiset asiakailta (taseen ja taseen ulkopuoliset erät)}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa, paljonko odotettavissa olevien tappioiden määrä kattaa vastuun määrästä.
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	$\frac{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella}}{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset tilikaudella}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa SICR-mallin (merkittävä luottoriskin kasvu) tehokkuutta, eli kuinka moni sopimus oli vaiheessa 2 ennen kuin se siirtyi vaiheeseen 3.

Erillislaskentaan perustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen kokonaisriskin määrään.
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (Tier 1)}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ydinpääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Vastuiden määrä}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen velkaantuneisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen vastuiden kokonaismäärään.
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	$\frac{\text{Likvidit varat}}{\text{Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiä, joka edellyttää pankilta riittäviä korkealaatuisia likvidejä varoja 30 päivää kestävästä akuutista stressiskenaariosta selviämiseen.
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	$\frac{\text{Pysyvä varainhankinta}}{\text{Pysyvän varainhankinnan vaade}} \times 100$	Pysyvän varainhankinnan tunnusluku kuvaa pitkän aikavälin likviditeettiriskiä, joka edellyttää pankilta riittävää määrää vakaita rahoituslähteitä suhteessa vakaita rahoituslähteitä edellyttäviin eriin. Tavoitteena on turvata varojen ja velkojen kestävää maturiteettirakennetta vuoden aikahorisontilla ja rajoittaa turvautumista liiaksi lyhytaikaiseen tukkuvarainhankintaan.
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	$\frac{\text{Ryhmittymän omat varat yhteensä}}{\text{Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen omien varojen vähimmäismäärään.
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	$\frac{\text{Järjestämättömät saamiset (brutto)}}{\text{Vastuut tilikauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluvulla kuvataan vakavissa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Järjestämättömällä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää eräänntyneitä saamisia ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä tällaisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitojoustoja. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovituja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömät saamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.

Ongelmasaamiset vastuista, %	$\frac{\text{Ongelmasaamiset (brutto)}}{\text{Vastuut tilikauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluvulla kuvataan maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisista, muita riskillisiksi luokiteltuja saamisista sekä tällaisiin tai terveisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitojoustoja. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovitteja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikkeuksista. Järjestämättömien lainanhoitojoustojen lisäksi ongelmasaamisiin sisältyvät koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamisiksi. Ongelmasaamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.
Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitojoustosaamiset (brutto)}}{\text{Vastuut tilikauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitojoustosaamisten osuutta koko vastuukannasta. Terveitä lainanhoitojoustosaamisista ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustosaamisiksi.
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitojoustosaamiset (brutto)}}{\text{Ongelmasaamiset tilikauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitojoustosaamisten osuutta ongelmasaamisista, joihin sisältyy terveiden lainanhoitojoustosaamisten lisäksi järjestämättömät saamiset. Terveitä lainanhoitojoustosaamisista ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustosaamisiksi.
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta}}{\text{Ongelmasaamiset tilikauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa odotettavissa olevien tappioiden osuutta kaikista ongelmasaamisista. Ongelmasaamisiin sisältyvät järjestämättömät saamiset sekä terveet lainanhoitojoustosaamiset.
Luotto- ja takauskanta	Luottokanta + takauskanta	Tunnusluku kuvaa annettujen luottojen ja takausten yhteismäärää.
Vastuut	Luotto- ja takauskanta + korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	Ongelmasaamisten ja järjestämättömien saamisten suhteutusperusteena käytetään luotto- ja takauskannan, korkosaamisten sekä käyttämättömien luottojärjestelyiden (nostamattomat luotot ja nostovarot) summaa.
Muut vastuut	Korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	Luotto- ja takauskannan lisäksi vastuuta muodostuu korkosaamisista sekä käyttämättömistä luottojärjestelyistä (nostamattomat luotot ja nostovarot).

*Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	31.12.2021	31.12.2020
OP Yrityspankki Oyj:n oma pääoma	4 296	2 709
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla		1 300
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	1	-2
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	4 297	4 007
Aineettomat hyödykkeet	-12	-23
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-35	-26
Ennakoitu voitonjako	-80	
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-72	-121
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-1	
Ydinpääoma (CET1)	4 098	3 837
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä		55
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		55
Ensisijainen pääoma (T1)	4 098	3 891
Debentuurilainat	1 308	1 602
Debentuurilainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	141	
ECL - odotetut tappiot ylijäämä	16	
Toissijainen pääoma (T2)	1 464	1 602
Omat varat yhteensä	5 562	5 494
Kokonaisriski, milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Luotto- ja vastapuoliriski	23 947	24 762
Standardimenetelmä (SA)	3 118	3 207
Valtio- ja keskuspankkivastuut	40	44
Luottolaitosvastuut	5	9
Yritysvastuut	2 966	3 091
Vähittäisvastuut	52	0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		3
Muut	55	61
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	20 829	21 555
Luottolaitosvastuut	1 194	1 029
Yritysvastuut	17 242	14 455
Vähittäisvastuut	1 940	2 646
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	63	3 022
Muut	391	402
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 380	1 062
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 040	1 171
Vastuun arvonoikaus (CVA)	204	138
Kokonaisriski yhteensä	26 570	27 132

Suhdeluvut, %	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,4	14,1
Tier1-vakavaraisuussuhde	15,4	14,3
Vakavaraisuussuhde	20,9	20,2
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä, %	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,4	14,1
Tier1-vakavaraisuussuhde	15,4	14,3
Vakavaraisuussuhde	20,4	20,2
Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Omat varat	5 562	5 494
Pääomavaatimus	2 792	2 850
Puskuri pääomavaatimukseen	2 770	2 643

Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

Mlj. €	Liite	2021	2020
Korkokate	5	412	322
Nettopalkkiotuotot	6	31	23
Sijoitustoiminnan nettotuotot	7	168	150
Liiketoiminnan muut tuotot	8	49	29
Tuotot yhteensä		661	523
Henkilöstökulut	9	72	62
Poistot ja arvonalentumiset	10	12	14
Liiketoiminnan muut kulut	11	236	163
Kulut yhteensä		320	240
Saamisten arvonalentumiset	12	-74	-53
OP-bonukset omistaja-asiakkaille			-2
Tulos ennen veroja		267	228
Tuloverot	13	52	46
Tilikauden tulos		215	182

Laaja tuloslaskelma

Mlj. €	Liite	2021	2020
Tilikauden tulos		215	182
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuusohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	27	4	-2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käyvän arvon rahaston muutos			
Käypään arvoon arvostamisesta	29	28	31
Rahavirran suojauksesta	29	-4	2
Tuloverot			
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuusohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	23	-1	0
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käypään arvoon arvostamisesta	29	-6	-6
Rahavirran suojauksesta	29	1	0
Tilikauden laaja tulos		238	207

Tase

MIJ. €	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Käteiset varat	14	32 789	21 764
Saamiset luottolaitoksilta	15	13 419	11 248
Johdannaissopimukset	16	3 712	5 352
Saamiset asiakkailta	17	26 236	24 461
Sijoitusomaisuus	18	17 373	15 834
Aineettomat hyödykkeet	19	12	24
Aineelliset hyödykkeet	20	5	4
Muut varat	22	1 274	1 094
Verosaamiset	23		26
Varat yhteensä		94 820	79 809
Velat luottolaitoksille	24	42 660	28 888
Johdannaissopimukset	16	2 669	4 274
Velat asiakkaille	25	18 357	16 403
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	26	22 630	21 931
Varaukset ja muut velat	27	1 874	1 654
Verovelat	23	339	330
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	28	1 994	2 309
Velat yhteensä		90 524	75 789
Oma pääoma	29		
Osakepääoma		428	428
Käyvän arvon rahasto		42	22
Muut rahastot		1 019	1 019
Kertyneet voittovarot		2 807	2 551
Oma pääoma yhteensä		4 296	4 020
Velat ja oma pääoma yhteensä		94 820	79 809

Oman pääoman muutoslaskelma

Milj. €	Liite	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma, FAS 31.12.2019		428	-4	1 019	1 180	2 623
IFRS-oikaisut	3				1 190	1 190
Oma pääoma, IFRS 1.1.2020		428	-4	1 019	2 370	3 813
Tilikauden laaja tulos			26		180	207
Kauden tulos					182	182
Muut laajan tuloksen erät			26		-2	24
Oma pääoma 31.12.2020		428	22	1 019	2 551	4 020

Milj. €		Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021		428	22	1 019	2 551	4 020
Tilikauden laaja tulos			20		218	238
Kauden tulos					215	215
Muut laajan tuloksen erät			20		4	23
OP Yrityspankki Oyj:n osittaisjakautuminen 29.11.2021					-13	-13
Muut*					51	51
Oma pääoma 31.12.2021		428	42	1 019	2 807	4 296

*Baltian tytäryhtiöt OP Finance AS (Viro), OP Finance SIA (Latvia) ja AB OP Finance (Liettua) sulautuivat rajat ylittävällä sulautumisella emoyhtiönsä OP Yrityspankki Oyj:öön 31.10.2021. Fuusioerotus 51-miljoonaa euroa kirjattiin kertyneisiin voittovaroihin.

Rahavirtalaskelma

Mlj. €	Liite	2021	2020
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		215	182
Oikaisut tilikauden tulokseen		497	-117
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-5 453	-5 139
Saamiset luottolaitoksilta	15	-2 146	-3 032
Johdannaissopimukset	16	-68	-31
Saamiset asiakkailta	17	-1 088	-694
Sijoitusomaisuus	18	-1 977	-942
Muut varat	22	-173	-441
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		15 441	13 633
Velat luottolaitoksille	24	13 275	13 456
Johdannaissopimukset	16	225	-263
Velat asiakkaille	25	1 954	390
Varaukset ja muut velat	27	-13	51
Maksetut tuloverot		-23	-8
Saadut osingot		3	6
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		10 680	8 556
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla vähennettynä			4
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	19,20	1	-2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	19,20		0
B. Investointien rahavirta yhteensä		1	2
Rahoituksen rahavirrat			
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	28	-290	978
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	26	833	-950
Maksetut osingot		0	
Vuokrasopimusvelat	21	-1	0
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä		541	28
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)		11 222	8 587
Rahavarat tilikauden alussa			
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-173	357
Rahavarat tilikauden lopussa		32 891	21 842

Vertailuvuoden 2020 rahavirtalaskelman erien esittäminen on muutettu vastaamaan IFRS-standardien mukaista esittämistapaa. IFRS-tilinpäätökseen siirtyminen kuvataan liitteessä 3.

Tilinpäätöksen liitetiedot

Sisällysluettelo

1. OP Yrityspankki Oyj:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
2. OP Yrityspankki Oyj:n riskienhallinnan periaatteet
3. Yritysjärjestelyt ja IFRS-tilinpäätökseen siirtyminen
4. Segmenttiraportointi

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5. Korkokate
6. Nettopalkkiotuotot
7. Sijoitustoiminnan nettotuotot
8. Liiketoiminnan muut tuotot
9. Henkilöstökulut
10. Poistot ja arvonalentumiset
11. Liiketoiminnan muut kulut
12. Saamisten arvonalentumiset
13. Tuloverot

Varoja koskevat liitetiedot

14. Käteiset varat
15. Saamiset luottolaitoksilta
16. Johdannaissopimukset
17. Saamiset asiakkailta
18. Sijoitusomaisuus
19. Aineettomat hyödykkeet
20. Aineelliset hyödykkeet
21. Vuokrasopimukset
22. Muut varat
23. Verosaamiset ja -velat

Velkoja ja omaa pääomaa koskevat liitetiedot

24. Velat luottolaitoksille
25. Velat asiakkaille
26. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
27. Varaukset ja muut velat
28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
29. Oma pääoma

Muut tasetta ja taseen ulkopuolisia erä koskevat liitetiedot

30. Annetut vakuudet
31. Saadut rahoitusvakuudet
32. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
33. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä
35. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
36. Rahoitusvarat ja -velat, jotka on vähennetty toisistaan tai joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely
37. Rahavirtalaskelman liitetiedot

Riskienhallinnan liitetiedot

38. Luottotappioiden ja arvonalentumisten kehitys
39. Saadut vakuudet vakuuslajeittain
40. Varainhankinnan rakenne
41. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan
42. Likviditeettireservi
43. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit erääntymisen tai uudelleenhinnoittelun mukaan
44. Korke- ja markkinariskin herkkyyshanalyysi

Muut liitetiedot

45. Maakohtaiset tiedot
46. Lähipiiritapahtumat
47. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Liite 1. OP Yrityspankki Oyj:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yleistä

OP Yrityspankki on yksi johtavista yritysrankeista Suomessa. OP Yrityspankilla on vakiintunut ja laaja yhtiöistä ja instituutioista koostuva asiakaskunta, jolle se tarjoaa kattavan valikoiman pankkipalveluita. Lisäksi OP Yrityspankki toimii myös keskuspankkina OP Ryhmän osuuspankeille.

OP Yrityspankki Oyj kuuluu OP Ryhmään, joka muodostuu 121 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän jäsenluottolaitoksiin kuuluvat OP Yrityspankki Oyj, Helsingin Seudun Osuuspankki, OP Vähittäisasiakkaat Oyj ja OP Osuuskunnan jäsenosuuspankit.

Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Jos jäsenluottolaitoksen omat varat vähenevät tappioiden vuoksi niin alhaisiksi, että laissa määritellyt selvitystilän edellytykset täyttyvät, OP Osuuskunnalla on oikeus periä jäsenluottolaitoksiltaan ylimääräisiä maksuja viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlaskettujen loppusummien perusteella.

OP Yrityspankin kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity katuosoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki. OP Yrityspankin rekisteröity postiosoite on PL 308, 00013 OP. Jäljennös OP Yrityspankki Oyj:n tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai yhtiön toimipisteestä.

OP Yrityspankin emoyhtiö on OP Osuuskunta, jonka konsernitilinpäätökseen OP Yrityspankin tiedot yhdistellään.

Jäljennös OP Osuuskunnan tilinpäätöksestä on saatavissa käytösioitteessa Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki. OP Ryhmän tilinpäätös on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai yhtiön toimipisteestä osoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

OP Yrityspankin hallitus hyväksyi tilinpäätöstiedotteen julkaistavaksi 9.2.2022, ja hallitus hyväksyi tilinpäätöksen 1.3.2022.

1 Laatimisperusta

Tilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2021. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla viitataan niihin standardeihin ja tulkintoihin, jotka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1606/2002 mukaisesti. OP Yrityspankin liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

OP Yrityspankki Oyj:n tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia rahoitusvaroja, suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), johdannaissopimuksia ja sijoituskiinteistöjä. Lisäksi etuuspohjaiset eläkejärjestelyt on käsitelty IAS 19 -standardin mukaisesti.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina. Liitetaulukoiden erissä esitetty numero nolla tarkoittaa sitä, että erä sisältää saldoa, mutta se pyöristyy nolnaan. Mikäli erässä ei esitetä mitään (tyhjä), erän saldo on nolla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot esitetään erillisessä OP Ryhmän riski- ja vakavaraisuusraportissa. OP Yrityspankin toimintakertomuksessa esitetään kooste OP Yrityspankin vakavaraisuudesta.

2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdolta arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tilinpäätöstä laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

2.1 Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy useita johdon harkintaa edellyttäviä tekijöitä, mm:

- Oikeiden ECL-mallien valinta niin, että mallit kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin
- Malleissa tehdyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmien valinta
- Sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivättömille luotoille (valmiusluotot)
- Käytettävissä olevan mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- Sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- Makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa
- Makroekonomisten skenaarioiden ja niiden todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen
- Esimerkiksi koronaviruspandemian takia tiettyyn toimialaan kohdistetut johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset
- Vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella tehdyt johdon harkintaan perustuvat vakuusarvon alennukset

Johdon harkintaa on käytetty myös luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa, mm:

- Henkilöasiakkaiden suhteellisen luottoriskin muutoksen arvioinnissa käytetyssä asiantuntija-arviossa, jolla varmistetaan todenmukainen määrä sopimuksia siirtymään vaiheeseen 2 ennen siirtymistä vaiheeseen 3 (ns. default capture rate)
- Absoluuttisen rajan valinnassa, joka perustuu maksukyvyttömyyden historialliseen käyttäytymiseen sekä OP Ryhmän luottoriskiprosessiin
- Ajanjakson pituuden määrittämisessä, jonka aikana asiakkaan on osoitettava hyvää maksukäyttäytymistä, jotta arvonalentumisvaihe voi parantua vaiheesta 3 vaiheeseen 2 ja 1.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleja käyttäen ilman johdon harkintaa, paitsi jos kyseessä on pääsääntöisesti vaiheessa 2 tai 3 ja tarkkailulistalla oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä.

Johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset suoraan ECL lukuihin (ns. post model adjustments) ovat tarkoitettu vain väliaikaiseen käyttöön, kunnes varauksen aiheuttama ennakoimaton tapahtuma tai olosuhde on saatu huomioitua ECL malleissa.

Nykyiset ECL-mallit eivät huomioi kestävä kehityksen Environmental, Social ja Governance ("ESG") riskejä erillisenä komponenttina. Laskelmat tappiota koskevasta vähennyserästä esitetään liitetiedossa 34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä.

2.2 Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon on lisäksi arvioitava, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio instrumentin käyvästä arvosta. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Siltä osin, kun mallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on arvioitava, kuinka paljon käytetään muita tietoja (Liite 33. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti).

3 Ulkomaan rahan määräiset erät

Tilinpäätös laaditaan euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan euromääräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Ei-monetaariset tase-erät, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun, esitetään tapahtumapäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja monetaaristen tase-erien muuttamisesta euroiksi syntyvät kurssierot kirjataan valuuttakurssivoitoina tai -tappioina tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotuotot (Liite 7. Sijoitustoiminnan nettotuotot).

4 Yhteenveto tuloslaskelmaerien esittämisestä tilinpäätöksessä:

Korkokate	Korkoinstrumenttien saadut ja maksetut korot, jaksotettu nimellisarvon ja hankinta-arvon välinen erotus, korkojohdannaisten korot sekä arvonmuutos käyvän arvon suojauksessa Palkkiot, joiden katsotaan olevan korvausta pankin ottamasta rahoitusinstrumenttiin liittyvästä riskistä ja joiden katsotaan kuuluvan kiinteäksi osaksi rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa
Nettopalkkiotuotot	Palkkiotuotot luotonannosta, talletuksista, maksuliikkeestä, arvopapereiden välityksestä, arvopapereiden liikkeeseenlaskusta, rahastoista, omaisuudenhoidosta, lainopillista tehtävistä ja takauksista. Palkkiokulut luotonannosta, maksuliikkeestä, arvopapereiden välityksestä, arvopapereiden liikkeeseen laskusta, omaisuudenhoidosta ja takauksista.
Sijoitustoiminnan nettotuotot	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot, korkotuotot, valuutta-arvostukset sekä arvonalentumiset ja niiden peruutukset. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset sekä osingot ja osuudet. Lisäksi kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen korkotuotot ja -kulut. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattujen lainojen ja muiden saamisten tuotot sekä arvonalentumiset. Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset, vuokrat ja muut kiinteistöihin liittyvät kulut.
Liiketoiminnan muut tuotot	Keskuspankkipalvelumaksut ja muut toimintatuotot
Henkilöstökulut	Palkat, palkkiot, eläkekulut, henkilösivukulut
Liiketoiminnan muut kulut	ICT-tuotanto- ja -kehittämiskulut, ostetut palvelut, toimitiloihin liittyvät kulut, viranomaismaksut, tietoliikenne, markkinointi, yhteiskuntavastuu ja muut kulut.
Saamisten arvonalentumiset	Odotettavissa olevat luottotappiot asiakkailta, taseen ulkopuolisista eristä ja saamistodistuksista sekä lopulliset luottotappiot ja niiden palautukset.

5 Tuloutusperiaatteet

5.1 Korkotuotot

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmästä kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa 6.2.1 Jaksotettu hankintameno. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintameno ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin. Kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan lainan juoksuajalle korkotuottoihin ja -kuluihin.

Korkokatto- ja korkoputkiluottojen johdannaistehtojen asiakasmarginaali kertyy korkokatteeseen sitä mukaan, kun asiakas maksaa johdannaishdon mukaista lisämarginaalia (Liite 5. Korkokate)

5.2 Nettopalkkiotuotot

Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin mukaisesti. IFRS 15 -standardin mukaiset palkkiotuotot tuloutetaan, kun palvelun sovitut suoritevelvoitteet luovutetaan asiakkaalle ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään, johon odotetaan olevan oikeutettu asiakkaalle luovutettavia luvuttuja palveluja vastaan. Palkkiokulut kirjataan suoriteperusteella nettopalkkiotuottoihin.

Yrityspankki ja pääomamarkkinat -segmentissä palkkioita peritään yritys-, instituutio- ja henkilöasiakkailta sekä OP Ryhmän sisäisiltä toimijoilta. Palkkiotuotot koostuvat luotonannon palkkiotuotoista, arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseenlaskusta, sijoitustutkimuksesta ja takauksista. Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike -segmentissä palkkioita peritään henkilöasiakkailta sekä yritysasiakkailta. Palkkiotuotot koostuvat luotonannon palkkiotuotoista, maksuliikkeen palkkiotuotoista ja takauksista. Baltia -segmentissä palkkioita peritään Virossa, Latviassa ja Liettuassa henkilöasiakkailta sekä yritysasiakkailta. Palkkiotuotot koostuvat luotonannon palkkiotuotoista, maksuliikkeen palkkiotuotoista ja takauksista. Edellä mainitut palkkiotuottoerät koostuvat useasta erilaisesta palkkiotyypistä, joiden suoritevelvoitteet täyttyvät palkkion luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Luotonannon, sijoitustutkimuksen ja takausten palkkioiden suoritevelvoitteet täyttyvät pääosin ajan kuluessa, muiden palkkioiden yhtenä ajankohtana. Vastikemäärä on palveluissa

pääosin listahinta tai sopimuksessa sovittu. Myyntituotot asiakassopimuksista jaotellaan tilinpäätöksessä segmenttien mukaisesti (Liite 6: Nettopalkkiotuotot).

Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt osingonjakopäätöksen. Osinkotuotot esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

6 Rahoitusinstrumentit

6.1 Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuva tavanimukaisessa liiketoimessa (Liite 33. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti).

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolelta ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten niiden käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Epälikvideille tuotteille on tyypillistä, että hinnoittelumallilla laskettu hinta poikkeaa toteutuneesta kauppahinnasta. Toteutunut kauppahinta on kuitenkin paras osoitus tuotteen käyvästä arvosta. Toteutuneen kauppahinnan ja markkinahintoja käyttävän hinnoittelumallin avulla lasketun hinnan erotuksena saatu tulos, Day 1 profit/loss, jaksotetaan tuloslaskelmaan sopimuksen voimassaoloajalle tai sitä lyhemmälle ajalle ottaen huomioon tuotteen rakenne ja vastapuoli. Jaksottamatta oleva osuus tuloutetaan kuitenkin heti, mikäli tuotteelle on saatavilla aito markkinahinta tai markkinoille muodostuu vakiintunut hinnoittelukäytäntö. OP Yrityspankin taseessa ei ole merkittävää määrää epälikvidejä rahoitusvaroja.

6.2 Rahoitusvarat- ja velat

OP Yrityspankin rahoitusvarat esitetään liitetiedoissa 14. Käteiset varat, 15. Saamiset luottolaitoksilta, 16. Johdannaispimukset, 17. Saamiset asiakkailta, 18. Sijoitusomaisuus ja 22. Muut varat. Rahoitusvelat esitetään liitetiedoissa 24. Velat luottolaitoksille, 25. Velat asiakkaille, 26. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, 27. Varaukset ja muut velat ja 28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

6.2.1. Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintameno suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään IFRS 15 -standardin mukaisesti, ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät palkkiot.

Arvioituihin rahavirtoihin sisällytetään odotettavissa olevat luottotappiot, kun lasketaan luottoriskillä oikaistua efektiivistä korkoa rahoitusvarojille, joiden katsotaan alkuperäisenä kirjaamisajankohtana olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja (ns. "POCI").

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat:

- a) ostetut tai alun perin myönnetty luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet rahoitusvarat, joiden osalta sovelletaan luottoriskillä oikaistua efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän jaksotettuun hankintameno
- b) rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja (tai jotka ovat vaiheessa 3). Näiden rahoitusvarojen osalta sovelletaan efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän jaksotettuun hankintameno (eli nettomääräiseen kirjanpitoarvoon odotettavissa olevan luottotappion vähentämisen jälkeen).

6.2.2. Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintameno tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnettyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

6.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

OP Yrityspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL - Fair Value Through Profit or Loss)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (FVOCI - Fair Value Through Other Comprehensive Income)
- Jaksotettuun hankintameno kirjattavat.

6.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) OP Yrityspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella OP Yrityspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintameno arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, jotka ovat yksinomaan

pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän, ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.

- 2) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvonalentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täyty jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien kriteereitä. Voitot ja tappiot kirjataan sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien saamistodistusten ja johdannaisten korkotuotot ja -kulut esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten OP Yrityspankki hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. OP Yrityspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan OP Yrityspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi OP Yrityspankin myöntämiä yritysluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Lisäksi OP Yrityspankin likviditeettireservisalkun liiketoimintamallin tavoitteena on kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja sekä rahoitusvarojen myynti.

Liiketoimintamallin muutos

Liiketoimintamallin muutoksia odotetaan tapahtuvan harvoin sisäisten tai ulkoisten muutosten seurauksena, ja niiden täytyy olla OP Yrityspankin toiminnan kannalta merkittäviä. Liiketoimintamallin muutoksista päättää OP Osuuskunnan hallitus. Liiketoimintamalli muuttuu silloin, kun OP Yrityspankki hankkii tai luovuttaa jonkin liiketoiminta-alueen tai lopettaa sen toiminnan. Liiketoimintamallin muutos dokumentoidaan asianmukaisesti ko. liiketoimintayksikön toimesta, ja se käsitellään Taloudessa ja Riskienhallinnassa sen kirjanpito vaikutusten selvittämiseksi (ml. vaikutukset ECL:ään). Yhteisön liiketoimintamallin tavoitteen muutos täytyy toteuttaa ennen luokittelun muutospäivää.

Luokittelun muutosta sovelletaan prospektiivisesti luokittelun muutospäivästä eteenpäin. Luokittelun muutospäivä on seuraavan raportointikauden ensimmäinen päivä, jota ennen päätös luokittelun muutoksesta on tehty. Aikaisempia raportointikausia ei oikaista takautuvasti.

Seuraavassa taulukossa esitetään erilaisten luokittelujen muutosten kirjanpitovaikutukset:

Alkuperäinen arvostusluokka	Uusi arvostusluokka	Kirjanpitovaikutus
Jaksotettu hankintameno	FVTPL	Käypä arvo määritellään luokittelun muutospäivänä. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän aikaisemman jaksotetun hankintamenon ja käyvän arvon välisestä erosta mahdollisesti aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.
FVTPL	Jaksotettu hankintameno	Luokittelun muutospäivän käyvästä arvosta tulee uusi bruttomääräinen kirjanpitoarvo. Efektiivinen korko määritellään luokittelun muutospäivän käyvän arvon perusteella.
Jaksotettu hankintameno	FVOCI	Rahoitusvaroihin kuuluvan erän aikaisemman jaksotetun hankintamenon ja käyvän arvon välisestä erosta mahdollisesti aiheutuva voitto tai tappio kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Efektiivistä korkoa ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrää ei oikaista luokittelun muutoksen seurauksena.
FVOCI	Jaksotettu hankintameno	Luokittelun muutospäivän käyvästä arvosta tulee uusi jaksotettu hankintameno. Aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kertynyt voitto tai tappio kuitenkin poistetaan omasta pääomasta ja kirjataan oikaisemaan rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypää arvoa luokittelun muutospäivänä. Efektiivistä korkoa ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrää ei oikaista luokittelun muutoksen seurauksena.
FVTPL	FVOCI	Luokittelun muutospäivän käyvästä arvosta tulee uusi kirjanpitoarvo. Efektiivinen korko määritellään luokittelun muutospäivän käyvän arvon perusteella.
FVOCI	FVTPL	Luokittelun muutospäivän käyvästä arvosta tulee uusi kirjanpitoarvo. Aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kertynyt voitto tai tappio siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi luokittelun muutospäivänä.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun OP Yrityspankin liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, OP Yrityspankki arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa OP Yrityspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä.

OP Yrityspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnetyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennenaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennenaikaisesta päättämisestä.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI-testi ilman lisätutkimuksia (palautteena pass/fail) tai tutkitaan rahavirtaominaisuudet OP:n sisäisen ohjeistuksen mukaisella tavalla ennen luokittelupäätöstä (palautteena "further review required"). Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä, jotka vaikuttavat siihen, täytyykö SPPI-määrittely.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta, vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarviointissa.

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Uudelleenluokittelua sovelletaan ei-takautuvasti luokittelun muutospäivästä lähtien. Tällaisia muutoksia odotetaan tapahtuvan hyvin harvoin.

6.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

6.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukykyyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitojoustoksi, joka on tyypillisesti lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä ennakoivana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, OP Yrityspankki kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisajankohta on lainan alkuperäinen kirjaamisajankohta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita. OP Yrityspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteissa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun OP Yrityspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

6.4 Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista (Liite 34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä). Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä, ja ne kuvastavat:

- vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue
- rahan aika-arvoa ja
- järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

6.4.1 Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: vuonna 2021 järjestämättömät sopimukset (vuonna 2020 maksukyvyttömät sopimukset), joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

OP Yrityspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa (IRB). Maksukyvyttömyyttä arvioidaan OP Yrityspankin sisäisellä maksukäyttäytymiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän

kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 %) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvyttömän viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitajien saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). OP Yrityspankki on muuttanut 31.12.2021 järjestämättömän vastuun arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteeriksi aiemman maksukyvyttömän vastuun sijasta. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Lainanhoitajousta pidetään laadullisena kriteerinä. Muut laadulliset tekijät koostuvat erilaisista luottoriskin mittareista (esim. kovenanttirikkomuksista), ja ne huomioidaan luokittelumalleissa tai maksukäyttäytymisen luokan arvioinnissa.

OP Yrityspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD-lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö- ja yritysasiakkailla. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan senhetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää: jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL-laskentaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella. Lisäksi heikoimpiin luottoluokkiin (E+, E, E-, 9,0, 9,5 ja 10,0) sovelletaan absoluuttista luottoluokan rajaa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jos sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää tai luottoon on myönnetty lainanhoitajousta.

OP Yrityspankki ei ole soveltanut luottoriskin merkittävän lisääntymisen arvioinnissa IFRS 9 -standardin sallimaa siirtymäsääntöä alhaisen luottoriskin olettamasta niille sopimuksille, joille ei ilman kohtuuttomia kustannuksia ja työmäärää saada laskettua alkuperäistä koko voimassaoloajan PD:tä.

OP Yrityspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

6.4.2 Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille vaiheissa 3 oleville yritys vastuille käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL-laskentamenetelmää.

6.4.2.1 PD/LGD-menetelmä

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla $\text{probability of default (PD)} \times \text{loss given default (LGD)} \times \text{exposure at default (EAD)}$ kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevasta luottotappioista raportointipäivänä. PD kuvaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD kuvaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD kuvaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä.

ECL-laskenta perustuu kolmeen eri skenaarioon. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Sopimuksen koko voimassaoloajan maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (lifetime PD) mallit on tehty erikseen henkilöasiakkaille ja yritysasiakkaille. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudellisia selittävinä tekijöinä käytetään BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD-mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmentteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja Euribor 12 kk korkoa, josta on poistettu BKT:n ja inflaation vaikutus, ja valmiuluotoissa BKT:n muutosta ja Euribor 3 kk reaalikorkoa (vertailuvuonna esimerkiksi asuntoluotoissa BKT:n muutos ja 12 kk Euribor korko ja valmiuluotoissa työttömyysasteen muutos ja 12 kk Euribor korko). Vertailutietoja ei ole muutettu.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista: 1) maksukyvyttömyystilasta toipumisen todennäköisyydestä, 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja 3) vakuudettomasta palautusosuudesta. Eri komponenttien arvot riippuvat keskeisesti tuotetyypistä, toimialasta (yritykset), vakuustyyppistä ja ajasta, kuinka kauan sopimus on ollut maksukyvyttömänä. Arvon alentumisvaiheen 3 vakuudettoman palautusosuuden sekä toipumisosuuden estimaatit ovat ajasta riippuvaisia siten, että ne laskevat maksukyvyttömyys- tai perintäajan kasvaessa. Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kahteen ensimmäiseen komponenttiin.

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetyypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennenaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennenaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät), mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiuluotot (esim. luottokortit) ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia, ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetyypistä ja luottoluokasta, ja se on keskimäärin n. 15 vuotta.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Yrityspankin ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OP Yrityspankin taloudellisessa suunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2-3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusrasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktio menetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran uran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivistä mallia, jossa muuttujien yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin. Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP:n talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korko ja 3 kk Euribor -reaalikorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makroekonomisten ennusteiden laatiminen ja niiden heijastaminen tulevaisuuteen aina 30 vuoteen saakka sisältää suuren määrän epävarmuutta, ja siten toteutuneet tulokset voivat merkittävästi poiketa ennustetusta. OP Yrityspankki on analysoinut, että ECL-laskennassa käytettävien riskiparametrien komponenttien ja makroekonomisten tekijöiden muutoksen suhde ei ole lineaarinen. Näin ollen makroekonomiset ennusteet edustavat OP Yrityspankin parasta näkemystä mahdollisista skenaarioista ja lopputulemista.

6.4.2.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL-menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysvastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalytiikan laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja rating-esitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko), ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD-mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL-laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on rating-prosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu "terveeksi" vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD-mallin mukaiseen odotettu luottotappion laskennan piiriin.

6.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja oikaisemaan käyvän arvon rahastoa.

OP Yrityspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensisijaisesti käytetään ulkoisten luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta, mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyyksiä luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata, johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkältä aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus-/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond -status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD- ja LGD-komponenttien välillä.

6.4.3.1 Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten, että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitajousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

6.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin OP Yrityspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi valmiusluottoihin, kuten luottokortteihin ja luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi OP Yrityspankki on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomaistakauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 -standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona OP Yrityspankista tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain OP Yrityspankkia sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, joissa OP Yrityspankilla on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

6.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaussopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä OP Yrityspankin ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa

olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

6.4.6 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päätynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuiksi.

6.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta (Liite 14. Käteiset varat).

6.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös velvoitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

OP Yrityspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos OP Yrityspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintamenu uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenuon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. OP Yrityspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

6.6.1 TLTRO III -rahoituksen efektiivinen korko

Efektiivinen korko on laskettu TLTRO-rahoitukselle perustuen johdon arvioon nettoluotonannon kriteerien täyttymisestä tulevilla tarkastelujaksoilla. Jos tähän johdon arvioon tulee myöhemmin muutoksia, käsitellään ne lainan kirjanpitoarvon muutoksina. Lainan bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen siten, että se vastaa uudelleen arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa, joka on määritetty diskonttaamalla käyttäen lainan alkuperäistä efektiivistä korkoa. Tästä syntyvä oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti.

Vuonna 2021 korkokatetta kasvatti 103 miljoonalla eurolla (18) TLTRO III -rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävä -0,5 % ehdollinen lisämarginaali. Lisämarginaalin ehtona olleiden nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymisen seurauksena rahavirtalaskennassa muutettiin TLTRO III -rahoituksen tulevat rahavirrat. Muutoksessa lisättiin rahavirtoihin kuluvan korkojakson ehdollinen lisämarginaali ja päivitetiin rahoituksen takaisinmaksuajankohdat. TLTRO-rahoituksen bruttomääräinen kirjanpitoarvo määritettiin IFRS 9 standardin mukaisesti vastaamaan uudelleen arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa diskonttaamalla ne rahoituserien alkuperäisillä efektiivisillä korkoprosenteilla. Tästä syntyvä oikaisu kirjattiin tulosvaikutteisesti IFRS 9:n mukaisesti.

Liitetiedossa 5. Korkokate esitetään TLTRO III -rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävän ehdollisen lisämarginaalin tuloutus. Segmenttiraportilla lisämarginaalin tuloutus esitetään Muu toiminta -segmentin korkokatteessa, josta se kohdistettiin Muu toiminta -segmentin liiketoiminnan muiden kulujen kautta Yrityspankki ja pääomamarkkinat sekä Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike -segmenteille liiketoiminnan muihin tuottoihin. OP Yrityspankin keskuspankkitoiminta välitti korkohyötyä OP Ryhmän muille yhtiöille 54 miljoonaa euroa. Välitetty korkohyöty esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa.

6.7 Nettoutus

Taseessa nettoutetaan sellaiset rahoitusvarat ja -velat, joissa OP Yrityspankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa, ja se aikoo toteuttaa suoritukset nettomääräisesti (Liite 36. Rahoitusvarat ja -velat, jotka on vähennetty toisistaan tai joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely).

6.8 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset luokitellaan suojaaviin ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin ja ne sisältävät korkojohdannaiset, valuuttajohdannaiset, osakejohdannaiset ja luottojohdannaiset. Johdannaiset arvostetaan aina käypään arvoon (Liite 16. Johdannaissopimukset).

Finanssivastapuolten kanssa solmitut standardiehtoiset OTC-johdannaiskaupat selvitetään London Clearing Housen kanssa EMIR-asetuksen (EU 648/2012) mukaisesti. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli (CCP). Selvitystapana käytetään ns. clearing brokerista riippuen joko settled-to-market (STM) tai collateralised-to-market (CTM) käytäntöä. Molemmissa käytännöissä netotetaan keskusvastapuolen kanssa johdannaisten päiväkohtaiset maksut. Lisäksi päivittäin joko maksetaan tai saadaan käteissuorituksella johdannaisten käyvän arvon muutos (variation margin). STM-käytännössä päivittäinen suoritus on sopimusperusteisesti määritetty lopulliseksi maksuksi ja osaksi johdannaissopimuksen rahavirtoja. Päivittäinen suoritus kirjataan tulosvaikutteisesti käyvän arvon muutokseksi. Tällöin johdannaissopimukselle ei jää muuta käyvän arvon muutosta kuin OP:n ja CCP:n välinen arvostusero. Ero kirjataan taseeseen johdannaismarkkinoihin tai -velkoihin. CTM-käytäntö poikkeaa STM-käytännöstä siten, että päivittäistä suoritusta ei ole sopimusperusteisesti määritetty lopulliseksi maksuksi vaan vakuudeksi. Se kuitenkin nettoutetaan taseessa johdannaisten käyvän arvon kanssa. Muut johdannaiset esitetään taseessa bruttoperiaatteella, jolloin positiiviset arvonmuutokset esitetään johdannaismarkkinoilla ja negatiiviset arvonmuutokset johdannaismarkkinoilla.

6.8.1 Suojaavat johdannaiset

OP Yrityspankissa on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määrittellä suojaavaksi. Suojausperiaatteiden mukaisesti OP Yrityspankissa voidaan suojautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. OP Yrityspankissa suojattavat riskikategoriat ovat käyvän arvon ja rahavirran korkoriskit sekä valuuttariski.

Sopimuksia ei käsitellä suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti kirjanpidossa, mikäli IAS 39:n edellyttämä suojausinstrumentin ja siihen liittyvän suojauskohteen välinen suojaussuhde ei täytä standardin kriteerejä. OP Yrityspankissa tehdään myös johdannaissopimuksia, joilla tosiasiaassa suojaudutaan taloudellisilta riskeiltä, mutta jotka eivät täytä näitä kriteerejä.

6.8.2 Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä koronvaihtosopimuksista saatujen ja niistä maksettujen korkojen erotus merkitään tuloslaskelman Sijoitustoiminnan nettotuottoihin ja niitä vastaavat siirtyvät korot taseen Johdannaissopimuksiin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotuotto. Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan varoiksi erään johdannaissopimukset, varat ja negatiiviset erään johdannaissopimukset, velat.

6.9 Suojauslaskenta

Suojauslaskennalla todennetaan, että suojaussuhteessa olevan suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys dokumentoidaan määrämuotoisesti. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojauksen tehokkuus osoitetaan. Suojauksen tehokkuus osoitetaan suojauksen tehokkella ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan instrumentin ja suojattavan erän käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia keskenään. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai position käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia. Kuitenkin viitekorkouudistuksesta johtuen, jos retrospektiivisen tehokkuustestin todellinen tulos on kyseessä olevien rajojen ulkopuolella, arvioidaan voiko suojauslaskenta jatkua vai tuleeko se lopettaa. Tämä sisältää muun muassa sen, että suojauksen odotetaan edelleen olevan prospektiivisesti tehokas ja että suojaussuhteen tehokkuus voidaan laskea luotettavasti. Prospektiivisessä tehokkuustestauksessa

arvioitaessa onko suojaus edelleen erittäin todennäköinen viitekorkoa ei muuteta viitekorkouudistuksen vuoksi. Tehokkuustestauksen yhteydessä arvioidaan myös viitekorkouudistuksen myötä mahdollisia markkinaosapuolista johtuvia vaikutuksia OP Yrityspankin suojaussuhteisiin. OP Yrityspankki lopettaa soveltamasta muutoksia suojaussuhteiden tehokkuustesteihin silloin, kun viitekorkouudistuksesta johtuva epävarmuus lakkaa vaikuttamasta suojattavan erän tai suojaavan johdannaisen viitekorkoihin perustuviin rahavirtoihin tai kun suojaussuhde lopetetaan. OP Yrityspankki soveltaa IAS 39 mukaista suojauslaskentaa ja siihen liittyviä viitekorkouudistuksen tuomia muutoksia.

OP Ryhmään perustettiin Viitekorkotyöryhmä, jonka tehtävänä on seurata viitekorkojen uudistusprosessin etenemistä ja vaikutuksia myös OP Yrityspankille. OP Ryhmässä on tehty vertailuarvoasetuksen edellyttämä jatkuvuus suunnitelma, jossa määritellään varakorko sopimuksille, jos viitekorkoja ei ole saatavilla, ja jossa tunnustetaan olemassa olevat sopimusehdot tuotteittain. Suunnitelmaa päivitetään sitä mukaa, kun viitekorkouudistus etenee. OP Yrityspankki ottaa käyttöön uudistettuja viitekorkoja markkinakäytännön mukaan uusissa sopimuksissa. Vanhan sopimuskannan osalta muutokset toteutetaan ottamalla käyttöön markkinoilla sovellettavia käytäntöjä IBOR-korkojen korvaamiselle.

6.9.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu pitkäaikaisiin, kiinteäkorkoisiin velkoihin (kuten keskuspankkivelat, omat emissiot ja eräät määräaikaistalletusten emissiot), yksittäisiin joukkovelkakirjalaina- ja luottoportfolioihin sekä yksittäisiin luottoihin. Käyvän arvon portfoliosuojausmallia sovelletaan tiettyjen korkoputkiluottojen korkoriskin suojaukseen. Suojausinstrumentteina käytetään korko-optiota, koronvaihtosopimuksia sekä koron- ja valuuttavaihtosopimuksia (OTC swap -sopimuksia). Valuutariskin suojaus kohdistuu vahinkovakuutuksen osakerahastosijoituksiin.

Johdannaissopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin osalta käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojauslaskennassa suojaavan instrumentin ja suojattavan erän arvonmuutokset kirjataan pankkitoiminnassa tuloslaskelman korkokatteeseen ja sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Vahinkovakuutuksessa ne kirjataan sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen ajallisesta eriaikaisuudesta ja se kirjataan vastaavasti edellä mainittuihin eriin.

Euribor-koron laskentaperiaatteet muuttuivat 2019 aikana. Heinäkuussa 2019 Belgian finanssiviranomainen (FSMA) ja Markkinaviranomainen (Markets Authority) ovat myöntäneet Euriboriin liittyvän valtuutuksen European Union Benchmark Regulation nojalla. Tämä mahdollistaa sen, että markkinaosapuolet voivat jatkaa Euriborin käyttöä 1.1.2020 jälkeen sekä nykyisille että uusille sopimuksille. OP Yrityspankki odottaa, että Euribor tulee pysymään viitekorkona myös tulevaisuudessa, eikä odota muuttavansa suojattavaa riskiä toiseksi viitekorkoksi. Näistä syistä OP Yrityspankki ei näe, että viitekorkomuutos suoraan vaikuttaisi käyvän arvon suojauksiin, joissa viitekorkona on Euribor.

6.9.2 Rahavirran suojauslaskenta

Rahavirran suojauksella suojataan vaihtuvakorkoisten velkakirjalainojen tai muiden vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen korkorahavirtoja. Lisäksi rahavirran suojausta käytetään korkosidonnaisuuksittain määritellyn luottokannan tulevien korkovirtojen suojaukseen. Suojaavina instrumentteina käytetään mm. koronvaihtosopimuksia.

Johdannaissopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta tehokkaan suojauksen osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen eriaikaisuudesta ja se kirjataan tuloslaskelman korkokatteeseen. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

OP Yrityspankki on arvioinut missä määrin rahavirran suojaukset ovat riippuvaisia viitekorkouudistukseen liittyvästä epävarmuudesta raportointipäivänä. Suojattavat erät ja suojaavat johdannaiset jatkavat indeksointia viitekorkoon, jota ei muuteta ja jonka noteeraukset jatkuvat päivittäin ja jonka rahavirrat vaihdetaan vastapuolten kanssa kuten ennenkin. LIBOR- korko odotetaan korvattavan uudella viitekorkolla. Tähän siirtymään ja uuteen viitekorkoon liittyy vielä epävarmuutta, joka voi myöhemmin vaikuttaa suojaussuhteen tehokkuuteen tai erittäin todennäköinen -ehdon arviointiin. Myöskään rahavirran suojausten osalta OP Yrityspankki ei näe viitekorkouudistuksen aiheuttavan epävarmuutta ajoitukseen tai Euribor rahavirtoihin raportointipäivänä 31.12.2021.

7 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistö on maa-alue ja/tai rakennus tai rakennuksen osa, joka omistetaan vuokratuoton tai omaisuuden arvonnousun hankkimiseksi. Myös sellaiset kiinteistöt, joista vähäinen osuus on omistajayhtiön omassa tai sen henkilökunnan käytössä, luetaan sijoituskiinteistöiksi. Omassa tai henkilökunnan käytössä olevaa osuutta ei kuitenkaan lueta sijoituskiinteistöksi silloin, kun tämä osa on myytävissä erikseen. Taseessa sijoituskiinteistöt esitetään sijoitusomaisuutena. (Liite 18. Sijoitusomaisuus).

Sijoituskiinteistöt merkitään taseeseen alun perin hankintameno, joka sisältää transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Myös rakenteilla olevat sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon edellyttäen, että käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Jos vertailukelpoista markkinatietoa arvioitavaa kohdetta vastaavien kiinteistöjen toteutuneista kauppahinnoista ei ole saatavilla, käytetään liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyn pohjana tuottoarvolaskentaa ja kohdekohtaiseen nettotuottoon perustuvia sisäisiä laskentamalleja. Tuottoarvon laskennassa hyödynnetään OP Yrityspankin sisäistä ja ulkoista tietoa. Kohteen nettotuotto muodostuu vuokratuottojen ja hoitokulujen erotuksesta ja se perustuu voimassa olevien vuokrasopimusten mukaiseen tuottoon tai, sikäli kun voimassa olevaa vuokrasopimusta ei ole, keskimääräisiin markkinavuokriin. Tuotoista vähennettävät kulut perustuvat pääosin toteutuneisiin kuluihin. Laskennassa huomioidaan myös oletus kohteen vajaakäytöstä. Tuottoarvon laskentaa varten markkinavuokra- ja kustannustasoista hankitaan tietoa oman asiantuntemuksen lisäksi ulkopuolisista lähteistä. Sijoituskiinteistöjen tuottovaatimukset määräytyvät kohteen käyttötarkoituksen, sijainnin ja kunnan/ajanmukaisuuden perusteella ja ne perustuvat riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan toimittamiin markkinatietoihin.

Asuntojen ja maa-alueiden käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppaa-arvomenetelmällä perustuen vastaavanlaisten kohteiden toteutuneisiin kauppahintatietoihin ja OP Yrityspankin sisäiseen asiantuntemukseen. Rakentamattomien tonttien arvossa on huomioitu arviointihetken kaavoitus- ja markkinatilanne. Merkittävimpien kohteiden käypä arvo perustuu ulkopuolisten, AKA-auktorisoitujen arviointisijoiden laatimiin arviokirjoihin. Ulkopuoliset arviointisijat käyttävät arviointinsa pohjana kassavirta-analyysia (Liite 33. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti).

8 Aineettomat hyödykkeet

Taseen aineettomien hyödykkeiden ryhmässä esitetään tietojärjestelmät ja muut aineettomat hyödykkeet (Liite 19. Aineettomat hyödykkeet).

8.1 Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Ohjelmistojen ja lisenssien osalta poisto-aika on pääsääntöisesti 4 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden osalta 5 vuotta.

Sisäisesti aikaansaatuisten aineettomien hyödykkeiden (ohjelmistot) kehittämisestä johtuvat menot aktivoidaan siitä lähtien, kun ne ovat luotettavasti määritettävissä, hyödykkeen valmiiksi saaminen on teknisesti toteutettavissa ja pystytään käyttämään hyödykettä tai myymään se sekä on todettu, että ohjelmistosta saadaan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivointiin menoihin sisältyvät mm. lisenssimaksut, ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset sekä omaa työtä. Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, arvioidaan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

8.2 Pilvipalvelu

Pilvipalveluissa eli SaaS (Software as a Service), PaaS (Platform as a Service) tai IaaS (Infrastructure as a Service) ohjelmistotoimittajalla on määräysvalta osittain tai kokonaan kyseiseen ohjelmistoon tai palveluun, eikä OP Yrityspankki aktivoi toimittajan määräysvallassa olevista ohjelmistoista tai palveluista suoritettavia maksuja aineettomiksi hyödykkeiksi.

Pilvipalveluiden kehittämisestä, ennen palvelun käyttöönottoa, johtuvat menot kirjataan muiden varojen ennakkomaksuihin. Ennakkomaksuihin aktivoitava määrä on käyttöönottoprojektiin liittyvät ja palvelun kustomointiin kohdistuvat menot, jotka tehdään palveluntoimittajan toimesta ennen kuin palveluntoimittaja pystyy tuottamaan palvelua OP Yrityspankille. Ennakkomaksuihin aktivoitavat menot ovat kiinteä osa palvelua, eivätkä ne ole erotettavissa itse palvelusta. Ennakkomaksua puretaan sopimuksen ajan kuluessa siitä lähtien, kun palvelu on valmis käytettäväksi.

9 Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä (Liite 20. Aineelliset hyödykkeet).

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset	20–50 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
ICT-laitteistot	3–5 vuotta
Autot	5–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

9.1 Aineellisen ja aineettoman omaisuuden arvonalentumiset

Jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, onko omaisuuden arvonalentumisesta viitteitä. Jos viitteitä on, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Viitteiden olemassaolosta riippumatta kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain keskeneräisistä hyödykkeistä, liikearvosta ja, niistä aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton (tuotemerkit). Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvio sen tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä, ylittävä osa kirjataan kuluksi.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla (nettomyyntihinta) tai sitä korkeampi käyttöarvo. Kerrytettävissä oleva rahamäärä pyritään lähtökohtaisesti määrittämään omaisuuserän nettomyyntihinnan kautta. Jos nettomyyntihintaa ei voida määrittää, omaisuuserälle määritellään käyttöarvo. Käyttöarvo on niiden vastaisten rahavirtojen nykyarvo, jonka omaisuuserän odotetaan kerryttävän. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä. Edellä mainittujen vuosittain testattavien omaisuuserien arvonalentumistarve määritellään aina käyttöarvon laskennan kautta.

Mikäli omaisuuserälle ei voida määrittää nettomyyntihintaa eikä se kerrytä itsenäistä, muista eristä riippumatonta rahavirtaa, määritellään arvonalentumistarve sen rahavirtaa tuottavan yksikön eli liiketoimintasegmentin tai siihen kuuluvan yrityksen kautta, johon omaisuuserä kuuluu. Tällöin verrataan yksikköön sisältyvien omaisuuserien kirjanpitoarvoja koko rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumisen kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä, onko viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentuminen sekä todisteet epäkuranttiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteistön todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan vielä poistamatonta hankintamenua pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

10 Vuokrasopimukset

OP Yrityspankki arvioi sopimuksen syntymisajankohtana onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Kyseessä on IFRS 16:n mukaisesti käsiteltävä vuokrasopimus, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät kaikilta osin:

- sopimus perustuu yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan niin, että OP Yrityspankkiin kuuluvilla yhtiöillä tai sen työntekijöillä on oikeus päättää omaisuuserän käytöstä koko vuokratkauden aikana silloin, kun OP Yrityspankki on vuokralle ottajana, ja asiakkaalla tai sen konserniin kuuluvilla yhtiöillä on päätäntävalta kohteen käytöstä silloin, kun OP Yrityspankki on vuokralle antajana
- sopimuksella sovitaan oikeuksista ja velvollisuuksista ja niihin liittyvistä maksuista

- sopimuksella yksilöity omaisuuserä on vain OP Yrityspankkiin kuuluvien yhtiöiden ja työntekijöiden käytössä silloin, kun OP Yrityspankki on vuokralle ottajana, ja asiakkaan tai sen konserniin kuuluvien yhtiöiden käytössä silloin, kun OP Yrityspankki on vuokralle antajana.

Vuokralle annettujen hyödykkeiden kirjaaminen

OP Yrityspankki luokittelee vuokralle annetut hyödykkeet sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingsopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralaiselle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on operatiivinen vuokrasopimus. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana.

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet kirjataan taseeseen saamisina asiakkailta. Saaminen kirjataan määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimuksen nettosijoitus. Sopimuksesta saatava rahoitustuotto kirjataan korkotuottoihin siten, että se tuottaa vuokralle antajan jäljellä olevalle nettosijoitukselle kultakin tilikaudelta samansuuruisen tuottoasteen.

Operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja ne poistetaan tasapoistoin vuokra-ajan kuluessa. Vuokratuotot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, ja ne kirjataan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokralle annettujen sopimusten vuokra-ajaksi määritetään sopimuksessa määritetty kiinteä kesto, jota ei voi jatkaa tai keskeyttää ilman painavaa syytä tai sanktiota.

Vuokralle otettujen käyttöoikeusomaisuuserien kirjaaminen

Vuokralle otetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja ne poistetaan pääsääntöisesti vuokra-aikana. Vastaava vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja niiden korkokulut korkokatteessa. Vuokrasopimukseen liittyvät palvelukorvaukset, jotka erotetaan vuokranmäärästä, esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Palvelukorvauksen erottaminen tehdään käyttöoikeusomaisuuseräluokakohtaisesti.

OP Yrityspankki määrittelee vuokralle otettujen sopimusten vuokra-ajaksi sopimuksen

- kiinteän keston, jota ei voi jatkaa tai keskeyttää ilman painavaa syytä tai sanktiota tai
- johdon arvion mukaan korkeintaan 3 vuotta, kun kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva toimitilasopimus, jonka irtisanomisaika on molemminpuolinen. Jos sopimus on ensin kiinteä ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassaolevana kuten edellä kuvattiin, on vuokra-aika näiden yhdistelmä. Kun tällainen sopimus on irtisanottu, vuokra-ajaksi määritellään irtisanomisaika. OP arvioi vuokra-aikaa määrittäessään olevan kohtuullisen varmaa, että toimitiloissa ollaan pidempään, koska toimitilasopimusten kohteet ovat sijainniltaan keskeisiä eikä vastaavia korvaavia tiloja ole välttämättä saatavilla.
- vuokralle antajan irtisanomisajan, jos kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva muu kuin toimitilasopimus, jonka irtisanomisaika on molemminpuolinen. Sopimuksen vuokra-aikaa jatketaan aina irtisanomiskauden päätyttyä uudella irtisanomisajalla, ellei sopimusta ole irtisanottu. OP arvioi vuokra-aikaa määrittäessään olevan kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty pidemmäksi ajaksi, koska tällaisten sopimusten jatkuva päättäminen ja uusiminen ei olisi taloudellisesti kannattavaa. Tai
- vuokrakohteen käyttöiän, jos se on lyhempi kuin edellä mainituilla tavoilla määritetyt vuokra-ajat.

Vuokrasopimusvelan laskennassa OP Yrityspankki käyttää yleensä vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään OP Yrityspankin keskuspankin noteeraamaa korkoa, jolla keskuspankki antaa luottoa osuuspankeille ja OP Ryhmän tytäryrityksille.

OP Yrityspankki soveltaa vuokralle ottajalle sallittuja kirjaamista koskevia helpotuksia. Arvoltaan vähäisistä ja lyhytaikaisista vuokrasopimuksista tilikauden kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Näihin vuokrasopimuksiin sisältyy kannettavia tietokoneita, matkapuhelimia ja pienempiä koneita ja laitteita sekä kertaluonteisesti vuokrattuja koneita ja laitteita.

OP Yrityspankki soveltaa IAS 36 -standardia Omaisuuserien arvon alentuminen sen määrittämiseen, onko käyttöoikeusomaisuuserän arvo alentunut. OP Yrityspankki arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko jotain viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, OP Yrityspankki arvioi omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Omaisuuserän arvo on alentunut silloin, kun sen kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

OP Yrityspankin vuokralle otetut sopimukset ovat pääosin toimitilojen, työsuhteautojen ja turvalaitteiden vuokrasopimuksia (Liite 21. Vuokrasopimukset).

11 Työsuhde-etuudet

11.1 Eläke-etuudet

OP Yrityspankin työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa. Osa lakisääteisestä eläketurvasta hoidettiin OP-Eläkekassassa vuoden 2020 loppuun asti. OP Yrityspankki siirsi pääosan OP-Eläkekassan lakisääteisestä eläkekannasta Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hoidettavaksi 31.12.2018 ja loput eläkekannasta siirrettiin 31.12.2020.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa hoidetut eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Vakuutusyhtiöissä hoidetut järjestelyt voivat olla joko etuus- tai maksupohjaisia. OP-Eläkesäätiössä hoidetut järjestelyt ovat kokonaan etuuspohjaisia.

Eläkejärjestelyistä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelman erään henkilöstökulut. Maksupohjaisissa järjestelyissä vakuutusmaksut maksetaan vakuutusyhtiölle ja kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä ei ole muita maksuvelvoitteita. Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn supistuminen, veloitteen täyttyminen tai muuttaminen kirjataan tulosvaikutteisesti tapahtumahetkellä.

Etuuspohjaiset järjestelyt vakuutusyhtiöissä ja OP-Eläkesäätiössä rahoitetaan suorituksilla, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä OP-Eläkesäätiön ja hyväksyttävien vakuutusten järjestelyihin kuuluvien varojen käyvällä arvolla.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu käyttäen ennakoituun etuusosoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttauskorko on määritelty yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinatuoton perusteella.

Eläkeveloitteen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kirjattaessa uudelleen määrittämisestä johtuvia erä muihin laajan tuloksen eriin, ei näitä erä enää siirretä tulosvaikutteisesti myöhemmillä tilikausilla.

11.2 Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Yhtiössä on käytössä lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella siihen kuuluvat henkilöt voivat saada palkitsemista joko pelkästään rahana tai OP Osuuskunnan hallituksen päättämään viiteinstrumenttiin sidottuna ja rahan yhdistelmänä. Palkkiota maksetaan ansaintavuoden aikana tehdyistä työsuorituksista. Palkitsemisjärjestelmän arvioitu maksimimäärä lasketaan järjestelmän myöntämishetkellä. Kuluksi kirjattava määrä jaksotetaan henkilöstökuluihin ja siirtovelkoihin oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Saavutettujen tavoitteiden mukaista toteutuneen palkkion määrä tarkistetaan neljännesvuosittain. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdolliset vaikutukset kirjataan henkilöstökuluna tuloslaskelmaan, ja vastaava oikaisu tehdään siirtovelkoihin.

OP Ryhmällä on henkilöstörahasto. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan (Liite 9. Henkilöstökulut).

12 Varaukset ja ehdolliset velat

Veloitteen perusteella kirjataan varaus, mikäli veloite perustuu aiempaan tapahtumaan ja sen toteutuminen on todennäköistä, mutta toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Lisäksi veloitteen pitää perustua joko tosiasialliseen tai oikeudelliseen veloitteeseen ulkopuolista kohtaan. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen veloite, jonka olemassaolo varmistuu vasta yhtiön määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva veloite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona (Liite 27. Varaukset ja muut velat).

13 Tuloverot

Tuloslaskelman veroihin sisältyvät OP Yrityspankin tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verot ja laskennallinen verokulu tai -tuotto. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella ja laskennalliset verot voimassa olevan verokannan tai tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyin, tulevia vuosia koskevan verokannan perusteella.

Laskennallinen verovelka lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistettavista tappioista. Mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä siten, että saaminen voidaan hyödyntää, se kirjataan. Laskennallista verosaamista ei kirjata siltä osin, kun ei todennäköisesti synny verotettavaa tuloa, jota vastaan verotuksellisia tappioita taikka hyvityksiä voidaan hyödyntää. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät sijoitusten arvostamisesta käypään arvoon.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan yhtiöittäin. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuneita laskennallisia verovelkoja ja -saamia ei netoteta. Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakkoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkauksessa (Liite 13. Tuloverot).

14 Viranomaismaksut

OP Yrityspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin (Liite 11. Liiketoiminnan muut kulut).

14.1 Vakausmaksu

Vakausmaksuja kerätään euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) vuoteen 2023 asti siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä saavutetaan. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakausmaksujen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

14.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU vaatimukset. Sääntöjensä nojalla vanha talletussuojarahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen talletussuojarahastoon siinä suhteessa, kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa. Rahoitusvakausrahasto määrää maksun jokaiselle jäsenpankille mutta laskuttaa sen suoraan vanhalta talletussuojarahastolta. Talletussuojamaksusta ei tullut OP Yrityspankille kuluvaikutusta vuosina 2020 ja 2021.

14.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

14.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

14.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

OP Yrityspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa.

15 Julkiset avustukset

Julkiset avustukset ovat julkista tukea, joka toteutetaan siirtämällä voimavaroja yhteisölle, joka on saamansa tuen vastikkeeksi noudattanut tai noudattaa tulevaisuudessa tiettyjä sen liiketoimintaa koskevia ehtoja. Hyötyä, joka saadaan julkisen vallan markkinakorkoa alemmalla korolla myöntämästä lainasta, käsitellään julkisena avustuksena. Markkinakorkoa alemmalla

korolla myönnetystä lainasta saatava hyöty on määritettävä lainan alkuperäisen kirjanpitoarvon ja saatujen maksujen erotuksena. Julkinen avustus kirjataan kuitenkin vasta kun on kohtuullisen varmaa, että yhteisö täyttää siihen liittyvät ehdot ja että avustus tullaan saamaan. Tuottoihin liittyvät avustukset vähennetään tilinpäätöksessä niitä vastaavista kuluista ja kirjataan tulosvaikutteisesti niillä kausilla, joilla kulut kirjataan menoiksi, joita avustus on tarkoitettu kattamaan.

16 Uudet standardit ja tulkinnat

IASB (International Accounting Standards Board) on julkaissut myös seuraavia standardimuutoksia. Standardeihin IAS 37, IFRS 16 ja IFRS 3 tehdyt muutokset tulevat voimaan 1.1.2022. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta OP Yrityspankin tilinpäätökseen.

OP Yrityspankki otti käyttöön 1.1.2021 Viitekorkouudistus-asiakirjan (vaihe 2), jolla muutettiin standardeja IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16. Nämä muutokset ovat jatkoa vuonna 2020 käyttöön otetulle Viitekorkouudistus-asiakirjalle (vaihe 1). Vaiheen 2 muutokset toivat kaksi käytännön helpotusta, ja niitä sovelletaan siitä hetkestä, kun viitekorkomuutos on tapahtunut. Ensimmäinen koskee jaksotettuun hankintamenuun arvostettavia rahoitusinstrumentteja niin, että sopimukseen perustuvien kassavirtojen muuttaminen viitekorkouudistuksen vuoksi käsitellään päivittämällä efektiivinen korko, jolloin muutoksesta ei aiheudu välitöntä voittoa tai tappiota. Tällä muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta OP Yrityspankille, sillä valtaosa saamisista ja veloista on euribor-sidonnaisia ja euribor on edelleen käytössä oleva viitekorko. Libor-sidonnaisia velkoja ja saamia on vain vähäisiä määriä. Toinen muutos koskee suojauslaskentaa, joka ei keskeydy, vaikka viitekorko muuttuu kesken suojaussuhteen, vaan suojaava riski ja siihen liittyvät kassavirrat määritetään uudelleen viitekoron muuttuessa. Vastaavasti suojaukseen liittyvä dokumentaatio muutetaan suojaavan riskin ja suojaavan instrumentin osalta. Tästä johtuva muutos arvostuksessa esitetään osana suojauksen tehottomuutta. Tällä muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta OP Yrityspankille, koska suojaukset ovat valtaosin euribor-sidonnaisia.

Liite 2. OP Yrityspankki Oyj:n riskienhallinnan periaatteet

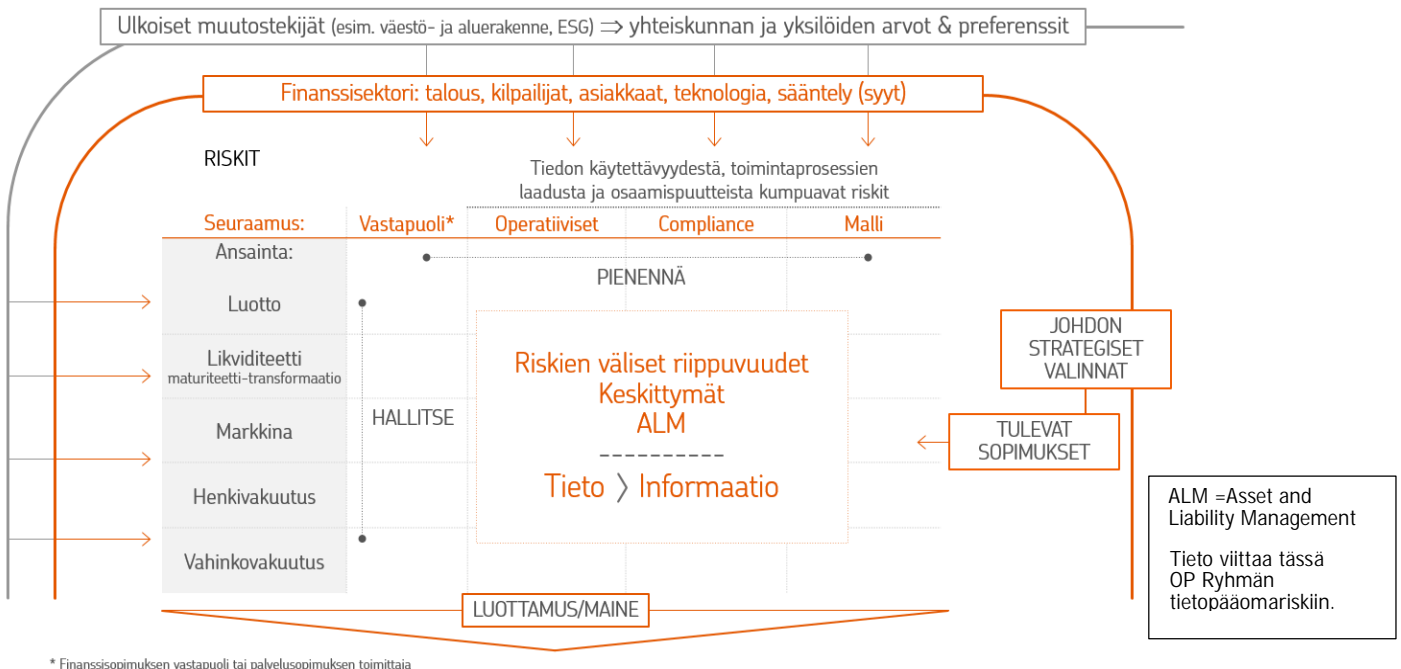
1 OP Yrityspankin merkittävät riskit – yleiskatsaus

OP Yrityspankin riippumaton riskienhallintatoiminto on organisatorisesti osa OP Ryhmän keskitettyä riskienhallintatoimintoa. OP Ryhmässä riskinoton ja riskienhallinnan yleiset periaatteet laaditaan kaikkia toimintoja koskeviksi, ja riskienhallinnan yleisiä periaatteita tarkennetaan vielä ansaintalogiikoittain (tuote- ja palvelukokonaisuuksittain). Ansaintalogiikkakohtaisia kokonaisuuksia muodostettaessa lähtökohtia ovat asiakkaille tarjottavat palvelut, palvelujen tuottamisessa ja toiminnan analysoinnissa ja raportoinnissa tarvittavat prosessit sekä se, mitä riskejä OP Ryhmälle näiden palvelujen tarjoamisesta aiheutuu.

OP Ryhmän liiketoiminnan ja toimialan ominaispiirteiden vuoksi riskeillä on kaksi toisistaan poikkeavaa peruseriaatetta: OP Ryhmä voi hankkia ansaintaa riskeillä (ansaintariskit) tai riskit voivat olla seurausta jostakin (seuraamusriskit). Koska ansaintariskien tarkastelu edellyttää OP Ryhmän kriittisten menestystekijöiden tarkastelua liiketoiminnan kannalta, ansaintariskien lähteitä ja hallintaa ryhmitellään merkittävien riskien tarkemmissa kuvauksissa ansaintalogiikoittain, lukuun ottamatta ryhmätasoisia riskejä, jotka koskevat kaikkia ansaintalogiikoita. Koska suurin osa seuraamusriskeistä on ryhmätasoisia ja koska seuraamusriskeissä keskeisenä tarkastelun kohteena on riskin mahdollisen toteutumisen negatiivisten vaikutusten pienentäminen, näitä riskejä ryhmitellään merkittävien riskien tarkemmissa kuvauksissa ryhmätasolla. Alla olevassa kuvassa esitetään yhteenvetona OP Ryhmän merkittävät riskit ja niiden lähteet. Kuvan taulukon ulkokehällä harmaalla ja oranssilla esitetään merkittävien riskien lähteet ja juurisyys. Vastaavasti taulukon ulkopuolella on myös kuvattu riskien mahdollisen toteutumisen negatiivinen vaikutus OP Ryhmän luottamukseen ja maineeseen.

Kuvan taulukossa on keskeistä huomata seuraavaa:

- Ansaintariskien ottamisella voidaan aikaansaada seuraamusriskejä OP Ryhmän ulkoisten riskien lähteiden ja syiden lisäksi.
- Ansainta- ja seuraamusriskien yhteisvaikutuksesta voi syntyä uusia ryhmätasoisia riskejä muun muassa riskien välisten keskittymien ja riippuvuuksien vuoksi.
- Ansainta- ja seuraamusriskien erilaisen tarkoituksen vuoksi ansaintariskejä pyritään ensi sijassa hallitsemaan, kun taas seuraamusriskejä pyritään ensi sijassa pienentämään.

Pankkitoiminta-ansaintalogiikkakokonaisuus sisältää sekä Vähittäispankki- että Yrityspankki-liiketoimintasegmentin. Pankkitoiminta-ansaintalogiikkakokonaisuus ryhmitellään riskienhallinnassa kolmeen ansaintalogiikkaan: Tasepankki-, Markets- ja Varainhoito-ansaintalogiikoihin. Henki- ja vahinkovakuutus-ansaintalogiikat kuuluvat Vakuutus-liiketoimintasegmenttiin.

OP Ryhmän riskienhallinta ja sääntelymukaisuuden varmistaminen (compliance) perustuu kolmen puolustuslinjan periaatteelle. Ensimmäisen puolustuslinjan muodostavat liiketoiminnot, toisen puolustuslinjan liiketoiminnoista riippumattomat riskienhallinta- ja compliance-toiminnot sekä kolmannen puolustuslinjan sisäinen tarkastus. Jokaisella puolustuslinjalla on oma roolinsa riskienhallintaprosessin tehokkaassa toteuttamisessa.

OP Ryhmässä riskienhallinnan ensimmäinen ja toinen puolustuslinja tekevät jatkuvaa yhteistyötä. Näin varmistetaan, että käytössä on etukäteen kaikki toiminnan kehittämiseen ja hallintaan tarvittava osaaminen. Puolustuslinjat rakentavat yhdessä riskienhallintaprosessin, jossa on otettu huomioon OP Ryhmän toiminnan erityispiirteet. Ensimmäisen ja toisen puolustuslinjan vastuut on selkeästi jaettu.

- Liiketoiminnot toteuttavat OP Ryhmän strategiaa, vastaavat toimintansa suunnittelusta, tehokkaasta ja laadukkaasta toimeenpanosta sekä sisäisestä valvonnasta. Vain liiketoiminta tekee liiketoimintapäätöksiä vastaten asiakaspalvelun laadusta, toimintansa jatkuvuudesta sekä tuloksestaan ja riskeistään.
- Toinen puolustuslinja valmistelee ryhmän johdon päätettäväksi riskienhallintakehikon, jonka asettamissa puitteissa ensimmäinen puolustuslinja toteuttaa riskinottoa ja päivittäiseen liiketoimintaan liittyvää riskienhallintaa. Toinen puolustuslinja tukee ensimmäistä puolustuslinjaa konsultoimalla heitä etenkin omaan erityisosaamiseensa kuuluvissa asioissa. Toinen puolustuslinja myös valvoo riskienhallintakehikon noudattamista ja tekee riippumatonta analyysia tuloksen, riskien ja puskureina toimivien pääoman ja likviditeetin tasapainosta sekä toiminnan jatkuvuuden turvaamisesta myös häiriötilanteissa.
- Kolmantena puolustuslinjana toimii muista puolustuslinjoista riippumaton sisäinen tarkastus.

2 OP Yrityspankin merkittävät riskit – lähteet ja hallinta

2.1 Merkittävien riskien määritelmät ja lähteet

Alla on kuvattu yhteenvetona OP Ryhmän merkittävien riskien määritelmät ja lähteet.

Luottoriskit	Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusinstrumentin sopimusosapuoli ei pysty täyttämään sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan ja aiheuttaa täten toiselle osapuolelle taloudellisen tappion.
Likviditeettiriskit	Likviditeettiriski aiheutuu rahoituksen myöntämisen ja hankkimisen kassavirtojen ajoituksen ja määrien epätasapainosta, rahoituksen hankinnassa tarvittavien vakuuksien riittämättömyydestä, rahoituksen ajallisesta sekä vastapuoli- tai instrumentikohtaisesta keskittymisestä. Em. voi johtaa yrityksen oman maksuvalmiuden heikkenemiseen, jos sen maksuvalmiusvarautuminen ei ole riittävä. Likviditeettiriskeihin sisältyy myös markkinoiden likvidiysriski, jolla tarkoitetaan riskiä siitä, että markkinatransaktiota ei saada toteutettua halutussa ajassa ja/tai arvioituun hintaan.
Markkinariskit	Markkinariskillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen ulkopuolisten erien korko-, valuutta-, volatiliiteetti-, luottospread-, osake-, kiinteistöriski ja mahdolliset muut hintariskit.
Vastapuoliriskit	Vastapuoliriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että sopimuskumppani ei täytä taloudellisia velvoitteitaan. Vastapuoliriski voi liittyä johdannaissopimukseen, kaupankäyntiin tai jälleenvakuutusopimukseen.
Operatiiviset riskit	Operatiivista riskiä aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta, ja se voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. OP Ryhmässä operatiivisiin riskeihin kuuluvat myös ICT- ja turvallisuusriskit. Operatiivisiin riskeihin luettavalla tietopääomariskillä tarkoitetaan mahdollista tappiota, maineen menetystä tai toiminnan heikentymistä aiheutuen tietoon ja siitä johdettuun informaatioon kohdistuvasta epävarmuudesta päätöksenteossa, johtamisessa ja raportoinnissa.
Compliance-riskit	Riski, joka aiheutuu ulkoisen sääntelyn, sisäisten menettelytapojen, asiakassuhteessa asianmukaisten menettelytapojen tai eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä.
Malliriskit	Malliriskillä tarkoitetaan mahdollista tappiota tai maineen menetystä aiheutuen sellaisista mallien tulosten perusteella tehdyistä päätöksistä, joissa syynä on mallien kehittämisen, täytäntöönpanon tai käytön virheet. Mallilla tarkoitetaan kvantitatiivista menetelmää, jolla lähtötiedot muunnetaan matematiikan, tilastotieteen tai asiantuntija-arvioiden pohjalta liiketoimintapäätöksiä ohjaavaksi tai taloudellista tai riskiasemaa koskeväksi kvantitatiiviseksi tiedoksi.
Maineriskit	Riski maineen tai luottamuksen heikkenemisestä, joka johtuu negatiivisesta julkisuudesta tai on seurausta jonkin riskin toteutumisesta.
Keskittymäriskit	Riskit, joita voi syntyä liiketoiminnan liiallisesta keskittymisestä yksittäisille asiakkaille, tuotteille, toimialoille, maturiteettijaksoille tai maantieteellisille alueille. Keskittymäriski voi syntyä myös palveluntarjoajien tai prosessien muodostamista keskittymistä.
Tulevan liiketoiminnan riskit	Riski siitä, millä ehdoin ja volyymin solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tämän taustalla voi olla puutteellinen reagointi ja joustamattomuus muuttua, kun liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuu muutoksia. Tulevan liiketoiminnan riskien tärkein hallintakeino on johdon valinnat.

Vastapuoliriskejä ja tulevan liiketoiminnan riskejä ei käsitellä omana kokonaisuutenaan, koska tulevan liiketoiminnan riskit voivat ilmetä eri merkittävien riskien muodossa, ja vastapuoliriskit ilmenevät eri riskilajien yhteydessä.

Asiakaskäyttätymisriski voi toteutua useassa eri riskilajissa (asiakkaiden käyttäytymisen muutoksen vaikutus esimerkiksi vakuutusopimusten arvoon, talletusten määrään tai sopimusten ennakaisiin takaisinmaksuihin).

Jäännösriski on jäljellejäävä riski, jota ei voida tai haluta poistaa. Jäännösriski-sanaa voidaan pitää synonyymina riskille. Jäännösriski ei siten ole rinnasteinen käsite yllä luetuille merkittävillä riskeille, vaan jäännösriskin voidaan katsoa koskevan mitä tahansa yllä lueteltua merkittävää riskiä.

Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristön yleiset muutostekijät, kuten ilmastonmuutos ja muut kestävyystekijät eli ESG-tekijät (environmental, social, governance; ympäristö, yhteiskuntavastuu, hallintotapa), vaikuttavat asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeisiin ja preferensseihin. Nämä yhdessä muun muassa teknologian kehityksen ja demografisten muutosten kanssa voivat vaikuttaa finanssisektorin kysyntä- ja tarjontatilanteeseen, joka puolestaan ohjaa OP Ryhmän tekemien uusien sopimusten ehtoja. Ulkoisia muutostekijöitä tarkastellaan, jotta ymmärretään asiakkaan tulevan menestyksen reunaehtoja. Asiakkaiden tulevan menestyksen varmistaminen on keskeistä ryhmän tulevan menestyksen kannalta.

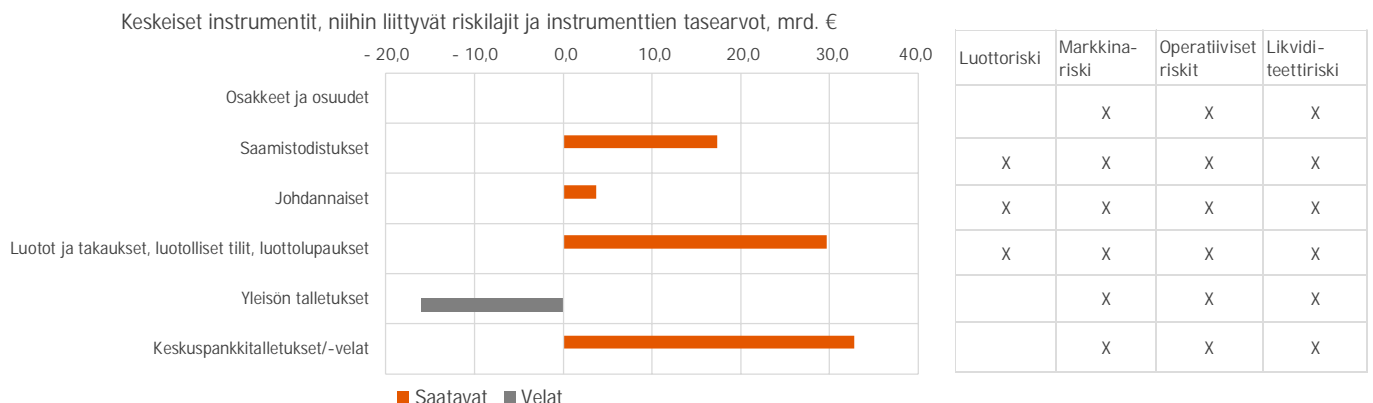
Toimintaympäristön muutostekijät eivät ole riskejä itsessään, vaan ne kanavoituvat erilaisten vaikutusketjujen kautta taloudelliseksi riskeiksi pankki- ja vakuutusliiketoiminnalle. Sen lisäksi, että ulkoiset muutosajurit voivat tarjota mahdollisuuksia, ne voivat myös vaarantaa joidenkin toimialojen toiminnan edellytykset. Esimerkiksi siinä missä ilmastonmuutos voi edistää kotimaisen maatalouden toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä, se voi aiheuttaa jollakin alalla heikentyvää kannattavuutta asiakaskäyttämisen muutoksen myötä, vakuuksien arvojen alentumista tietyillä alueilla ja sääntelyyn liittyvien kustannusten ennakoitua suurempaa kasvua. Luottolaitokseen edellä mainitut vaikutukset heijastuvat suoraan tai välillisesti mm. luotto-, likviditeetti-, maine- ja operatiivisena riskinä.

Oleennaista on arvioida, miten ulkoisen toimintaympäristön muutos vaikuttaa pitkällä tähtäimellä. Kehitys voi johtaa asiakaskäyttämisen muutokseen, joka vaikuttaa kysyntään ja siten tuotetarjontaan. Pitkällä tähtäimellä toimintaympäristön muutostekijät voivat olla uhka jatkuvuudelle (esim. rahoituksen hinta ja saatavuus). Saman muutostekijän vaikutukset voivat olla samaan aikaan sekä hyvin paikallisia että maailmanlaajuisia kehityskulkuja. Vaikutukset voivat yhtäällä tarjota mahdollisuuksia, siinä missä toisaalla ne voivat kaventaa toimintaedellytyksiä.

Asiakastasolla riskejä hallitaan neuvomalla asiakkaita ja seuraamalla asiakkuuden kehittymistä. Hinnottelu on riskiperusteista. Rahoitettavien ESG-hankkeiden ja/tai -sijoitusten tulee olla taloudellisesti kestäviä. Asiakkaiden tulevasta menestyksestä huolehtiminen varmistaa, että ryhmän liiketoiminta säilyy kannattavana myös pitkällä tähtäimellä ja että toimintaa varten tarvittavat riskipuskurit pääoman ja likviditeetin osalta ovat riittävät. Asiakkaita neuvomalla pyritään tuottamaan lisäarvoa, joka näyttyy asiakkaiden entistä parempana taloudellisena asemana ja hyvinvointina.

Keskeiset instrumentit ja riskilajit

Alla oleva kaavio kuvaa keskeisiin rahoitusinstrumentteihin liittyvät riskilajit sekä havainnollistaa riskilajien merkittävyyttä kunkin rahoitusinstrumentin tasearvojen (31.12.2021) avulla.

2.2 Pankkitoiminnan riskit

2.2.1 Luottoriskit

OP Ryhmässä luottoriskiä hallitaan ryhmätason ohjeilla ja linjauksilla sekä määrällisillä riskilimiiteillä. Niitä tarkennetaan Pankkitoiminnan riskipolitiikassa riskinoton linjauksilla, limiiteillä ja valvontarajoilla, laadullisilla ja määrällisillä tavoitteilla sekä asiakasvalintaa, vakuuksia ja kovenanteja koskevilla periaatteilla. Määrälliset ja laadulliset tavoitteet tasapainottavat liiketoimintatavoitteita ja maltillista riskinottohalukkuutta keskenään. Limiitit ja valvontarajat asettavat riskinotolle ylärajat. Niiden avulla varmistetaan luottosalkun riittävä hajautuminen ja vältetään liian suurien riskikeskittymien syntyminen.

Luottoriskin hallinta perustuu huolelliseen asiakasvalintaan, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, asiakkaan hyvään tuntemiseen, vahvaan ammattitaitoon ja kattavaan dokumentointiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luottoprosessi ja sen laatu. Luottoriskiä hallitaan myös tuotevalikoiman ja -ehtojen valinnalla. Uusluotonannon riskiä hallitaan harkitulla asiakasvalinnalla ja riskikeskittymien välttämällä, minkä lisäksi luottoriskin vähentämistekniikoita (vakuudet, takaukset) sekä kovenanteja hyödynnetään aktiivisesti. Luottosalkun riskiä hallitaan hyvällä asiakkuuksien johtamisella ja ongelmatilanteiden ennakoivalla ja johdonmukaisella hoidolla.

Kaiken luotonmyönnön perusedellytys on asiakkaan riittävä velanhoitokyky. Asiakaskokonaisuuden muodostaminen oikein luo perustan luottoriskien hallinnalle. Ilman selkeää kuvaa siitä, mistä osallisista kokonaisuus muodostuu, millainen on kokonaisuuden rakenne ja mistä sen velanhoitokyky muodostuu, ei rahoitettavasta kokonaisuudesta voi saada oikeaa kuvaa ja ymmärtää sitä riskiä, mikä sen rahoittamisesta syntyy. Liiketoiminta tunnistaa asiakaskokonaisuudet ja niiden sisällä olevat riippuvuudet ja kuvaa ne OP Ryhmän järjestelmiin.

Kaikista luottoriskiä synnyttävistä asiakkaista on kerättävä riittävästi ajantasaista tietoa luottokelpoisuuden arviointia varten. Luottokelpoisuus muodostuu sekä asiakkaan maksuhalusta että maksukyvyistä, joilla molemmilla on vaikutus asiakkaan luottoluokkaan. Riittäväillä ja oikeilla perustiedoilla varmistetaan, että asiakas saadaan luokiteltua oikealla luottoluokittelumallilla ja että luottoluokka antaa oikean kuvan asiakkaan luottokelpoisuuteen liittyvästä riskistä. Liiketoiminta huolehtii siitä, että asiakkaiden luottoluokat ovat jatkuvasti voimassa ja ajan tasalla, sekä tarvittaessa päivittää luottoluokkaa asiakkaan tilanteen muuttuessa. Näin sekä pankin että koko OP Ryhmä -tason luottosalkkua voidaan seurata ajantasaisesti.

Vakuushallinta perustuu riippumattomaan vakuusarviointiin, panttausten pätevytyteen ja vakuuksien realisoitavuuteen, jotta voidaan jatkuvasti ylläpitää realistinen näkymä saatavia turvaavista vakuuksista. Saatavien vakuudeksi pantattujen kohteiden arvojen on annettava oikea ja ajantasainen kuva niin yksittäisen asiakkaan kuin koko luottosalkun vakuusasemasta. Epälikvidien vakuuksien arvostamisessa on huomioitava vakuuskohteen omistajan taloudellinen asema. Mitä heikompi kohteen omistajan taloudellinen asema on, sitä suurempi realisaatioarvon painoarvon tulee olla vakuuskohteen arvostamisessa.

Rahoituspäätöksenteko pohjautuu eriyttämisen periaatteeseen, jossa rahoituksen valmistelija ei voi tehdä rahoituspäätöstä yksin. Rahoituspäätökset ovat päätöksiä riskin ottamisesta, ja siksi päätöksentekijöillä on oltava päätöstä tehdessään tiedossa kaikki päätöksentekoon olennaisesti vaikuttava tieto. Kaikki luottoriskinottoa koskevat päätökset ovat liiketoimintaperusteisia. Päätöksentekoa ohjaa OP Ryhmän riskinottohalu ja riskipolitiikassa määritetty tavoiteriskiasema. Päätökset, jotka poikkeavat riskipolitiikassa määritellystä tavoiteriskiasemasta, pitää perustella laajemmin. Keskusyhteisön riskienhallinta arvioi merkittävimpien rahoitushankkeiden riskipolitiikan mukaisuutta ja raportoi tilannekuvaa riskipolitiikan noudattamisesta luotonannossa OP Ryhmän ja pankkitoimintaa harjoittavien yhteisöjen johdolle.

Pankin toimiva johto ja hallinto seuraavat tarkasti pankin luottoriskiasemaa. Pankin johdolla on vastuu pitää hallinto ajan tasalla pankin operatiivisessa riskinotossa tapahtuvista mahdollisista poikkeamista suhteessa hallinnon vahvistamaan riskipolitiikkaan, jotta hallitus voi roolinsa mukaisesti valvoa pankin riskiaseman kehittymistä ja tarvittaessa ohjata operatiivista johtoa riskinottamisen suhteen.

Pankin näkökulmasta luottoriski realisoituu tilanteessa, jossa asiakas ajautuu maksukyvyttömäksi eikä selviydy luottovelvoitteistaan ilman, että pankki ryhtyy toimenpiteisiin, kuten vakuuksien realisoimiseen. Tämän takia on tärkeää, että asiakkaat, joiden velanhoitokyky on heikentynyt tai joiden velanhoitokykyyn kohdistuu merkittävä uhka, tunnistetaan viivytyksettä niin rahoitus- kuin asiakkuudenhoidtoprosesseissa.

Asiakkaat, jotka ovat pankin kannalta merkittävimpiä ja joiden riski maksukyvyttömyydestä on selvästi kasvanut tai joiden velanhoitokykyyn liittyy muu merkittävä uhka, on siirrettävä erityisseurantaan. Näiden asiakkaiden osalta pankin on laadittava toimintasuunnitelma siitä, millä toimin asiakkaan tilanne pyritään pankin näkökulmasta ratkaisemaan ja pankille mahdollisesti realisoitua riski minimoimaan. Merkittävien potentiaalisten tai varsinaisten ongelma-asiakkaiden seuranta ja dokumentointi on riskittömämpiä asiakkaita tiiviimpää ja kattavampaa, jotta asiakkaan tilanteesta tapahtuvista muutoksista ollaan aktiivisesti tietoisia ja muuttuneeseen tilanteeseen pystytään reagoimaan välittömästi.

Luottoriskin mittaus

Luottoriskiiä mitataan OP Ryhmä -tasolla luottoriskin taloudellisen pääomatarpeen osuudella vastuiden määrästä maksukyvyttömyyshetkellä, järjestämättömien saamisten osuudella luotto- ja takaukskannasta sekä odotettavissa olevien luottotappioiden osuudella luotto- ja takaukskannasta. Lisäksi mitataan yritysvastuiden osuutta eri luottoluokkakoreissa sekä yritysvastuiden keski-ratingia. Näille mittareille on asetettu riskipolitiikassa limiitit. Lisäksi luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain, toimialoittain ja maittain. Myös luottokannan ja luottoriskin taloudellisen pääomatarpeen kasvueroa mitataan kasvun ja riskinoton tasapainon varmistamiseksi. Pankkitoimintaa harjoittaville liiketoimintasegmenteille on asetettu ryhmätasoisista limiiteistä johdettuja limiittejä.

Riskipolitiikassa asetettuja limiittejä voidaan täydentää segmenttien toimintaohjeistuksessa asetetuilla laadullisilla tavoitteilla, jotka voivat olla segmentti- tai yhteisökohtaisia. Tavoitteita voidaan asettaa koko luottosalkulle tai erikseen henkilö- tai yritysasiakasrahoitukselle. Lisäksi voidaan asettaa luottoriskiprosessin laatua mittaavia tavoitteita.

Luottoportfolion riittävän hajautuksen ja tehokkaan pääoma-allokaation varmistamiseksi luottoportfolion ohjaamisessa hyödynnetään asiakassegmentointia. Asiakassegmentit on määritelty siten, että yksittäinen asiakassegmentti sisältää luottoriskiltään homogeenisia saamia ja on siten ohjattavissa riskipolitiikassa kokonaisuutena. Segmentointia ja luottoluokkakorikohtaista jaottelua hyödyntäen esitetään riskipolitiikassa luottosalkun tavoitetila, mikä ei ole liiketoimintaa sitova, mutta liiketoiminnan tulisi ohjata luottoriskin ottoa siten, että tavoitetila saavutetaan.

Riskien arvioinnissa OP Ryhmä hyödyntää sisäisiä luottoriskimalleja. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD, Probability of Default) arviointimallien lisäksi luottoriskin mittaamisessa käytetään tappio-osuuden ja vastuun määrän ennustemalleja. Vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, Exposure at Default) on ennuste pankin saatavan määrästä maksukyvyttömyyden alkaessa. Taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä maksukyvyttömyyshetkellä määräytyy luottovasta-arvokertoimien (CF, Conversion Factor) perusteella. Tappio-osuus (LGD, Loss Given Default) on arvio pankille aiheutuvasta taloudellisesta tappiosta, osuutena EAD:sta maksukyvyttömyyden toteutuessa. Luottoriskin arvioinnissa käytettäviin malleihin sovelletaan malliriskien hallinnan mukaisia menettelyjä.

OP Ryhmän sisäinen luottoluokittelujärjestelmä

Luottoluokittelulla tarkoitetaan malleja ja menetelmiä, prosesseja, valvontaa, tietojen keruuta ja tietotekniikkajärjestelmiä, joilla tuetaan luottoriskien hallintaa, luottoriskin arviointia, vastuiden luokittamista luokkiin tai ryhmiin sekä tietyn tyyppisille vastuille kehitettyjen maksukyvyttömyys- ja tappioestimaattien määrittelyä. OP Ryhmän luottoluokittelujärjestelmä on ryhmätasoinen. OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy luottoluokitusjärjestelmän periaatteet osana Riskienhallinnan periaatteet -asiakirjaa.

Henkilöasiakkaiden sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä arvioidaan sisäisellä 16-portaisella asteikolla A–F, joista luokassa F on maksukyvyttömät sopimukset. Kaikkien henkilöasiakkaiden sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyys arvioidaan kuukausittain luottokannan luokittelumallilla. Luottokannan luokittelu perustuu asiakkaan perustietoihin, maksukäyttäytymiseen ja muihin asiointihistoriatietoihin. Kullekin luottoluokalle on johdettu keskimääräiset maksukyvyttömyyden todennäköisyydet yhden vuoden aikaperiodille.

Luottopäätöksentekoa, luottoriskin arviointia ja uusluotonannon hinnoittelua tuetaan toistaiseksi hakemusvaiheen luokittelumalleilla. Osuuspankeille, ryhmän rahoitusyhtiötuotteille ja vakuudettomille kulutusluotoille on käytössä omat hakemusvaiheen mallit.

Yritysasiakkaiden maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä arvioidaan 20-portaisella asteikoilla 1,0–12,0, joista luokkiin 11–12 luokitellaan maksukyvyttömät asiakkaat.

Keskisuurten ja suurten yritysasiakkaiden R-luokittelu perustuu yrityksen taloudellisiin tunnuslukuihin ja laadullisiin taustatietoihin, joiden pohjalta tilastollinen malli tuottaa luokitusehdotuksen. Asiakkaaseen perehtynyt asiantuntija tekee rating-esityksen mallin tuottaman luokitusehdotuksen ja muun käytettävissä olevan tiedon pohjalta. Mahdolliset tulevaisuuden näkyymiin liittyvät muutokset ja epävarmuudet otetaan huomioon varoitusmerkkeinä ja mallin antamaan luokitteluun tehtävinä poikkeuksina. Luottoluokka päätetään keskusyhteisön riippumattomassa riskienhallinnassa rating-esityksen pohjalta vähintään vuosittain, heikkojen asiakkaiden osalta puolivuositain.

Pienten yritysasiakkaiden A-luokittelun perustana on Suomen Asiakastiedon automaattiluokittelumalli Rating Alfa. Rating Alfa muuttujina on yrityksen ja sen vastuuhenkilöiden maksuhäiriö- ja maksutapatietoja, tilinpäätöstunnuslukuja ja asiakkaan perustietoja. Rating Alfa riskipisteistä ja maksukyvyttömyyteen johtavista OP Ryhmän sisäisistä maksukäyttäytymistä kuvaavista tiedoista muodostetaan OP Ryhmän luottoluokat, joita tarvittaessa muutetaan asiantuntija-arvioiden perusteella. A-luokiteltujen asiakkaiden luottoluokan oikeellisuus on arvioitava vähintään vuosittain; heikkojen luottoluokkien ja tarkkailulista-asiakkaiden osalta arviointi on

tehtävä puolivuositain. Vastuu arvioinnista on vastuupankilla. Arvioitu luottoluokka hyväksytään keskusyhteisön riskienhallinnassa merkittävimpien A-luokiteltujen asiakkaiden osalta.

Yritysassiakkaat, joilla on vähäiset vastuut, luokitellaan pienten vastuiden luokittelumallilla (P). Luokittelumalli on kuukausittain laskettava automaattiluokittelu, joka muodostetaan asiakkaan perustietojen, asiointitietojen ja maksukäyttäytymistietojen perusteella.

Luottolaitosvastapuolten maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä arvioidaan 20-portaisella asteikoilla 1,0–12,0, joista luokkiin 11–12 luokitellaan maksukyvyttömät asiakkaat.

Luottolaitosvastapuolten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden arvioinnissa käytössä oleva L-luokittelumallirakenne vastaa yritysten R-luokittelumallia. Luottoluokittelun pohjana oleva tilastollinen malli perustuu tilinpäätöstunnuslukuihin ja laadullisiin taustatietoihin. Luokitusta voidaan asiantuntijan toimesta korjata varoitusmerkein, ja luokitukseen vaikuttaa usein myös pankkikonsernin emon tuki ja ns. sovereign ceiling -periaate, jonka mukaan vastapuoli ei voi olla luottokelpoisuudeltaan toimintavaltiotaan parempi. Luottolaitosten luokitukset päätetään vähintään vuosittain.

Riskienhallintatoiminto ylläpitää tarkempaa kuvausta sisäisestä luottoluokittelujärjestelmästä ja raportoi säännöllisesti sen toimivuudesta osana OP Ryhmän riskianalyysejä sekä erikseen johtokunnan riskienhallintatoimikunnalle.

2.2.2 Likviditeettiriskit

Likviditeettiriskien tunnistaminen

OP Ryhmän keskuspankki ja muut liiketoimintayksiköt sekä riskienhallinta tunnistavat ja arvioivat jatkuvasti varainhankintaan ja liiketoimintaan sekä muuhun toimintaympäristöön sisältyviä riskejä. Uusien tuotteiden, palvelujen, toimintamallien, prosessien ja järjestelmien riskiarvioinnissa liiketoiminnan tulee ottaa huomioon myös likviditeettiriskit. Vähintään vuosittain riskienhallinta yhteistyössä liiketoimintojen edustajien kanssa tekee kattavan likviditeettiriskien kartoituksen sen varmistamiseksi, että likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyt (ILAAP) ovat asianmukaiset ja riittävät suhteessa ryhmän likviditeettiriskeihin.

Likviditeettiriski liittyy keskeisesti pankkitoimintaan, jossa rahoituksen sisään- ja ulosvirtaukset eivät ajoitu samanaikaisesti. Pankki altistuu tällöin jälleenrahoitusriskille johtuen pääasiassa maturiteetiltaan pitkän antolainauksen ja asiakaskäyttäytymisestä riippuvan talletusvarainhankinnan maturiteetin eroista ja saamisten epälikvidiyydestä. Samanaikaisesti pankki altistuu varainhankinnan keskittymäriskille talletus- ja tukkuhankinnan vastapuolten, rahoituksen saatavuuden ja maturiteetin suhteen. Markkinalikvidiiden puute voi pienentää pankin omistuksessa olevien likvidien varojen määrää.

Arviointi ja mittaus

Saamisten, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten tulevia kassavirtoja arvioidaan sopimuksen eräpäivän tai lyhennysohjelman mukaisesti, asiantuntija-arviolla tai asiakaskäyttäytymisen historiaan perustuvilla tilastollisilla malleilla.

Rakenteellista rahoitusriskiä mitataan sisään tulevien ja ulos maksettavien kassavirtojen erotuksena eri aikaluokissa. Lisäksi lasketaan sääntelyn mukaista pysyvän varainhankinnan vaatimuksen tunnuslukua (NSFR, Net Stable Funding Ratio), joka määrittelee, miten paljon pitää olla vakaita, yli yhden vuoden pituisiksi arvioituja rahoituslähteitä suhteessa pysyvää varainhankintaa edellyttäviin eriin.

Maksuvalmiusriskiä mitataan viranomaisnäkökulmasta maksuvalmiusvaatimuksen (LCR, Liquidity Coverage Ratio) mukaisella tunnusluvulla. Maksuvalmiusvaatimuksen ajallista riittävyyttä arvioidaan erääntyvällä taseella, jolloin sopimuksia ei uusita niiden erääntyessä vaan ne päättyvät eräpäivänään. Taloudellisen näkökulman perusteella mitataan stressitestaukseen pohjautuvaa likviditeettireservin riittävyyttä.

Varainhankinnan keskittymäriskiä mitataan laskemalla liukuvan 12 kuukauden ja liukuvan 3 kuukauden aikana erääntyvä pitkäaikainen joukkovelkakirjalainamuotoinen varainhankinnan määrä. Alle vuoden aikahorisontissa mitataan lyhyen ja pitkän tukkuvarainhankinnan muodostaman kokonaistukkuvarainhankinnan määrä 3 kuukauden aikana. Talletusvarainhankinnan osalta seurataan suurimpien talletusvolyymien muodostamaa keskittymää. Lisäksi seurataan vastapuoli- ja instrumenttikohtaisia keskittymiä.

Taseen sitoutuneisuutta mitataan suhteuttamalla taseen kiinnitettyjä varoja taseen varojen ja vakuuksien yhteenlaskettuun määrään.

Likviditeettireservin sijoitustoiminnan riskien arviointi- ja mittausmenetelmiä kuvataan markkinariskien yhteydessä.

Likviditeetin stressitestausta

OP Ryhmän likviditeettireservin ja varautumiserien riittävyyttä arvioidaan erilaisten skenaarioiden avulla. Stressiskenaarioina käytetään niin OP Ryhmä -kohtaista kuin markkinakohtaisia skenaarioita sekä niiden yhdistelmää. Skenaarioiden tulee kattaa sekä lyhyen että pitkän aikavälin stressitilanteita. Jäsenpankkikohtaisen rakenteellisen rahoitusriskin mittaauksessa huomioidaan pankkikohtaisesti viranomaisen stressiskenaarioon perustuva maksuvalmiusvaade maksuvalmiustalletuksena keskuspankkiin. Ryhmän elvytysuunnitelman yhteydessä hyödynnetään käännteistä stressitestiä. Toimiva johto vahvistaa käytettävät skenaariot, stressitestausten tulosten käytön ja raportoinnin.

Varainhankintasuunnitelma

OP Ryhmän varainhankintasuunnitelmassa tulee ottaa huomioon jäsenpankkien arvio tulevien vuosien rahoitustarpeesta. Varainhankintasuunnitelmassa määritellään suuntaviivat seuraavien vuosien tukkuvarainhankinnalle. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja sitä päivitetään vuoden aikana tarpeen mukaan. Talletusvarainhankintaa tehdään ensisijaisesti liiketoimintastrategian ja -suunnitelman pohjalta. Varainhankintasuunnitelmassa määritellään tukkuvarainhankinnan lähteet ja esitetään, miten ryhmän rahoitustarve tärkeimpien tukkurahoituslähteiden osalta katetaan huomioiden markkinoiden syvyys ja riittävä hajautus sekä määritellään päätöksentekovaltuudet. Varainhankintasuunnitelman pitää ottaa huomioon myös usean vuoden epäsuotuisat skenaariot ja keskeisten varainhankintaerien äkilliset muutokset.

Valuuttamääräisen likviditeetin hallinta

OP Ryhmässä valuuttamääräistä varainhankintaa tehdään varainhankinnan lähteiden hajauttamisen vuoksi. Koska ryhmän saamiset ovat lähes kokonaan euromääräisiä, valuuttamääräinen varainhankinta muunnetaan pääsääntöisesti johdannaisilla liikkeeseläskun yhteydessä euroiksi.

Likviditeettisääntelyn mukaan valuutta on merkittävä, jos velat tietyssä valuutassa ylittävät 5 % yhteenliittymän taseen loppusummasta. Merkittäviä valuuttoja seurataan valvojalle muodostettavan likviditeettiraportoinnin yhteydessä kuukausittain. Valuuttojen osuus taseesta on pieni ja toimintamallista johtuen valuutan saatavuudesta johtuva likviditeettiriski on minimoitu.

Päivänsisäisen likviditeetin hallinta

OP Ryhmän keskuspankki seuraa päivänsisäisesti käytössä olevia rahoituslähteitä sekä ennakoii ja seuraa päivänsisäisesti tapahtuvien maksujen toteutumista. Päivänsisäisiä rahoituslähteitä pidetään sen verran, että pankkipäivän aikana toteutuvista maksuista suoriudutaan.

Likviditeetin hallinnan varautumissuunnitelman mukaisesti voidaan valmiustasoa tarvittaessa nostaa myös päivänsisäisen likviditeetin häiriytyessä. Tällä varmistetaan tehokas toiminta kriisin uhan kasvaessa.

Likviditeettireservi

Taloudellisesta näkökulmasta tarkasteltuna likviditeettireservi koostuu talletuksista Suomen Pankkiin sekä sitomattomista OP Yrityspankin hallussa olevista keskuspankkivakuuskelpoisista saamistodistuksista. Lisäksi siihen kuuluvat muut OP Yrityspankin hallussa olevat jälkimarkkinakelpoiset saamistodistukset ja sitomattomat keskuspankkivakuuskelpoiset yritysluotot.

Viranomaisnäkökulmasta tarkasteltuna OP Ryhmän likviditeettireservi koostuu maksuvalmiusvaatimusta koskevan säännösten kriteerit täyttävästä likviditeettireservistä (LCR-reservi).

Ryhmän keskuspankki vastaa sijoitussuunnitelman laatimisesta vähintään vuosittain. Siihen sisältyvät keskuspankin hallussa olevat likviditeettireservin joukkolainasijoitukset. OP Yrityspankin hallitus hyväksyy suunnitelman. Sijoitussuunnitelma noudattaa OP Ryhmän riskinoton periaatteissa (RAS) sekä riskipolitiikassa asetettuja rajoitteita ja tavoitteita markkinariskille, luottoriskille ja maksuvalmiusriskille. Sijoitussuunnitelmassa luodaan soveltuvilta osin puitteet saamistodistusten likvidiiden testaukselle.

Sijoituksia hajautetaan sekä sisäisen riskinottohalukkuuden että ulkoisen sääntelyn vaatimukset huomioiden muun muassa tuotteittain, vastapuolittain ja maittain.

Vakuuksien hallinta ja varojen sitoutuneisuus

Vakuuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä OP Ryhmän varoja, joita käytetään vakuutena likviditeettitarpeista suoriutumiseen joko normaali- tai stressitilanteessa. Ryhmän keskuspankki seuraa keskitetysti vakuuksia ja vastaa vakuuksien käytöstä ja niiden siirrosta.

Suurin taseen sitoutuneisuutta aiheuttava erä on OP-Asuntoluottopankki Oyj:n vakuudellisten joukkolainojen vakuutena olevat asuntoluotot. Tämän lisäksi sitoutuneisuutta aiheuttavat pääasiassa keskuspankkioperaatiot ja johdannaisliiketoiminta. Likviditeettitarpeisiin varautumisen näkökulmasta varojen sitoutuneisuutta rajoitetaan määrällisellä limiitillä riskipolitiikassa.

Likviditeettipotentialin kasvattamiseksi on oleellista tunnistaa taseen saatavien kelpoisuus rahoituksen vakuutena ja kehittää valmiuksia saatavien käyttämiseksi rahoituksen vakuutena.

Likviditeetin turvaaminen stressitilanteissa

OP Ryhmän likviditeetin varautumissuunnitelmalla luodaan viitekehys, jolla turvataan ryhmän kyky selvittää maksuvelvoitteistaan myös maksuvalmiuskriisin aikana. Suunnitelma luo selkeät operatiiviset ohjeet ja toimintamallit lisääntyneen likviditeettiriskin havaitsemiseen sekä ohjaa oikea-aikaisiin ja oikein mitoitettuihin toimenpiteisiin likviditeettiriskin vähentämiseksi varmistamalla tehokas organisoituminen ja toiminta kriisin uhan kasvaessa. Varautumissuunnitelma määrittelee kullekin maksuvalmiuden valmiustasolle ohjaus- ja seurantamenettelyt, jotka tiukentuvat valmiustason noustessa.

Lisäksi OP Ryhmän elvytysuunnitelma sisältää likviditeetin hallinnan elvytystoimet.

Likviditeettiriskien raportointi

Keskusyhteisön johdolle raportoidaan likviditeettiriskeistä säännöllisesti, ja maksuvalmiustilanteen valmiustason noston myötä siirrytään tarvittaessa viikoittaiseen tai päivittäiseen tilanneraportointiin. OP Ryhmän yritykset raportoivat likviditeettiriskeistä hallituksille säännöllisesti vähintään asetettujen valvontarajojen ja limiittien tasolla.

OP Ryhmän riskianalysissä riskienhallinta raportoi neljännesvuosittain keskusyhteisön hallituksen riskivaliokunnalle likviditeettistrategian ja Pankkitoiminnan riskipolitiikan linjausten toteutumisen. Raportoinnissa arvioidaan lähtökohtaisesti yhteenliittymätasolla varainhankinnan muutoksia suhteessa asiakasliiketoiminnan rahoitustarpeeseen sekä erikseen talletusten ja tukkuhankinnan muutoksia ja niihin liittyvää asiakaskäyttäytymistä. Lisäksi arvioidaan stressitestauksen kautta sisäisten likviditeettipuskurien riittävyyttä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, pankkitoiminnan rakenteellista rahoitusasemaa sekä viranomaisvaateiden muutoksia.

Likviditeettiriskien hallinnassa hyödynnettävien mallien toimivuus varmistetaan malliriskien yhteydessä kuvattujen malliriskien hallinnan periaatteiden mukaisesti.

Likviditeetin hallinta ja ohjaus yhteenliittymässä

Likviditeettisäätelyä ei sellaisenaan sovelleta yhteenliittymän yrityksiin, vaan EKP:n luvalla keskusyhteisö voi myöntää jäsenpankeilleen luvan poiketa likviditeettisäätelystä. OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on myöntänyt jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, johon nojaten jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla. Poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on se, että keskusyhteisö antaa ohjeet yhteenliittymän yrityksille maksuvalmiuden turvaamiseksi tarvittavasta riskienhallinnasta ja muista laadullisista vaatimuksista ja valvoo näiden ohjeiden noudattamista.

Keskusyhteisön toimiva johto vastaa OP Ryhmän keskitetystä likviditeettiriskien hallinnan järjestämisestä likviditeettistrategian linjausten mukaisesti. Sen on huolehdittava, että yhteenliittymän likviditeetin hallinta ja sen valvonta ovat jatkuvasti sopusoinnussa liiketoiminnan laajuuden ja laadun kanssa sekä täyttävät sääntelyn vaatimukset. Otto- ja antolainauksen myynnin ohjauksessa johto kiinnittää huomiota kasvu- ja kannattavuustavoitteiden lisäksi tuotteiden likviditeettiominaisuuksiin. Asiakaspalveluun liittyvän tuotekehityksen avulla on pyrittävä myös siihen, että likviditeetti- ja rahoitusrakenteen riskejä saadaan vähennettyä.

OP Ryhmän likviditeetti- ja tukkuvarainhankintasuunnitelman sekä valtuutukset varainhankinnan toteuttamiseksi pääomamarkkinoilla hyväksyvät OP Yrityspankin ja OP-Asuntoluottopankin hallitukset. Keskusyhteisön toimiva johto hyväksyy Likviditeetin varautumissuunnitelman, joka sisältää valmiustasopohjaisen maksuvalmiustilanteen ohjaus- ja valvontamenettelyt sekä rahoituslähteet.

OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj turvaa niin koko ryhmän kuin kunkin osuuspankin tai muun ryhmään kuuluvan yrityksen maksuvalmiuden. Ryhmän keskuspankin Suomen Pankissa olevalle sekkitilille kerätään ryhmän yhteisöjen likviditeetti. Näin ollen koko ryhmän maksuvalmiusasema hoidetaan aina keskitetysti sekkitilin kautta. OP Ryhmän keskuspankki vastaa ryhmän tukkuvarainhankinnasta, hallitsee ryhmän lyhytaikaista likviditeettiä ja ylläpitää maksuvalmiusreserviä, hoitaa keskitetysti ryhmän vähimmäisvarantovelvoitteen sekä vastaa päivänsisäisen likviditeettiriskin hallinnasta. OP Yrityspankki hoitaa keskitetysti ryhmän vieraan pääoman ehtoisen ja oman pääoman ehtoisen tukkuvarainhankinnan, ja OP-Asuntoluottopankki Oyj asuntolainavakuudellisen tukkuvarainhankinnan.

Hallituksen tai sen valtuuttaman toimielimen päätöksellä keskuspankki voi hyödyntää normaalitilanteessa koko OP Ryhmässä olevia vakuuksia. Raha- ja pääomamarkkinoiden häiriöistä tai muista syistä johtuvassa vakavassa maksuvalmiuskriisissä tai siihen varautumisessa keskusyhteisön hallitus tai sen valtuuttama toimielin velvoittaa yhteenliittymän jäsenpankit joko myymään luottoja OP-Asuntoluottopankki Oyj:hin tai asettamaan luottokantaansa OP-Asuntoluottopankki Oyj:n liikkeeseen laskeman katetun joukkovelkakirjalainan vakuudeksi väliluoton kautta. Tarvittavien luottojen määrä pohjautuu ryhmätasoiseen tarpeeseen ja määritellään pankkikohtaisesti. Päätös voidaan panna toimeen keskusyhteisön hallituksen tai sen valtuuttaman toimielimen päätöksellä. Jäsenpankit sitoutuvat toteuttamaan päätökseen liittyvät toimenpiteet välittömästi.

Osuuspankkien antolainauksen ensisijaiset rahoituslähteet ovat oma pääoma, talletusvarainhankinta ja väliluottorahoitus OP-Asuntoluottopankilta. Väliluottorahoituksen käyttö vähentää OP Ryhmän senior varainhankinnan tarvetta.

Mikäli osuuspankin asiakasliiketoiminnassa syntyy likviditeettiylijäämää, se ohjataan ryhmän keskuspankin tarjoamiin sijoitustuotteisiin tukemaan koko OP Ryhmän perustehtävän toteutusta. Osuuspankkien perustehtävään ei kuulu sijoitustoiminta.

Likviditeettiriskin kustannusten allokointi yhteenliittymässä

Tukkuvarainhankinnan ja likviditeettireservin ylläpidon kustannukset jaetaan jäsenpankeille keskusyhteisön toimivan johdon hyväksymän aiheuttamisperiaatteen pohjalta. Maksuvalmiuden ylläpidosta aiheutuvat kustannukset allokoidaan maksuvalmiustalletuksen kautta ja tukkuvarainhankinnan kustannukset OP-luottojen/-talletusten pohjakoron päälle lisättävällä marginaalilla tai jollakin muulla menetetyllä.

Ulkoisen tukkuvarainhankinnan kustannusten tulee heijastua asiakasliiketoiminnan hinnoitteluun.

2.2.3 Markkinariskit

Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan strategia

OP Ryhmän tuotoista noin kolmasosa muodostuu korkokatteesta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan strategia muodostaa näin ollen keskeisen elementin ryhmän tulovakauden varmistamisessa. Rahoitustaseen korkoriski on määritelty osana markkinariskejä yhdeksi OP Ryhmän merkittäväksi riskiksi.

Rahoitustase muodostuu niistä OP Ryhmän pankkitoiminnan tase- ja taseen ulkopuolisista eristä, joita ei ole määritelty kaupankäyntivarastoon kuuluviksi eriksi. Rahoitustaseen korkoriski on rakenteellinen korkoriski, joka syntyy toiminnan luonteen vuoksi. Rahoitustaseen korkoriskiä suojataan ryhmän keskuspankin tarjoamilla tuotteilla. Jäsenpankilla tulee olla riittävä osaaminen johdannaisten käytöstä suojauksessa.

Rahoitustaseen korkoriskilimitit asetetaan tasoille, jotka eivät kannusta liian suureen lyhytaikaisen eikä pitkäaikaisen korkoriskin ottamiseen suhteessa kunkin jäsenpankin riskinkantokykyyn.

Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet luovat edellytykset myös IRRBB-säntelyvaateiden (Interest Rate Risk in the Banking Book) täyttämiseksi. Niiden mukaisesti:

- Toimivalla johdolla on vastuu OP Ryhmän pankkitoiminnan rahoitustaseen korkoriskien hallinnan järjestämisestä korkoriskin hallinnan strategian linjausten mukaisesti.
- Korkoriskin hallinnan käytännöt ovat perusteltuja, vankkoja ja dokumentoituja.
- Kukin yhteenliittymän jäsenpankki kantaa oman rahoitustaseensa korkoriskin ja vastaa sen hallinnasta.
- Varoihin ja velkoihin sisältyvät optionaalisuudet otetaan huomioon korkoriskin mittauksessa käytettävissä malleissa. Mallien toimivuus varmistetaan malliriskien yhteydessä kuvattujen malliriskien hallinnan periaatteiden mukaisesti.
- Korkoriskiä mitataan korkokäyrän tason muutoksille ja stressitesteissä myös korkokäyrän muodon muutoksille.
- Korkotuloriskimittarilla mitataan korkokateriskiä ja nykyarvoriskimittarilla taseen ja taseen ulkopuolisiin eriin koko juoksuajalle sisältyvää korkoriskiä.
- Rahoitustaseen korkoriskille varataan taloudellista pääomaa suhteessa korkoriskiin.
- Korkoriskin stressitestejä suoritetaan säännöllisesti.
- Kiinteäkorkoisia luottoja on tällä hetkellä vähän. Saatavat ovat pääosin vaihtuviin viitekorkoihin sidottuja, joten pankin ansainta ei merkittävässä määrin perustu lyhyen ja pitkän koron välisen korkoeron hyödyntämiseen. Pankin ansainta voi kuitenkin osittain perustua myös pitkän ja lyhyen koron välisen korkoeron hyödyntämiseen nykyistä enemmän korkoriskilimiittien asettamisissa puitteissa.

Kukin jäsenpankki hoitaa rahoitustaseen korkoriskiä riskipolitiikan linjausten ja rajausten, keskusyhteisön antaman muun ohjeistuksen ja tavoiteasetannan sekä tili-, talletus- ja luottoehtojen määrittämissä puitteissa. Jäsenpankit laativat vuosisuunnittelun yhteydessä tasehallintasuunnitelman, joka sisältää myös rahoitustaseen korkoriskin hallintasuunnitelman.

OP Ryhmän uusien tuotteiden, palvelujen, toimintamallien, prosessien ja järjestelmien riskiarviointimenetellyllä varmistetaan, että korkoriskin hallinnan piirteet on ymmärretty ja asianmukaisesti kuvattu.

Merkittävään osaan luottoja sovelletaan luottoehtojen perusteella viitekorkojen alarajana nollaa. Nollalattioiden arvioidaan teknisesti pitävän suurella todennäköisyydellä, sillä niistä luopumisesta ei käydä keskustelua toimialan sisällä eikä julkisuudessa. Nollalattioiden poistamisen toteuttaminen edellyttää lainsäädäntöön muutoksen, jossa määritellään, miten negatiivinen viitekorko asiakkaalle hyvitetään ja miten sitä verotuksessa käsitellään. Nollalattioiden poistamisen vaikutuksia arvioidaan stressitesteillä.

Omaa pääomaa pidetään liiketoimintaa rahoittavana eränä. Tuotto-osuuksien korot otetaan asiakaslupauksen ja pääomalainat sopimuskoron mukaan huomioon riskilaskennassa. Osakepääoma on korotonta, samoin kuin osuuspääoma ja kertyneet voittovarot.

Keskusyhteisö varmistaa korkoriskinsiirron liiketoiminnan luonnetta vastaavan kuvautumisen ryhmän ja sen keskeisten yritysten tilinpäätöksiin keskitetyllä suojauslaskennalla.

OP Ryhmän riskianalysissä riskienhallintatoiminto raportoi neljännesvuosittain keskusyhteisön hallituksen riskivaliokunnalle Pankkitoiminnan riskipolitiikan linjausten toteutumisesta.

Tasepankkitoiminnan muiden markkinariskien hallinta

Pankkitoiminta taseen kautta -ansaintalogiikan muut markkinariskit syntyvät lähinnä OP Ryhmän likviditeettireservin hoidosta sekä OP Yrityspankin joukkovelkakirjalainasalkusta.

OP Yrityspankin keskuspankkitoiminto hallinnoi OP Ryhmän pankkitoiminnan likviditeettireserviä. Säntelyn mukainen maksuvalmiusvaatimus (LCR) määrittää reunaehdot likviditeettireservin koolle ja allokatiolle. Likviditeettireserviin kuuluu keskuspankkitalletuksen ohella likviditeettireservisalkku, johon kuuluvien erien on täytettävä säntelyn luottokelpoisuus- ja likvidiysvaateet. Tämän vuoksi salkku sisältää arvopapereita, joista luottotappioiden realisoituminen on erittäin epätodennäköistä. Nämä arvopaperit ovat useimmiten kiinteäkorkoisia, eli niiden arvo elää markkinakorkojen ja luottospreadien liikkeiden myötä. Salkun arvopaperit on päätetty kirjata käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien luokkaan, joten niiden arvon muutokset kirjautuvat omiin varoihin luettavaan käyvän arvon rahastoon ja vaikuttavat siten vakavaraisuuteen.

Likviditeettireservisalkkua seurataan ja hallinnoidaan markkinariskin hallinnan keinoin:

- Likviditeettireservisalkun ansainta perustuu luottospread- ja likviditeettiriskin kantamiseen. Korkoriski suojataan johdannaisilla. Johdannaiset voidaan tehdä OP Yrityspankin sisäisesti, jolloin korkoriski siirtyy ryhmän keskuspankin hallinnoitavaksi.
- Pankkitoiminnan riskipolitiikka määrittelee riskien mittaamenetelmät ja riskinoton limiitit ja muut rajoitteet.
- Sijoitussalkulle laaditaan sijoitussuunnitelma, jossa kuvataan sijoitustoiminnan tavoitteet ja salkunhoidossa noudatettavat periaatteet. OP Yrityspankin hallitus hyväksyy sijoitussuunnitelman. Sijoitussuunnitelmassa kuvatus lisäksi voidaan tehdä lyhytaikaisia sijoituksia kuntatodistuksiin.
- Salkun riittävä hajautus varmistetaan liikkeeseenlaskijakohtaisilla rajoituksilla.

Lisäksi OP Yrityspankki sijoittaa yritysten joukkolainoihin. Yrityspankin joukkovelkakirjalainasalkku on OP Yrityspankin kannalta luotonannon vastine. Salkulle laaditaan sijoitussuunnitelma, jossa kuvataan sijoitustoiminnan tavoitteet ja salkunhoidossa noudatettavat periaatteet.

Pankkitoiminnan osake- ja kiinteistöriskiä hallitaan ensisijaisesti ohjeistuksella, jossa riskinotto on tarkkaan rajattua. Kiinteistöriski muodostuu lähinnä osuuspankkien omassa käytössä olevista kiinteistöistä. Pankkitoiminnan nykyisiin liiketoimintamalleihin ei kuulu osake- tai kiinteistöriskin kasvattaminen.

Autokaupan rahoituksessa voidaan tarjota tuotteita, joissa riski auton jälleenmyyntiarvosta sopimuskauden lopussa on OP Yrityspankilla. Jos toteutunut myyntihinta alittaa sopimuksen hinnoittelussa käytetyn arvion, ansainta jää tavoitellusta tai syntyy tappiota. Riskin hallitsemiseksi on tärkeää rajata rahoitettavat kohteet sellaisiksi, että niiden hintakehitys on ennustettavaa ja realisointi sujuvaa.

Markets-toiminnan riskienhallinta

OP Ryhmän kaupankäynti pääomamarkkinatuotteilla on keskitetty OP Yrityspankin Markets-toiminnalle. Tähän kuuluvat osuuspankkien ja OP Yrityspankin myöntämiin lainoihin tehtyjen korkosuojaustuotteiden hinnoittelu ja suojaaminen markkinoille, erilliset korkosuojaukset, valuuttakauppa, strukturoidut sijoitustuotteet, kaupankäynti joukkovelkakirjalainoilla sekä hyödykejohdannaiset. Otettuja riskejä ovat korkoriski eri valuutoissa, valuutariski, optioiden volatiliiteettiriski, luottospread-riski ja vastapuoliriski. Strukturoitujen sijoitustuotteiden takaisinostoista syntyy myös jonkin verran osakeriskiä. Markets vastaa ryhmän valuuttaposition hoidosta ja tekee tarpeen mukaan valuuttakauppoja markkinoille. Marketsin riskiasemia hallitaan käymällä aktiivista kauppaa markkinoilla. Marketsin riskin ja tuloksen seuranta on päivittäistä. Lisäksi Riskienhallinta raportoi Marketsin riskeistä hallituksen riskivaliokunnalle ja toimivalle johdolle osana OP Ryhmän riskianalysia.

Marketsin riskejä mitataan expected shortfall -mittareilla sekä erilaisilla tuote- ja positiokohtaisilla herkkyys- ja nimellisarvomittareilla. Toiminnan kannalta merkityksellisten markkinaliikkeiden vaikutuksia arvioidaan stressitestauksella, jotta ymmärretään harvinaisten ja vaikutukseltaan suurten markkinamuutosten riskit. Marketsin markkinariskit sisältyvät taloudelliseen pääomatarpeeseen. Riskipolitiikka asettaa liiketoimintamalleille limiitit ja rajaukset. Riskipolitiikka laaditaan niin, että riskit ovat näkyvissä liiketoimintamalleittain ja että liiketoimintamallien ulkopuolinen riskinotto on tarkkaan rajattua.

Johdannaissopimusten solmimisesta aiheutuu vastapuoliriskiä, jota rajoitetaan asiakaskohtaisilla limiiteillä. Limiiteistä päätetään OP Yrityspankin luottopäätösten prosessissa. Riskin huomioimiseksi johdannaisten arvostuksia korjataan luottoriskin arvostusokaisulla (CVA ja DVA). Arvostusokaisun suuruuteen vaikuttaa johdannaisten luottoriskiton arvostus, korkotaso, valuuttakurssit, korko-optioiden volatiliiteetti ja luottoriskin markkinahinta. Luottoriskin arvostusokaisun korkotason vaihtelusta johtuvaa heiluntaa vähennetään tekemällä johdannaissopimuksia.

Luottoihin kytketyistä korkosuojusta syntyvät riskit siirretään Marketsiin, joka kattaa ne markkinoille. Toimintaan liittyviä riskejä ovat korko- ja volatiliiteettiriski. Joissakin tuotteissa asiakkaiden ennustetulla käyttäytymisellä on merkittävä vaikutus tuotteen hinnoitteluun ja riskin suojaamiseen. Jos asiakkaiden käytös kokonaisuutena poikkeaa merkittävästi ennustetusta, toteutunut asiakkuustuotto voi olla odotettua pienempi tai suurempi sekä riskiasema yli- tai alisuojattu. Asiakaskäyttäytymisriski poikkeaa markkinariskeistä siinä, että riskiä ei voi suojata pankkien välisillä markkinoilla. Riskin hallinta perustuu asiakassuhteen hoitoon osuuspankeissa, asiakaskäyttäytymisen ajantasaiseen seurantaan sekä kertyneen tiedon hyödyntämiseen ennustemallien kehityksessä.

Varainhoito-liiketoimintamallin riskienhallinta

Varainhoito-liiketoiminnan tärkeimmät riskit ovat toiminnan järjestämiseen liittyvät operatiiviset riskit ja compliance-riskit. Varainhoidon tuotteiden myyntiin kohdistuu yksityiskohtaista sääntelyä, jolla pyritään varmistamaan, että asiakas ymmärtää sijoituspäätöksensä riskit ja kustannukset sekä ympäristö- ja sosiaaliset vaikutukset. Sijoitustuotteiden myyntiin liittyy maineriski. Markkinakehityksen vaikutus hallinnoitaviin varoihin altistaa liiketoiminnan ansainnan markkinariskeille.

Riskejä hallitaan parantamalla prosessien laatua ja varmistamalla, että tuotetarjooma vastaa asiakaskysyntää ja -tarpeita. Monipuolinen tuotetarjooma parantaa asiakaspysyvyyttä tilanteessa, jossa asiakas haluaa vaihtaa tai hajauttaa sijoituskohteita. Riskeille varataan pääomatarvetta osana muut arvioitavat riskit -riskilajia.

Compliance-organisaatio raportoi compliance-riskeistä ja Riskienhallintatoiminto muista Varainhoito-ansaintalogiikkakokonaisuuden riskeistä hallituksen riskivaliokunnalle ja toimivalle johdolle osana OP Ryhmän riskianalyysiä.

Liite 3. Yritysjärjestelyt ja IFRS-tilinpäätökseen siirtyminen

1. Yritysjärjestelyt ja siirtyminen IFRS-tilinpäätökseen

1.1 Tytäryhtiöiden fuusiot

OP Yrityspankki Oyj:n hallitus hyväksyi 10.2.2021 sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Baltian tytäryhtiöt OP Finance AS (Viro), OP Finance SIA (Latvia) ja AB OP Finance (Liettua) sulautuvat rajat ylittävällä sulautumisella emoyhtiönsä OP Yrityspankki Oyj:öön 31.10.2021. Fuusioerotus 51 miljoonaa euroa kirjattiin kertyneisiin voittovaroihin. Fuusiossa on kyse saman määräysvallan alaisten yhteisöjen yhdistymisestä emoyhtiöön, jolloin määräysvalta ei vaihdu, ja siten fuusiovoitto on kirjattu omaan pääomaan kertyneisiin voittovaroihin. Sulautumisessa OP Yrityspankki Oyj:öön siirtyvät seuraavat tase-erät:

Milj. €	31.10.2021
Vastaavaa	
Käteiset varat	6
Saamiset asiakkailta	758
Saamiset luottolaitoksilta*	-562
Sijoitusomaisuus*	-12
Aineettomat hyödykkeet	0
Aineelliset hyödykkeet	1
Varat yhteensä	192

*OP Yrityspankki Oyj:n ja sen Baltian tytäryhtiöiden väliset erät.

Milj. €	31.10.2021
Vastattavaa	
Oma pääoma	
Kertyneet voittovarat	51
Velat	
Velat luottolaitoksille	133
Varaukset ja muut velat	8
Velat ja oma pääoma yhteensä	192

1.2 Tytäryhtiöiden osakkeiden myynti

OP Yrityspankki Oyj myi OP Osuuskunnalle OP Säilytys Oy:n koko osakekannan 30.11.2021. Osakkeiden myyntihinta oli 21 miljoonaa euroa. Finanssivalvonta antoi 19.10.2021 OP Osuuskunnalle suostumuksen yhtiön osakkeiden hankintaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6a luvun 2 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla ja totesi, ettei sillä ollut huomautettavaa osakekaupan johdosta. Myyntivoitto 18 miljoonaa euroa kirjattiin Yrityspankki ja pääomamarkkinat-segmentille.

1.3 OP Yrityspankin osittaisjakautuminen

OP Yrityspankki Oyj jakautui siten, että osa sen varoista ja veloista siirtyi selvitysmenettelyttä OP Vakuutus Holding Oy:lle. Jakautuminen oli osakeyhtiölain mukainen osittaisjakautuminen.

Osittaisjakautumisessa OP Vakuutus Holding Oy:lle siirtyi OP Yrityspankki Oyj:n Pohjola Vakuutus Oy:n kautta harjoittama vahinkovakuutusliiketoiminta kokonaisuudessaan siihen liittyvine varoineen ja velkoineen. Kaikki muu OP Yrityspankki Oyj:n harjoittama liiketoiminta, keskuspankki- ja yrityspankkiliiketoiminta, jäi OP Yrityspankki Oyj:lle. Jakautumisvastikkeena annettiin

jakautuvan yhtiön ainoalle osakkeenomistajalle OP Osuuskunnalle OP Vakuutus Holding Oy:n uusia osakkeita yhteensä 2 800 000 kappaletta.

OP Vakuutus Holding Oy:lle siirrettiin kaikki siirtyvään vahinkovakuutusliiketoimintaan liittyvät tytäryhtiöosakkeet, yhteensä 1 010 miljoonaa euroa. Koska OP Vakuutus Holding Oy:lle siirtyvien velkojen osalta velkojen siirto edellyttää velkojan hyväksyntää ja koska tällaisen hyväksynnän saaminen voi käytännössä olla hallinnollisesti raskasta, velkojen siirto toteutettiin siten, että OP Vakuutus Holding Oy:n ja OP Yrityspankki Oyj:n välille luotiin velkasuhde, joissa velan ehdot pääpiirteissään noudattavat alkuperäisten siirrettävien velkojen ehtoja maturiteettien ja velasta maksettavien korkojen suhteen. OP Vakuutus Holding Oy:lle myönnettiin 997 miljoonan euron suuruinen laina. Lisäksi OP Vakuutus Holding Oy:lle siirrettiin 13 miljoonaa euroa kertyneitä voittovaroja. OP Vakuutus Holding Oy sulautui 30.11.2021 tytäryhteisösulautumisella OP Osuuskuntaan.

1.4 OP Yrityspankki -konsernin lakkaaminen ja OP Yrityspankki Oyj:n siirtyminen IFRS-tilinpäätökseen

OP Yrityspankki Oyj on laatinut vuoden 2020 konsernitilinpäätöksen IFRS-standardien mukaisesti, ja emoyhtiön vuoden 2020 tilinpäätöksen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Vuonna 2021 toteutettujen rakennejärjestelyiden seurauksena OP Yrityspankki Oyj:lle ei muodostu raportoitavaa IFRS-standardien mukaista konsernia. OP Yrityspankki -konsernin Q1-Q3/2021 osavuosisikatsaus on julkaistu IAS 34 -standardin Osavuosisikatsaukset ja vuoden 2020 tilinpäätöstiedotteessa esitettyjen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden mukaisesti.

OP Yrityspankki Oyj (ent. OP Yrityspankki -konsernin emoyhtiö) siirtyy laatimaan osavuosisikatsauksensa ja tilinpäätöksensä kansainvälisten IFRS-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Vuoden 2021 tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2021. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla viitataan niihin standardeihin ja tulkintoihin, jotka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1606/2002 mukaisesti. OP Yrityspankin liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

OP Yrityspankki Oyj (ent. OP Yrityspankki -konsernin emoyhtiö) on aikaisemmilla tilikausillaan noudattanut kansalliseen sääntelyyn perustuvaa tilinpäätöksen laadintaa koskevaa ohjeistusta ja esittänyt tilinpäätöksen tiedot luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevan asetuksen, kirjanpitolain ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

OP Yrityspankki Oyj on raportoinut Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin perustuen rahoitusvarat ja -velat IFRS 9 -standardin mukaisesti, standardin käyttöönottohetkestä 1.1.2018 alkaen. Rahoitusinstrumenttien luokittelusta IFRS 9 -standardin mukaisesti kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohdassa 6 Rahoitusinstrumentit.

1.5 IFRS-Raportoinnin siirtymälaskelmat

Alla esitetään OP Yrityspankki Oyj:n IFRS-raportoinnin siirtymälaskelmat. Siirtymän yhteydessä tehdyt IFRS-oikaisut on kuvattu sanallisesti taulukko-osioiden alla.

IFRS: avaava tase 1.1.2020

Milj. €	Lisätieto: 1.7 IFRS-oikaisut	FAS 31.12.2019	IFRS-oikaisut	IFRS 1.1.2020
Käteiset varat		11 910		11 910
Saamiset luottolaitoksilta		9 126		9 126
Johdannaissopimukset		4 852		4 852
Saamiset asiakkailta		23 803		23 803
Sijoitusomaisuus	1.7.5 & 1.7.6 & 1.7.7	14 842	-98	14 743
Aineettomat hyödykkeet	1.7.4	34	1	35
Aineelliset hyödykkeet	1.7.2 & 1.7.5	4	-1	3
Muut varat	1.7.3 & 1.7.6	654	0	654
Verosaamiset	1.7.3	26	13	39
Varat yhteensä		65 252	-85	65 166
Velat luottolaitoksille		15 334		15 334
Johdannaissopimukset		3 852		3 852
Velat asiakkaille		16 013		16 013
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1.7.6	22 860	-101	22 759
Varaukset ja muut velat	1.7.2 & 1.7.3 & 1.7.6	1 759	-2	1 757
Verovelat	1.7.1 & 1.7.3 & 1.7.4 & 1.7.6 & 1.7.7	1	299	299
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 339		1 339
Velat yhteensä		61 158	196	61 353
Tilinpäätössiirrot	1.7.1	1 471	-1 471	
Oma pääoma				
Osakepääoma		428		428
Käyvän arvon rahasto		-4		-4
Muut rahastot		1 019		1 019
Kertyneet voittovarot		1 180	1 190	2 370
Oma pääoma yhteensä		2 623	1 190	3 813
Velat ja oma pääoma yhteensä		65 252	-85	65 166

IFRS: tuloslaskelma 1.1.–31.12.2020

Milj. €	Lisätieto: 1.7 IFRS-oikaisu	FAS 1.1.-31.12.2020	IFRS-oikaisu	IFRS 1.1.-31.12.2020
Korkokate	1.7.2 & 1.7.6	321	1	322
Nettopalkkiotuotot		23		23
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1.7.6 & 1.7.7	153	-3	150
Liiketoiminnan muut tuotot	1.7.5	27	2	29
Tuotot yhteensä		523	0	523
Henkilöstökulut	1.7.3	62	0	62
Poistot ja arvonalentumiset	1.7.2 & 1.7.4 & 1.7.5	13	1	14
Liiketoiminnan muut kulut	1.7.2	164	-1	163
Kulut yhteensä		239	1	240
Tilinpäätössiirrot	1.7.1	-154	154	
Saamisten arvonalentumiset		-53		-53
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-2		-2
Tulos ennen veroja		75	153	228
Tuloverot		15	31	46
Tilikauden tulos		60	123	182

IFRS: laaja tuloslaskelma 1.1.–31.12.2020

Milj. €	FAS 1.1.- 31.12.2020	IFRS-oikaisu	IFRS 1.1.- 31.12.2020
Tilikauden tulos	60	123	182
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		-2	-2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käyvän arvon rahaston muutos			
Käypään arvoon arvostamisesta		31	31
Rahavirran suojauksesta		2	2
Tuloverot			
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		0	0
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käypään arvoon arvostamisesta		-6	-6
Rahavirran suojauksesta		0	0
Tilikauden laaja tulos	60	147	207

IFRS: avaava tase 1.1.2021

Milj. €	Lisätieto: 1.7 IFRS-oikaisut	FAS 31.12.2020	IFRS-oikaisut	IFRS 1.1.2021
Käteiset varat		21 764		21 764
Saamiset luottolaitoksilta		11 248		11 248
Johdannaissopimukset		5 352		5 352
Saamiset asiakkailta		24 461		24 461
Sijoitusomaisuus	1.7.5 & 1.7.6	15 906	-72	15 834
Aineettomat hyödykkeet	1.7.4	23	1	24
Aineelliset hyödykkeet	1.7.2	1	3	4
Muut varat	1.7.3 & 1.7.6	1 097	-2	1 094
Verosaamiset	1.7.3	13	14	26
Varat yhteensä		79 865	-56	79 809
Velat luottolaitoksille		28 888		28 888
Johdannaissopimukset		4 274		4 274
Velat asiakkaille		16 403		16 403
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1.7.6	22 003	-72	21 931
Varaukset ja muut velat	1.7.2 & 1.7.3 & 1.7.6	1 654	0	1 654
Verovelat	1.7.1 & 1.7.3 & 1.7.4 & 1.7.6	1	329	330
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 309		2 309
Velat yhteensä		75 531	258	75 789
Tilinpäätössiirrot	1.7.1	1 625	-1 625	
Oma pääoma				
Osakepääoma		428		428
Käyvän arvon rahasto		22		22
Muut rahastot		1 019		1 019
Kertyneet voittovarot		1 240	1 311	2 551
Oma pääoma yhteensä		2 709	1 311	4 020
Velat ja oma pääoma yhteensä		79 865	-56	79 809

Kertyneet voittovarot

Milj. €	Lisätieto: 1.7 IFRS-oikaisut	1.1.2020	31.12.2020
Kertyneet voittovarot FAS:n mukaan		1 180	1 240
Luottotappiovaraus (Tilinpäätössiirrot)	1.7.1	956	1 058
Kertynyt poistoero (Tilinpäätössiirrot)	1.7.1	220	243
IFRS 16 Vuokrasopimukset	1.7.2	0	0
IAS 19 Työsuhde-etuudet	1.7.3	12	10
IAS 38 Aineettomat hyödykkeet	1.7.4	1	0
IAS 40 Sijoituskiinteistöt	1.7.5	-1	0
Muut	1.7.6 & 1.7.7	2	0
Kertyneet voittovarot IFRS:n mukaan		2 370	2 551

Vuoden 2021 tulos vuosineljänneksittäin

Alla esitetään OP Yrityspankki Oyj:n IFRS-standardien mukainen vuoden 2021 tulos vuosineljänneksittäin.

Milj. €	1-3/2021	4-6/2021	7-9/2021	10-12/2021	1-12/2021	1-12/2020
Korkokate	77	73	81	181	412	322
Nettopalkkiotuotot	13	7	5	6	31	23
Sijoitustoiminnan nettotuotot	49	47	32	40	168	150
Liiketoiminnan muut tuotot	11	7	7	25	49	29
Tuotot yhteensä	150	134	125	252	661	523
Henkilöstökulut	16	19	15	21	72	62
Poistot ja arvonalentumiset	3	3	3	4	12	14
Liiketoiminnan muut kulut	67	45	37	87	236	163
Kulut yhteensä	87	67	55	112	320	240
Saamisten arvonalentumiset	2	10	-37	-49	-74	-53
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0	0	0	0	-2
Tulos ennen veroja	65	77	33	91	267	228
Tuloverot	12	12	10	18	52	46
Tilikauden tulos	53	66	23	73	215	182

1.6 Esittämisen muutokset

OP Yrityspankki Oyj on aikaisemmillä tilikausillaan noudattanut kansalliseen sääntelyyn perustuvaa tilinpäätöksen laadintaa koskevaa ohjeistusta ja esittänyt tuloslaskelma- ja tase-erät kulloinkin voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti esitettävien tuloslaskelma- ja tase-erien nimeäminen ja erien sisältö poikkeaa IFRS-standardien mukaisesti esitettävistä tuloslaskelma- ja tase-eristä. Yllä olevat siirtymälaskelmat noudattavat IFRS-standardien mukaista esittämistapaa.

Alla kuvataan keskeiset esittämiseen liittyvät muutokset kansallisen lainsäädännön mukaisesti esitettyjen tuloslaskelma- ja tase-erien sekä siirtymälaskelmalla IFRS-standardien mukaisesti esitettävien vastaavien erien välillä.

OP Yrityspankki Oyj on esittänyt kansallisen sääntelyn mukaisesti laaditussa tilinpäätöksessään Siirtosaamiset ja maksetut ennakot omana tase-eräänä. Siirtymälaskelmalla nämä sisältyvät tase-erään Muut varat.

OP Yrityspankki Oyj on esittänyt kansallisen sääntelyn mukaisesti laaditussa tilinpäätöksessään Verosaamiset tase-erässä Muut varat. Siirtymälaskelmalla nämä sisältyvät tase-erään Verosaamiset.

OP Yrityspankki Oyj on esittänyt kansallisen sääntelyn mukaisesti laaditussa tilinpäätöksessään eräitä kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien erien velkoja taseen erässä Johdannaissovimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat. Siirtymälaskelmalla nämä erät esitetään tase-erässä Varaukset ja muut velat sekä Verovelat.

OP Yrityspankki Oyj on esittänyt kansallisen sääntelyn mukaisesti laaditussa tilinpäätöksessään Verovelat tase-erässä Muut velat. Siirtymälaskelmalla nämä sisältyvät tase-erään Verovelat.

OP Yrityspankki Oyj on esittänyt kansallisen sääntelyn mukaisesti laaditussa tilinpäätöksessään asiakkaille maksettavat OP-bonukset tuloslaskelmaerässä Palkkiokulut. Siirtymälaskelmalla nämä sisältyvät tuloslaskelmaerään OP-bonukset omistaja-asiakkaille.

OP Yrityspankki Oyj on esittänyt aiemmillä tilikausillaan kansalliseen ohjeistukseen perustuen suojauslaskennan tulokseen kohdistuvat erät Suojauslaskennan nettotulos -erässä. Siirtymälaskelmalla ja IFRS-standardien mukaisesti nämä esitetään Korkokatteessa.

OP Yrityspankki Oyj vuokraa asiakkailleen irtainta käyttöomaisuutta, kiinteistöjä ja muita tiloja. Kansallisen sääntelyn mukaisesti laaditussa tilinpäätöksessään OP Yrityspankki Oyj on esittänyt vuokratun omaisuuden taseella Leasingkohteissa. Tuotot leasingtoiminnasta on esitetty Korkokatteessa, erässä Leasingtoiminnan nettotuotot. Leasingkohteiden luovutusvoitot tai -tappiot on esitetty tuloslaskelman erässä Poistot ja arvonalentumiset. IFRS-standardien mukaisessa tilinpäätöksessä OP Yrityspankki luokittelee vuokralle annetut sopimukset rahoitusleasingisopimuksiksi, ja esittää taseella sopimukseen perustuvan saatavan Saamiset asiakkailta erässä. Tuloslaskelmalla leasingtoiminnan rahoitustuotot esitetään Korkokatteessa ja leasingtoimintaan kohdistuvat palkkiot Nettopalkkiotuotoissa. Siirtymälaskelmalla nämä erät on esitetty IFRS-standardien mukaisesti esitettävissä erissä.

1.7 IFRS-oikaisut

1.7.1 Tilinpäätössiirrot

OP Yrityspankki Oyj on aikaisemmillä tilikausillaan kirjannut tilinpäätössiirtoihin kansallisen verolain sallimia varauksia. Veroperusteisiin varauksiin on kirjattu aiemmillä tilikausilla poistoero ja luottotappiovaraus. Aiempien tilikausien taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Verolain mukaisesti talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Lisäksi verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. OP Yrityspankki Oyj on kirjannut aikaisemmillä tilikausillaan verolain mahdollistaman luottotappiovarauksen.

IFRS-raportointiin siirtymisen myötä vastaavia verotuserusteisia varauksia ei kirjata. Vuoden 2020 tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa esitetty veroperusteisten varausten muutos on purettu IFRS-raportointiin siirtymässä, ja purkaa vastaava osuus on kirjattu omaan pääomaan ja laskennallisiin verovelkoihin. IFRS-siirtymässä OP Yrityspankki Oyj kirjasi aiemmin taseeseen kirjatun poistoeron ja luottotappiovarauksen oman pääoman erään, Kertyneisiin voittovaroihin. Yhteensä veroperusteisiin varauksiin kohdistuvaa laskennallista verovelkaa siirtyi 325 miljoonaa euroa avaavan taseen 1.1.2021 Verovelat-erään. IFRS-siirtymässä taseeseen kirjattuja tilinpäätössiirtoja kirjattiin kertyneisiin voittovaroihin yhteensä 1,3 miljardia euroa.

1.7.2 IFRS 16 Vuokrasopimukset

Vuokralle otettujen käyttöoikeusomaisuuserien kirjaaminen

OP Yrityspankki Oyj luokittelee vuokrasopimukset IFRS 16 -standardin mukaisesti ja arvioi sopimuksen syntymisajankohtana onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Vuokralle otetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja ne poistetaan pääsääntöisesti vuokra-aikana. Vastaava vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja niiden korkokulut korkokatteessa. Vuokrasopimukseen liittyvät palvelukorvaukset, jotka erotetaan vuokranmäärästä, esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Palvelukorvauksen erottaminen tehdään käyttöoikeusomaisuuseräluokkakohdaisesti. OP Yrityspankki Oyj soveltaa vuokralle ottajalle sallittuja kirjaamista koskevia helpotuksia. Arvoltaan vähäisistä ja lyhytaikaisista vuokrasopimuksista tilikauden kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Vuokralle otettujen käyttöoikeusomaisuuserien kirjanpidollinen käsittely on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa 10 Vuokrasopimukset ja liitetiedossa 21 Vuokrasopimukset.

OP Yrityspankki Oyj on aikaisempina tilikausinaan kirjannut vuokrasopimukseen liittyvät kulut kansallisen lainsäädännön mukaisesti liiketoiminnan muihin kuluihin.

OP Yrityspankki Oyj soveltaa IFRS-standardin siirtymässään IFRS 16 siirtymäkohtaa C5(a), takautuvasti jokaiseen esitettävään aiempaan raportointikauteen IAS 8:n Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet mukaisesti. OP Yrityspankki Oyj esittää IFRS-raportointiin siirtymässä IFRS 16 mukaiset vuokrasopimukset oikaistuna takautuvasti vuodelle 2020.

Vuokralle annettujen hyödykkeiden kirjaaminen

OP Yrityspankki Oyj luokittelee IFRS 16 -standardin mukaisesti vuokralle annetut hyödykkeet sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingisopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet kirjataan taseeseen saamisina asiakkailta. Saaminen kirjataan määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimuksen nettosijoitus. Sopimuksesta saatava rahoitustuotto kirjataan korkotuottoihin siten, että se tuottaa vuokralle antajan jäljellä olevalle nettosijoitukselle kultakin tilikaudelta samansuuruisen tuottoasteen. Vuokralle annettujen omaisuuserien kirjanpidollinen käsittely on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa 10 Vuokrasopimukset ja liitetiedossa 21 Vuokrasopimukset.

OP Yrityspankki Oyj on aiemmilla tilikausillaan kirjannut vuokralle annetut omaisuuserät kansallisen lainsäädännön mukaisesti tase-erään Leasingkohteet. Vuokralle annettujen hyödykkeiden vuokratuotot vähennettynä leasingkohteista tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla on kirjattu tuloslaskelman erään Leasingtoiminnan nettotuotot.

1.7.3 IAS 19 Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyistä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelman erään henkilöstökulut. Maksupohjaisissa järjestelyissä vakuutusmaksut maksetaan vakuutusyhtiölle ja kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Etuuspohjaisissa järjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä OP-Eläkesäätiön ja muiden hyväksyttävien vakuutusten järjestelyihin kuuluvien varojen käyväällä arvolla. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kirjattaessa uudelleen määrittämisestä johtuvia erä muihin laajan tuloksen eriin, ei näitä erä enää siirretä tulosvaikuttaisesti myöhemmillä tilikausilla. Eläkejärjestelyiden kirjanpidollinen käsittely on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa 11 Työsuhde-etuudet ja liitetiedossa 27 Varaukset ja muut velat.

OP Yrityspankki Oyj on aikaisempina tilikausinaan kirjannut eläkejärjestelyistä johtuvat kulut kansallisen lainsäädännön mukaisesti tuloslaskelman erään Henkilöstökulut.

1.7.4 IAS 38 Aineettomat hyödykkeet

Sisäisesti aikaansaatuisten aineettomien hyödykkeiden (ohjelmistot) kehittämisestä johtuvat menot aktivoidaan siitä lähtien, kun ne ovat luotettavasti määritettävissä, hyödykkeen valmiiksi saaminen on teknisesti toteutettavissa ja pystytään käyttämään hyödykettä tai myymään se sekä on todettu, että ohjelmistosta saadaan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivoitaviin menoihin sisältyvät mm. lisenssimaksut, ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset sekä omaa työtä. Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. OP Yrityspankki -konserni on aktivoitunut IAS 38 mukaisesti oman työn osuuden aineettoman oikeuden hankintameno, siltä osin kuin oman työn osuus on täyttänyt IAS 38 mukaiset kriteerit aineettomasta omaisuuserästä. Kansalliseen lainsäädäntöön perustuvassa tilinpäätöksessään OP Yrityspankki Oyj ei ole aiemmilla tilikausillaan aktivoitunut kaikilta osilta omaa työtä aineettoman omaisuuserän hankintameno. IFRS-tilinpäätöksen siirtymässä OP Yrityspankki Oyj:n aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo lisäytyi 1 miljoona euroa. Aineettomien oikeuksien

kirjanpidollinen käsittely on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa 8 Aineettomat hyödykkeet ja liitetiedossa 19 Aineettomat hyödykkeet.

1.7.5 IAS 40 Sijoituskiinteistöt

OP Yrityspankki Oyj arvostaa sijoituskiinteistöt IAS 40 mukaisesti alkuperäisen kirjaamisen jälkeen käypään arvoon. Sijoituskiinteistöt merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon, joka sisältää transaktiomenot. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Sijoituskiinteistöjen kirjanpidollinen käsittely on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa 7 sijoituskiinteistöt ja liitetiedossa 18 Sijoitusomaisuus.

OP Yrityspankki Oyj on aikaisempina tilikausinaan arvostanut sijoituskiinteistöt kansallisen lainsäädännön mukaisesti niiden hankintamenoonsa ja kirjannut kiinteistöihin kohdistuvat poistot suunnitelman mukaisesti.

1.7.6 OP Yrityspankin omat joukkovelkakirjalainat

OP Yrityspankki Oyj:llä on kaupankäyntisalkussaan takaisinostamia omia joukkovelkakirjalainoja. OP Yrityspankki Oyj on aiemmillä tilikausillaan eliminoinut nämä sisäisesti aikaansaadut erät OP Yrityspankki -konsernissa. Omat joukkovelkakirjalainat ovat sisällyneet OP Yrityspankki Oyj:n kansalliseen lainsäädäntöön perustuvaan tilinpäätökseen. OP Yrityspankki Oyj kirjasi IFRS-tilinpäätökseen siirtymässä avaavaan taseeseen 1.1.2020 omien joukkovelkakirjojen eliminointeja seuraavasti: Sijoitusomaisuus pienentyi 100 miljoonaa euroa, Muut varat pienentyi 6 miljoonaa euroa, Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat -erä pienentyi 101 miljoonaa euroa sekä Varaukset ja muut velat 6 miljoonaa euroa. Siirtymävuoden 2021 tuloslaskelmalla Sijoitustoiminnan nettotuotot pienentyivät 1 miljoonaa euroa ja korkokate 0,3 miljoonaa euroa eliminointien vaikutuksesta. OP Yrityspankki Oyj eliminoi jatkossa IFRS-standardien mukaisessa tilinpäätöksessään omien joukkovelkakirjalainojen vaikutuksen taseen sekä tuloksen eriin.

1.7.7 Rahastojen laskennallinen voitto-osuus

OP Yrityspankki Oyj on oikaissut IFRS-tilinpäätökseen siirtymässä yksittäisten rahastojen voitto-osuuden arvostusta vastaamaan IFRS-standardien mukaista laskentaperiaatetta. OP Yrityspankki Oyj on IFRS-siirtymässä vähentänyt Sijoitustoiminnan nettotuotoista rahastojen laskennallisen 2 miljoonan euron voitto-osuuden.

Liite 4. Segmenttiraportointi

OP Yrityspankki Oyj:n liiketoimintasegmentit ovat Yrityspankki ja pääomamarkkinat, Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike, Baltia sekä Muu toiminta. Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta esitetään segmentissä "Muu toiminta". Segmenttiraportointi noudattaa OP Yrityspankki Oyj:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Segmenttijako ja esittämistapa perustuvat johdon raportointiin. Segmenttien tulosta ja kannattavuutta seurataan tulos ennen veroja -tasolla.

Yrityspankki ja pääomamarkkinat

Yrityspankki ja pääomamarkkinat -liiketoimintasegmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoitus- ja pääomamarkkinapalveluita. Palvelutarjontaan kuuluvat myös velkaemissioiden järjestäminen, corporate finance -palvelut, osake-, valuutta-, joukkovelkakirja-, rahamarkkina- ja johdannaistuotteet, strukturoidut sijoitustuotteet sekä sijoitustutkimus. Segmentti tarjoaa pääomamarkkinatuotteita ja -palveluja omien asiakkaidensa lisäksi osuuspankkien kautta yritys- ja vähittäisasiakkaille. Segmentin liiketoiminnan nettotuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta, sijoitustoiminnan nettotuotoista ja nettopalkkiotuotoista. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja ICT-kuluista. Liiketoiminnan merkittävimmät riskilajit ovat luottoriski ja markkinariski.

Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike

Rahoitusyhtiöpalvelut ja maksuliike -liiketoimintasegmentti tarjoaa asiakasrahoituspalveluja kuluttajille ja yrityksille, maksamisen ja likviditeetin hallintapalveluja, ulkomaankaupan rahoituspalveluja sekä kohde- ja saatavavakuudellisia rahoituspalveluja. Segmentin liiketoiminnan nettotuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta ja palkkiotuotoista. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja ICT-kuluista. Liiketoiminnan merkittävin riskilaji on luottoriski.

Baltia

Baltia-liiketoimintasegmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoitus- ja likviditeetin hallintapalveluja sekä ulkomaankaupan rahoituspalveluja. Virossa, Latviassa ja Liettuassa OP Yrityspankki Oyj:llä on sivukonttorit.

Segmentin liiketoiminnan nettotuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta ja palkkiotuotoista. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja ICT-kuluista. Liiketoiminnan merkittävin riskilaji on luottoriski.

Muu toiminta

Muuhun toimintaan on keskitetty OP Ryhmää ja sen liiketoimintaa tukevat toiminnot kuten keskuspankki ja likviditeettireservi. Muun toiminnan vastuulla on myös jäsenluottolaitosten ja keskusyhteisökonsernin rahoituksen ja maksuvalmiuden hallinta. Se vastaa myös ryhmän tukkuvarainhankinnasta yhdessä OP-Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa. Liiketoiminnan nettotuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Sen merkittävimmät riskilajit ovat markkinariskit ja luottoriski. Muussa toiminnassa esitetään lisäksi ne tuotot, kulut, sijoitukset ja pääomat, joita ei ole kohdistettu liiketoimintasegmenteille.

Segmenttiraportoinnin laatimisperiaatteet

Segmenttiraportointi noudattaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Segmentteille on kohdistettu ne tuotot, kulut, varat ja velat, joiden on katsottu välittömästi kuuluvan ja olevan järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Segmenttien väliset erät raportoidaan sarakkeessa "Segmenttien väliset erät".

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos tammi-joulukuu 2021, milj. €	Yrityspankki ja pääoma- markkinat	Rahoitusyhtiö- palvelut ja maksullike	Baltia	Muu toiminta	Segmenttien väliset erät	Yhteensä
Korkokate	213	155	33	11		412
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	21	-30	1	9		
Nettopalkkiotuotot	-31	58	9	-5		31
Sijoitustoiminnan nettotuotot	167	0	0	1		168
Liiketoiminnan muut tuotot	70	18	0	19	-58	49
Tuotot yhteensä	420	231	42	27	-58	661
Henkilöstökulut	36	26	6	4		72
Poistot ja arvonalentumiset	7	2	2	1		12
Liiketoiminnan muut kulut	78	76	14	126	-58	236
Kulut yhteensä	121	104	22	132	-58	320
Saamisten arvonalentumiset	-38	-37	0	0		-74
Tulos ennen veroja	261	90	20	-105		267

Tulos tammi-joulukuu 2020, milj. €	Yrityspankki ja pääoma- markkinat	Rahoitusyhtiö- palvelut ja maksullike	Baltia	Muu toiminta	Segmenttien väliset erät	Yhteensä
Korkokate	222	129	30	-59		322
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	25	-50	0	25		
Nettopalkkiotuotot	-33	51	7	-2		23
Sijoitustoiminnan nettotuotot	138		0	12		150
Liiketoiminnan muut tuotot	8	9	1	12		29
Tuotot yhteensä	334	189	38	-38		523
Henkilöstökulut	30	25	5	3		62
Poistot ja arvonalentumiset	6	4	2	2		14
Liiketoiminnan muut kulut	72	65	13	13		163
Kulut yhteensä	108	93	20	18		240
Saamisten arvonalentumiset	-36	-14	-3	1		-53
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	-2	0			-2
Tulos ennen veroja	190	79	15	-55		228

Tase 31.12.2021, milj. €	Yrityspankki ja pääoma- markkinat	Rahoitusyhtiö- palvelut ja maksullike	Baltia	Muu toiminta	Segmenttien väliset erät	Yhteensä
Käteiset varat	11	124	48	32 606		32 789
Saamiset luottolaitoksilta	-2	133	-3	13 291		13 419
Johdannaissopimukset	3 441			271		3 712
Saamiset asiakkailta	15 240	8 041	2 385	570		26 236
Sijoitusomaisuus	487	0	0	16 886		17 373
Aineettomat hyödykkeet	5	3	2	1		12
Aineelliset hyödykkeet	1	1	3	1		5
Muut varat	307	321	-97	743		1 274
Verosaamiset	0	0	0	0		
Varat yhteensä	19 490	8 622	2 338	64 370		94 820
Velat luottolaitoksille	-40	151	0	42 549		42 660
Johdannaissopimukset	2 553			117		2 669
Velat asiakkaille	-1	14 894	663	2 801		18 357
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 406			21 225		22 630
Varaukset ja muut velat	747	0	-4	1 131		1 874
Verovelat	1	0	2	336		339
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				1 994		1 994
Velat yhteensä	4 665	15 045	661	70 153		90 524
Oma pääoma						4 296

Tase 31.12.2020, milj. €	Yrityspankki ja pääoma- markkinat	Rahoitusyhtiö- palvelut ja maksullike	Baltia	Muu toiminta	Segmenttien väliset erät	Yhteensä
Käteiset varat	11	155	58	21 540		21 764
Saamiset luottolaitoksilta	-4	68	4	11 180		11 248
Johdannaissopimukset	5 144			209		5 352
Saamiset asiakkailta	13 988	7 794	2 198	482		24 461
Sijoitusomaisuus	491	0	0	15 343		15 834
Aineettomat hyödykkeet	13	6	3	2		24
Aineelliset hyödykkeet	1	1	2	1		4
Muut varat	614	459	-55	75		1 094
Verosaamiset	0	0	0	26		26
Varat yhteensä	20 257	8 483	2 210	48 860		79 809
Velat luottolaitoksille	-35	-98	7	29 014		28 888
Johdannaissopimukset	4 082			192		4 274
Velat asiakkaille	46	12 365	771	3 221		16 403
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	855			21 076		21 931
Varaukset ja muut velat	754	0	-17	917		1 654
Verovelat	0	0	1	329		330
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-11			2 320		2 309
Velat yhteensä	5 691	12 267	762	57 069		75 789
Oma pääoma						4 020

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 5. Korkokate

Milj. €	2021	2020
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	36	29
Saamiset asiakkailta		
Lainat	356	360
Rahoitusleasingsaamiset	24	24
Arvoltaan alentuneet lainat ja muut sitoumukset		0
Yhteensä	381	384
Saamistodistukset		
Arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	52	62
Jaksotettu hankintameno	-12	0
Yhteensä	40	62
Johdannaissopimukset		
Käyvän arvon suojaus	-109	-99
Rahavirran suojaus	0	
Muut	5	4
Yhteensä	-105	-94
Velat luottolaitoksille		
Negatiiviset korot	203	56
Velat asiakkaille		
Negatiiviset korot	41	31
Muut	7	7
Yhteensä	604	474
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	57	77
Velat asiakkaille	-11	4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	80	151
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	0	0
Muut	62	58
Yhteensä	63	58
Johdannaissopimukset		
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät		
Käyvän arvon suojaus	-152	-162
Muut	-35	-87
Yhteensä	-187	-249
Saamiset luottolaitoksilta		
Negatiiviset korot	181	104
Muut	5	5
Yhteensä	187	151
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	417	324
Suojaavat johdannaiset	-72	15
Suojauskohteiden arvonmuutokset	68	-17
Korkokate yhteensä	412	322

Efektiviä koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot olivat yhteensä 661 (499) miljoonaa euroa.

Korkokatetta kasvatti 103 miljoonalla eurolla (18) TLTRO III -rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävä -0,5 % ehdollinen lisämarginaali. Lisämarginaalin ehtona olleiden nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymisen seurauksena rahavirtalaskennassa muutettiin TLTRO III -rahoituksen tulevat rahavirrat. Muutoksessa lisättiin rahavirtoihin kuluva korkojakson ehdollinen lisämarginaali ja päivitettiin rahoituksen takaisinmaksuajankohdat. TLTRO-rahoituksen bruttomääräinen kirjanpitoarvo määritettiin IFRS 9 -standardin mukaisesti vastaamaan uudelleen arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa diskonttaamalla ne rahoituserien alkuperäisillä efektiivisillä korkoprosenteilla. Tästä syntyvä oikaisu kirjattiin tulosvaikutteisesti IFRS 9:n mukaisesti.

Liite 6. Nettopalkkiotuotot

Tammi-joulukuu 2021, milj. €	Yrityspankki ja pääoma-markkinat	Rahoitusyhtiö-palvelut ja maksuliike	Baltia	Muu toiminta	Segmenttien väliset erät	Yhteensä
Palkkiotuotot						
Luotonanto	31	17	3	0		50
Talletukset	0	0	3	0		3
Maksuliike	0	35	0	0		35
Arvopapereiden välitys	28					28
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	6					6
Rahastopalkkiot	0	0		0		0
Omaisuudenhoito	2	0				2
Lainopilliset palvelut	0	0				0
Takaukset	2	9	2	0		13
Muut	0	1	0	0		2
Yhteensä	69	62	9	0		140
Palkkiokulut						
Luotonanto	0	1		0		1
Maksuliike	1	3	0	0		3
Arvopapereiden välitys	4			0		4
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	2			1		3
Omaisuudenhoito	0			4		4
Takaukset			0			0
Muut*	93	0	0	1		94
Yhteensä	100	4	0	5		109
Nettopalkkiotuotot yhteensä	-31	58	9	-5		31
Tammi-joulukuu 2020, milj. €						
Palkkiotuotot						
Luotonanto	27	18	2	0		47
Talletukset	0		3	0		3
Maksuliike	0	25	0	0		25
Arvopapereiden välitys	27					27
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	10			0		10
Rahastopalkkiot	0	0		0		0
Omaisuudenhoito	2	0				2
Lainopilliset palvelut	0					0
Takaukset	2	9	2	0		12
Muut	1	5	1	0		6
Yhteensä	69	56	7	0		133
Palkkiokulut						
Luotonanto	0	1		0		1
Maksuliike	1	1	0	0		2
Arvopapereiden välitys	4			0		4
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	2			0		2
Omaisuudenhoito	0			1		1
Takaukset			0			0
Muut*	95	3	0	1		98
Yhteensä	102	5	0	2		110
Nettopalkkiotuotot yhteensä	-33	51	7	-2		23

* Vuonna 2021 erä sisältää 89 miljoonaa euroa (91) jäsenpankeille maksettuja palkkiokuluja johdannaiskaupasta.

Liite 7. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	2021	2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot		
Saamistodistukset		
Muut tuotot ja kulut	0	0
Myyntivoitot ja -tappiot	4	6
Yhteensä	4	6
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
Arvostusvoitot ja -tappiot	-5	1
Korkotuotot ja -kulut	3	4
Yhteensä	-2	5
Osakkeet ja osuudet		
Arvostusvoitot ja -tappiot	-3	0
Osingot ja voitto-osuudet	3	6
Yhteensä	0	6
Johdannaiset		
Arvostusvoitot ja -tappiot*	151	124
Korkotuotot ja -kulut	15	9
Yhteensä	166	133
Yhteensä	164	144
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikuttaisesti		
Saamistodistukset		
Arvostusvoitot ja -tappiot		0
Yhteensä		0
Yhteensä		0
Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	164	144
* Suojaavien johdannaisten nettotulos oli -22,0 miljoonaa euroa (13,4).		
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Arvostusvoitot ja -tappiot	0	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	0	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	168	150

Liite 8. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2021	2020
Oman käytön kiinteistöjen myyntivoitot		2
Leasingsopimukset	0	0
ICT-tuotot	1	2
Fuusiovoitot		1
OP Ryhmän sisäiset tuotot	29	24
Muut*	18	0
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	49	29

* Sisältää OP Säilytys Oy:n osakkeiden myynnistä saadun myyntivoiton 18 miljoonaa euroa.

Liite 9. Henkilöstökulut

Milj. €	2021	2020
Palkat ja palkkiot	48	45
Muuttuva palkitseminen	13	8
Eläkekulut	8	7
Maksupohjaiset järjestelyt	8	7
Etuuspohjaiset järjestelyt*	0	1
Muut henkilösivukulut	4	2
Henkilöstökulut yhteensä	72	62

* Liite 27.

Henkilöstörahasa

OP Ryhmän henkilöstörahasaon kuuluvat OP Yrityspankin koko henkilöstö pois lukien johtajat ja Baltian toimintoihin kuuluvat henkilöt. OP Ryhmän henkilöstörahasalle maksettava voittopalkkioerä vuonna 2021 perustui seuraavien tavoitteiden saavuttamiselle: OP Ryhmän tuottojen ja kulujen kasvuo 50 %:n painolla ja keskittäjäasiakkaiden määrän nettokasvu 50 %:n painolla. Henkilöstörahasaon tehtävän palkkiosirron määrä vuodelta 2021 on noin 3,0 % (2,0 %) rahaston jäsenten palkkasummasta. Vuonna 2021 kirjattiin palkkioita yhteensä 1,3 miljoonaa euroa (0,9).

Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 12 kuukautta. Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmät perustuvat vuosisuunnitelmasta johdettuihin yritys-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja kattavat koko OP Yrityspankin henkilöstön.

Palkkio on porrastettu vaatavuusluokan mukaan ja palkkiomaksimit vastaavat 1–10 kuukauden palkkaa vuositasona.

Tulospalkkiojärjestelmän ansaintamittarit vuonna 2021

OP Yrityspankissa tavoitteen saavuttamisen perusteena muodostuneeseen palkkioon sovelletaan kerrointa, joka perustuu Keskusyhteisökonsernin tulokseen ennen veroja. Erikseen määritellyissä tehtävissä palkkion kokonaismäärä perustuu OP Yrityspankin tulokseen ennen veroja. Tulokorteilla olevat vuosisuunnittelusta johdetut tavoitteet päätetään liiketoiminnoissa/toiminnoissa.

Muuttuvan palkitsemisen maksamisen edellytykset vuonna 2021

Palkkion maksun edellytyksenä on, että OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus on maksuhetkellä yli CET1-tason, jonka ylittämällä ei tule voitonjakorajoitteita + 2 %, ja että LCR-tunnusluku on palkkion maksua edeltävän vuoden tilinpäätöksessä yli 110 %. Lisäksi edellytetään, että henkilö on OP Ryhmän palveluksessa maksuhetkeen saakka ja että OP Yrityspankin tulos on voitollinen.

Henkilön tulokortin perusteella ansaittua palkkiota alennetaan ennen palkkion maksua, mikäli ryhmässä tai tehtävässä noudatettavia sitovia sisäisiä ohjeita tai sääntelyn vaatimuksia ei ole huomioitu ja laadullisia elementtejä on toteutunut. Mikäli rikkeet tai huolimattomuudet tulevat ilmi vasta palkkionmaksun jälkeen, voidaan palkkion alentamista tai takaisinperintää soveltaa myös takautuvasti.

Järjestelmän kulut jaksotetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjaksolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

OP Osuuskunnan hallitus päättää OP Ryhmän tulospalkkiojärjestelmän ehdot, vaatavuusluokkien mukaiset palkkiomaksimit sekä rakenteellisen viitekehikon, jonka puitteissa ryhmään kuuluvat yritykset voivat valita järjestelmän mittarit ja asettaa näille tavoitteita.

Muuttuvan palkitsemisen maksamisen viivästäminen

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta henkilöille, joiden toiminnasta voi aiheutua yritykselle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö") on säädetty mm. laissa luottolaitostoiminnasta (233/2021) ja sijoituspalvelulaisissa (213/2012). Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluu OP Yrityspankissa mm. toimitusjohtaja ja muut toiminnan johtamiseen osallistuvat henkilöt sekä sisäiseen valvontatoimeen kuuluvat henkilöt.

Mikäli riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön palkkiot ansaintavuodelta ylittävät 50.000 € tai muodostavat vähintään kolmasosan (sijoituspalveluyhtiöissä neljäsosan) vuotuisista yhteenlasketuista palkkioista, maksetaan palkkiosta ansaintavuotta seuraavana vuonna 60 %, ja loppuosaa 40 % palkkiosta maksetaan seuraavien neljän vuoden aikana neljässä yhtä suussa erässä niin, että maksusuoritusten välillä on vähintään vuosi. Muuttuvasta palkkiosta puolet maksetaan rahana ja puolet sidotaan OP Osuuskunnan hallituksen päättämän viiteinstrumentin arvoon. Viiteinstrumenttiin sidottu palkkio maksetaan henkilölle vuoden odotusajan jälkeen.

Valvontatoimissa työskentelevien henkilöiden palkitseminen

Riippumattomissa valvontatoiminnoissa, kuten riskienhallinnassa, sisäisessä tarkastuksessa sekä compliance- ja aktuaaritoiminnoissa työskentelevien henkilöiden palkitsemisen tavoitteet eivät saa vaarantaa tehtävän riippumattomuutta. Muuttuvan palkkion tulee muodostua valvottavasta liiketoiminnasta riippumatta, eikä riskienhallintajohtajan mittareissa saa olla suoria myynnillisiä tavoitteita. Suosituksena on myös, että tulokortille valitaan jokin valvontatoimen suorittamista mittaava laadullinen mittari.

OP Ryhmän palkitsemisen seuranta

OP Ryhmä seuraa kokonaispalkitsemisen markkinaehtoisuutta säännöllisesti eri palkkatutkimusten avulla.

OP Osuuskunnan hallitus seuraa vuosittain, miten maksetut palkkiot suhteutuvat OP Ryhmän menestykseen suhteessa vertailuyhtiöihin ja suhteessa asiakkaille maksettuihin palautuksiin. Myös ryhmätason sisäistä vertailua palkitsemisesta ja rakenteista tehdään säännöllisesti.

Muuttuvasta palkitsemisesta kirjatut kulut*

Milj. €	2021	2020
Henkilöstörahasto	1	1
Tulospalkkiot	12	7
Yhteensä	14	8

* Ilman sosiaalikuluja.

Lisätietoja palkitsemisjärjestelmistä on saatavilla: www.op.fi > OP Ryhmä > Hallinnointi > Palkitseminen

Liite 10. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. €	2021	2020
Poistot		
Rakennukset		0
Koneet ja kalusto	0	0
Tietojärjestelmät ja muut	13	13
Käyttöoikeusomaisuuserät	1	1
Vuokralle annettu omaisuus	-1	0
Muut		0
Yhteensä	12	14
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	12	14

Liite 11. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2021	2020
ICT-kulut		
Tuotanto	75	70
Kehittäminen	17	16
Toimitilat	0	0
Viranomais- ja tilintarkastusmaksut*	51	39
Ostetut palvelut	13	12
Tietoliikenne	2	2
Markkinointi	2	2
Yhteiskuntavastuu	0	0
Vakuutus- ja varmuuskulut	3	2
Muut**	72	20
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	236	163

* OP Yrityspankki Oyj maksoi tilintarkastajille vuonna 2021 palkkioita tilintarkastuksesta 283 000 euroa (267 000), tilintarkastuslain 1 luku 1 §:n ensimmäisen momentin 2 kohdassa tarkoitettuja toimeksiannoista 0 euroa (1 000), veroneuvonnasta 139 000 euroa (71 000) ja muista palveluista 62 000 euroa (108 000). KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut olivat yhteensä 201 000 euroa (179 000) (ei sis. ALV). Suluissa on esitetty vuoden 2020 tiedot.

** Liiketoiminnan muita kuluja kasvatti 54 miljoonalla eurolla vuonna 2021 käynnistynyt TLTRO III-rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävän marginaalin välittäminen OP Ryhmän sisällä.

Kehittämismenot

Milj. €	2021	2020
Kehittämisen ICT-kulut	17	16
Oman työn osuus	0	0
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	17	16
Aktivoidut ICT-menot		1
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä		1
Kehittämismenot yhteensä	17	17
Poistot ja arvonalentumiset	11	12

Kehitysinvestoinneilla varmistetaan nykyisen liiketoiminnan kilpailukykyisyys ja jatkuvuus sekä toiminnan säädösten mukaisuus ja luodaan edellytyksiä uusille asiakaslähtöisille liiketoimintamalleille.

Liite 12. Saamisten arvonalentumiset

Milj. €	2021	2020
Luotto- ja takaustappioina poistetut saamiset	-46	-55
Palautukset poistetuista saamisista	1	1
Odotettavissa olevat luottotappiot* (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-28	1
Odotettavissa olevat luottotappiot* (ECL) saamistodistuksista	0	1
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	-74	-53

* Tappiota koskeva vähennyserä on eritelty liitetiedossa 34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä.

Liite 13. Tuloverot

Milj. €	2021	2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	52	12
Aikaisempien tilikausien verot	-1	0
Laskennalliset verot	1	34
Tuloslaskelman verot	52	46
Yhteisön tuloveroprosentti	20,0	20,0
Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin		
Tulos ennen veroja	267	228
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	53	46
Edellisten tilikausien verot	-1	0
Verovapaat tuotot	-4	-1
Vähennykelvottomat kulut ja Ky-muotoisten yhtymien tulo-osuudet	0	1
Veron oikaisut	4	0
Muut erät	0	0
Tuloslaskelman verot	52	46

Varoja koskevat liitetiedot

Liite 14. Käteiset varat

MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Kassa	124	155
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa		
OP Yrityspankki Oyj:n vähimmäisvarantalletus	863	818
Shekkitilit*	31 802	20 791
Käteiset varat yhteensä	32 789	21 764

* Shekkitilille sisältyy johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen käteisvaroja yhteensä -11 miljoonaa euroa (-31).

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän mukaisesti luottolaitokset joutuvat pitämään vähimmäisvarantoja (varantotalletus) kansallisissa keskuspankeissa. Varantotalletus on Euroopan keskuspankin ilmoittaman velvoiteprosentin mukainen osuus varantopohjasta. Varantopohjaan luetaan talletukset (laaja) sekä enintään kahden vuoden velkapaperit. Talletuksia toisilta varantovelvollisilta ei lueta varantopohjaan. Varantotalletus on tällä hetkellä yksi prosentti varantopohjasta. OP Ryhmässä luottolaitokset tekevät varantotalletuksen OP Yrityspankki Oyj:hin. OP Yrityspankki Oyj huolehtii ryhmän luottolaitosten valtuuttamana välittäjänä koko ryhmän talletusvelvollisuudesta Suomen Pankkiin.

Liite 15. Saamiset luottolaitoksilta

MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	102	78
Muut	2	0
Yhteensä	104	78
Luotot ja muut saamiset		
Vaadittaessa maksettavat		
Muilta luottolaitoksilta	0	0
Muut		
OP Ryhmän yhteisöiltä	13 127	11 094
Muilta luottolaitoksilta	189	77
Yhteensä	13 316	11 171
Tappiota koskeva vähennysrä*		
Muilta luottolaitoksilta	-1	0
Yhteensä	-1	0
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	13 419	11 248

* Tappiota koskeva vähennysrä on eritelty liitetiedossa 34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennysrä.

Liite 16. Johdannaissopimukset
Varat

MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät		
Korkojohdannaiset	3 036	4 696
Valuuttajohdannaiset	400	443
Osake- ja indeksijohdannaiset	0	0
Luottojohdannaiset		0
Hyödykejohdannaiset	7	4
Yhteensä	3 444	5 143
Suojaavat johdannaissopimukset*		
Käyvän arvon suojaus		
Korkojohdannaiset	29	48
Valuuttajohdannaiset	239	162
Yhteensä	268	209
Johdannaissopimukset yhteensä	3 712	5 352

* Tase-erä sisältää johdannaissopimusten positiiviset arvonmuutokset ja maksetut preemiot.

Velat

MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät		
Korkojohdannaiset	2 154	3 622
Valuuttajohdannaiset	396	450
Luottojohdannaiset	0	0
Muut	29	8
Yhteensä	2 579	4 079
Suojaavat johdannaissopimukset*		
Käyvän arvon suojaus		
Korkojohdannaiset	90	129
Valuuttajohdannaiset	0	65
Rahavirran suojaus		
Korkojohdannaiset	0	
Yhteensä	91	195
Johdannaissopimukset yhteensä	2 669	4 274

* Tase-erä sisältää johdannaissopimusten negatiiviset arvonmuutokset ja saadut preemiot.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset 31.12.2021

Mlj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset, josta	24 352	40 399	63 172	127 923	1 761	1 169
Keskusvastapuoliselvitetävät	6 606	23 805	38 098	68 509	9	11
Settled-to-market (STM)	5 774	21 888	35 745	63 407	8	10
Collateralised-to-market (CTM)	832	1 916	2 353	5 101	0	1
Korkotermit						
OTC-korko-optiot						
Call ja capit						
Ostetut	3 591	10 651	7 769	22 012	511	173
Asetetut	2 333	6 158	4 868	13 359	59	224
Put ja floorit						
Ostetut	903	7 853	5 181	13 937	296	50
Asetetut	1 235	8 500	2 057	11 793	46	156
OTC-korkojohdannaiset yhteensä	32 414	73 561	83 048	189 023	2 673	1 772
Korkofutuurit	517	950		1 467	0	0
Pörssijohdannaiset yhteensä	517	950		1 467	0	0
Korkojohdannaiset yhteensä	32 931	74 511	83 048	190 490	2 673	1 772
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermit	38 930	1 354	3	40 288	397	394
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	568	2 937	403	3 908	151	182
Valuuttaoptiot						
Call						
Ostetut	111			111	1	0
Asetetut	138			138	0	2
Put						
Ostetut	132			132	1	0
Asetetut	101			101	0	1
OTC-valuuttajohdannaiset yhteensä	39 982	4 291	406	44 679	551	579
Valuuttajohdannaiset yhteensä	39 982	4 291	406	44 679	551	579
Osake- ja indeksijohdannaiset						
Osake-indeksi-optiot						
Call						
Ostetut	2			2	0	
OTC-osake- ja indeksijohdannaiset yhteensä	2			2	0	
Osake- ja indeksijohdannaiset yhteensä	2			2	0	
Luottojohdannaiset						
Luottoriskinvaihtosopimukset	34	62		95	2	35
Luottojohdannaiset yhteensä	34	62		95	2	35
Muut						
Muut termit	36	44		81	3	24
Muut swap-sopimukset	196	500	28	724	101	19
Muut OTC-johdannaiset yhteensä	233	544	28	805	104	43
Muut johdannaiset yhteensä	260	544	28	832	104	43
Kaupankäynnin johdannaiset yhteensä	73 208	79 408	83 481	236 098	3 329	2 430

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset 31.12.2020

Mlj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1-5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset, josta	24 608	44 923	60 980	130 511	3 096	2 144
Keskusvastapuoliselvitetävät	7 576	26 412	36 841	70 829	14	17
Settled-to-market (STM)	6 324	24 171	34 821	65 315	13	16
Collateralised-to-market (CTM)	1 252	2 241	2 020	5 513	0	1
OTC-korko-optiot						
Call ja capit						
Ostetut	4 628	7 998	7 630	20 256	620	234
Asetetut	4 482	4 110	4 920	13 512	82	364
Put ja floorit						
Ostetut	2 820	4 585	4 761	12 166	231	2
Asetetut	3 820	4 440	2 206	10 466	82	197
OTC-korkojohdannaiset yhteensä	40 358	66 056	80 496	186 910	4 111	2 942
Korkofutuurit	2 502	563		3 065	0	0
Pörssijohdannaiset yhteensä	2 502	563		3 065	0	0
Korkojohdannaiset yhteensä	42 860	66 619	80 496	189 975	4 111	2 942
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinit	38 158	515	5	38 679	439	446
Koron- ja valuutanvaihto-sopimukset	3 072	2 211	1 472	6 755	440	442
Valuuttaoptiot						
Call						
Ostetut	123	2		125	2	0
Asetetut	139	2		141	0	2
Put						
Ostetut	138	2		139	2	0
Asetetut	126	2		127	0	1
OTC-valuuttajohdannaiset yhteensä	41 756	2 733	1 477	45 965	883	893
Valuuttajohdannaiset yhteensä	41 756	2 733	1 477	45 965	883	893
Osake- ja indeksijohdannaiset						
Osakeindeksiopiot						
Call						
Ostetut		2		2	0	
OTC-osake- ja indeksijohdannaiset yhteensä		2		2	0	
Osake- ja indeksijohdannaiset yhteensä		2		2	0	
Luottojohdannaiset						
Luottoriskinvaihtosopimukset	90	82		172	1	0
Luottojohdannaiset yhteensä	90	82		172	1	0
Muut						
Muut termiinit	12	3		15	0	4
Muut swap-sopimukset	121	456	11	588	52	24
Muut OTC-johdannaiset yhteensä	133	458	11	602	52	28
Muut johdannaiset yhteensä	133	458	11	602	52	28
Kaupankäynnin johdannaiset yhteensä	84 838	69 894	81 984	236 716	5 047	3 863

Suojaustarkoituksessa pidettävät Johdannais sopimukset - käyvän arvon suojaus 31.12.2021

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset, josta	3 800	13 990	13 916	31 706	29	7
Keskusvastapuolisellitettävät	3 720	13 990	13 768	31 478	2	2
Settled-to-market (STM)	381	2 714	1 566	4 662	0	0
Collateralised-to-market (CTM)	3 339	11 276	12 202	26 817	2	2
OTC-korkojohdannaiset yhteensä	3 800	15 348	14 229	33 378	33	35
Korkojohdannaiset yhteensä	3 800	15 348	14 229	33 378	33	35
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuuttanvaihto-sopimukset	730	1 217	351	2 297	63	83
OTC-valuuttajohdannaiset yhteensä	730	1 217	351	2 297	81	84
Valuuttajohdannaiset yhteensä	730	1 217	351	2 297	81	84
Käyvän arvon suojauksen Johdannaiset yhteensä	4 530	16 565	14 580	35 675	114	119

Suojaustarkoituksessa pidettävät Johdannais sopimukset - rahavirran suojaus 31.12.2021

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset, josta		500		500	0	0
Keskusvastapuolisellitettävät		500		500		0
Collateralised-to-market (CTM)		500		500		0
OTC korkojohdannaiset yhteensä		500		500	0	0
Korkojohdannaiset yhteensä		500		500	0	0
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinit	3 978			3 978	158	0
OTC-valuuttajohdannaiset yhteensä	3 978			3 978	158	0
Valuuttajohdannaiset yhteensä	3 978			3 978	158	0
Rahavirran suojauksen Johdannaiset yhteensä	3 978	500		4 478	158	0
Suojauksen Johdannaiset yhteensä	8 508	17 065	14 580	40 153	272	119

Suojaustarkoituksessa pidettävät Johdannais sopimukset - käyvän arvon suojaus 31.12.2020

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset, josta	2 419	16 468	12 335	31 223	48	15
Keskusvastapuolisellitettävät	2 229	16 388	12 139	30 757	5	4
Settled-to-market (STM)	255	2 923	802	3 980	0	0
Collateralised-to-market (CTM)	1 974	13 465	11 337	26 777	5	4
OTC korkojohdannaiset yhteensä	2 419	16 468	12 335	31 223	48	15
Korkojohdannaiset yhteensä	2 419	16 468	12 335	31 223	48	15
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuuttanvaihtosopimukset	593	1 366	404	2 363	117	115
OTC valuuttajohdannaiset yhteensä	593	1 366	404	2 363	117	115
Valuuttajohdannaiset yhteensä	593	1 366	404	2 363	117	115
Käyvän arvon suojauksen Johdannaiset yhteensä	3 012	17 835	12 739	33 585	165	129

Suojaustarkoituksessa pidettävät johdannais sopimukset - rahavirran suojaus 31.12.2020

Mlj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		Velat
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinit	6 535	22		6 557	26	65
OTC-valuuttajohdannaiset yhteensä	6 535	22		6 557	26	65
Valuuttajohdannaiset yhteensä	6 535	22		6 557	26	65
Rahavirran suojauksen johdannaiset yhteensä	6 535	22		6 557	26	65
Suojauksen johdannaiset yhteensä	9 547	17 857	12 739	40 143	191	194

Johdannaiset yhteensä 31.12.2021

Mlj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		Velat
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	
Korkojohdannaiset, josta	36 731	90 360	97 277	224 368	2 706	1 808
Keskusvastapuoliselvittävät	10 327	38 295	51 866	100 487	11	13
Settled-to-market (STM)	6 155	24 603	37 311	68 069	9	11
Collateralised-to-market (CTM)	4 171	13 692	14 554	32 418	2	3
Valuuttajohdannaiset	44 689	5 508	757	50 954	790	662
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	2			2	0	
Luottojohdannaiset	34	62		95	2	35
Muut johdannaiset	260	544	28	832	104	43
Johdannaiset yhteensä	81 716	96 473	98 061	276 251	3 602	2 549

Johdannaiset yhteensä 31.12.2020

Mlj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		Velat
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	
Korkojohdannaiset, josta	45 279	83 087	92 831	221 197	4 159	2 957
Keskusvastapuoliselvittävät	9 805	42 800	48 980	101 586	19	21
Settled-to-market (STM)	6 579	27 094	35 623	69 296	14	16
Collateralised-to-market (CTM)	3 226	15 706	13 357	32 290	5	5
Valuuttajohdannaiset	48 884	4 121	1 880	54 885	1 026	1 072
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset		2		2	0	
Luottojohdannaiset	90	82		172	1	0
Muut johdannaiset	133	458	11	602	52	28
Johdannaiset yhteensä	94 386	87 750	94 723	276 859	5 238	4 057

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka taseessa esitetään muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa. Lisäksi keskusvastapuoliselvityksessä olevien johdannaisten käyvät arvot on nettoutettu taseessa.

Keskusvastapuoliselvityksessä olevat korkojohdannaiset nettoutetaan taseessa. Nettoutuksen vaikutukset on esitetty liitteessä 36. Muut johdannais sopimukset esitetään taseessa bruttomääräisenä.

Suojaislaskennassa olevien korkojohdannais sopimusten keskkorot - käyvän arvon suojaus 31.12.2021

	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset				
Keskusvastapuoliselvittävät	1,243	0,249	0,167	0,325
OTC korkojohdannaiset	3,362		3,040	3,169
Korkojohdannaiset yhteensä	1,291	0,249	0,192	0,343

Suojauslaskennassa olevien korkojohdannaissojelmusten keskikorot - käyvän arvon suojaus 31.12.2020

	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset				
Keskusvastapuoliselvittävät	1,119	0,426	0,299	0,421
OTC korkojohdannaiset	4,373	3,362	3,040	3,654
Korkojohdannaiset yhteensä	1,330	0,441	0,326	0,457

Suojauslaskennassa olevien koron- ja valuutanvaihtosojelmusten merkittävistä valuutoista 31.12.2021

	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
AUD			2,440	2,440
CHF				
GBP	2,500	1,326	0,880	1,569
HKD		2,959		2,959
JPY			1,300	1,300
NOK			3,800	3,800
USD	1,943	1,954	3,611	2,783

Suojauslaskennassa olevien koron- ja valuutanvaihtosojelmusten merkittävistä valuutoista 31.12.2020

	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
AUD			2,440	2,440
CHF	1,604			1,604
GBP	0,355	2,405	0,634	1,131
HKD		3,001	2,880	2,941
JPY			1,300	1,300
NOK			3,800	3,800
USD		1,951	3,611	2,781

Suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisien keskihinnat merkittävistä valuutoista 31.12.2021

	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit				
Average EUR:AUD				
Average EUR:CAD				
Average EUR:CHF	1,077			1,077
Average EUR:GBP	0,893			0,893
Average EUR:HKD				
Average EUR:NOK				
Average EUR:SGD	1,625			1,625
Average EUR:USD	1,200			1,200

Suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisien keskihinnat merkittävistä valuutoista 31.12.2020

	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit				
Average EUR:AUD	1,648			1,648
Average EUR:CAD	1,475			1,475
Average EUR:CHF	1,084			1,084
Average EUR:GBP	0,888			0,888
Average EUR:HKD	8,896			8,896
Average EUR:NOK	10,795			10,795
Average EUR:SGD	1,568			1,568
Average EUR:USD	1,114			1,114

Suojauslaskennan vaikutukset taloudelliseen asemaan ja tulokseen

Mlj. €	Korkoriskin suojaus	
	31.12.2021	31.12.2020
Käyvän arvon suojaukset		
Suojattujen saamisten kirjanpitoarvo*	15 967	14 879
- josta suojauskohteiden kertynyt määrä	93	448
Suojattujen velkojen kirjanpitoarvo**	14 331	18 596
- josta suojauskohteiden kertynyt määrä	140	599
Jäljellä oleva suojauskohteiden määrä ei-jatkuvista suojauksista	53	3

* Esitetty taseen erässä Saamiset asiakkailta ja Sijoitusomaisuus.

** Esitetty taseen erässä Velat asiakkaille, Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ja Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

Mlj. €	Korkoriskin suojaus	
	31.12.2021	31.12.2020
Käyvän arvon suojaukset		
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	-72	15
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojausten tehottomuutta kaudella	68	-18
Tuloslaskelmassa esitetty suojausten tehottomuus	-4	-4

Mlj. €	Korkoriskin suojaus	
	31.12.2021	31.12.2020
Rahavirran suojaukset		
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	2	
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojausten tehottomuutta kaudella	-2	
Tuloslaskelmassa esitetty suojausten tehottomuus	0	
Rahavirran suojausrahan muutos jatkuvista suojauksista	2	

Liite 17. Saamiset asiakkailta

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Luotot yleisölle ja julkisyhteisöille	24 426	23 148
Rahoitusleasingsaamiset*	2 124	1 590
Takaussaamiset	2	2
Yhteensä	26 552	24 741
Tappiota koskeva vähennyserä**	-316	-280
Saamiset asiakkailta yhteensä	26 236	24 461

* Rahoitusleasingsaamiset on eritelty liitetiedossa 21.

** Tappiota koskeva vähennyserä on eritelty liitetiedossa 34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä.

Liite 18. Sijoitusomaisuus

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Saamistodistukset	331	332
Osakkeet ja osuudet	18	25
Yhteensä	349	357
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	13 171	13 639
Osakkeet ja osuudet	0	0
Yhteensä	13 171	13 639
Jaksotettu hankintameno		
Saamistodistukset	3 853	814
Osakkeet ja osuudet		1 024
Yhteensä	3 853	1 839
Sijoituskiinteistöt	0	0
Sijoitusomaisuus yhteensä	17 373	15 834

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien ja jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien erien odotettavissa olevista luottotappioista on kerrottu liitetiedossa 34.

Liite 19. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomien hyödykkeiden muutokset, milj. €	Kehitettävät		Muut	Yhteensä
	Tieto-järjestelmät	tieto-järjestelmät		
Hankintameno 1.1.2021	99	2	0	101
Lisäykset	0		0	0
Vähennykset	-40		0	-41
Siirrot erien välillä	2	-2		
Hankintameno 31.12.2021	61	0	0	61
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	-77		0	-77
Tilikauden poistot	-13		0	-13
Vähennykset	40		0	41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	-49		0	-49
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	11	0	0	12

Aineettomien hyödykkeiden muutokset, milj. €	Kehitettävät		Muut	Yhteensä
	Tieto-järjestelmät	tieto-järjestelmät		
Hankintameno 1.1.2020	93	7	0	100
Lisäykset		1	0	1
Siirrot erien välillä	7	-7		
Hankintameno 31.12.2020	99	2	0	101
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-65		0	-65
Tilikauden poistot	-13		0	-13
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-77		0	-77
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	22	2	0	24

Liite 20. Aineelliset hyödykkeet

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Maa- ja vesialueet	0	0
Koneet ja kalusto	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	2	1
Käyttöoikeusomaisuuserät	3	3
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5	4

Aineellisten hyödykköiden muutokset, milj. €	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	1	0	1	3
Lisäykset		0	0	1
Vähennykset		0	0	0
Hankintameno 31.12.2021	1	1	2	4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	-1	0	0	-1
Tilikauden poistot		0	0	0
Vähennykset		0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	-1	0	0	-1
Käyttöoikeusomaisuuserät*				3
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	0	0	2	5
Aineellisten hyödykköiden muutokset, milj. €	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	3	0	2	5
Lisäykset		0	0	0
Vähennykset	-2		-1	-2
Hankintameno 31.12.2020	1	0	1	3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-3	0	0	-3
Tilikauden poistot		0		0
Vähennykset	2			2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-1	0	0	-1
Käyttöoikeusomaisuuserät*				3
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	0	0	1	4

* Liite 21. Vuokrasopimukset

Liite 21. Vuokrasopimukset

Käyttöoikeusomaisuuserät, milj. €	Tolmitilat	Muut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	3	1	4
Lisäykset		0	0
Vähennykset		0	0
Tilikauden poistot	0	0	-1
Tilikauden arvon muutokset	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	2	1	3

Käyttöoikeusomaisuuserät, milj. €	Tolmitilat	Muut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	2	0	2
Lisäykset	1	1	2
Vähennykset	0	0	-1
Tilikauden poistot	0	0	0
Tilikauden arvon muutokset	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	3	1	4

Vuokrasopimusvelat, milj. €	31.12.2021	31.12.2020
* Kirjanpitoarvo	3	4
Sopimuksiin perustuvat maturiteetit		
< 1 vuotta	1	1
1-2 vuotta	1	1
2-3 vuotta	0	1
3-4 vuotta	0	0
4-5 vuotta	0	0
yli 5 vuotta	1	1

* Liite 27. Varaukset ja muut velat

Tuloslaskelmaan merkityt erät, milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Korkokulut	0	0
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	-1	-1
Myynti- ja takaisinvuokraustapahtumista syntyvät voitot tai tappiot	0	0
Lyhytaikaisten ja arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten kulut	-1	-1
Vuokrasopimuksista lähtevä rahavirta yhteensä	-1	-1

Rahoitusleasingsaamiset

OP Yrityspankki Oyj rahoittaa Suomessa rahoitusleasingilla irtainta käyttöomaisuutta, kiinteistöjä ja muita tiloja. Lisäksi OP Yrityspankin sivuliikkeet Virossa, Latviassa ja Liettuassa vuokraavat rahoitusleasingilla irtainta käyttöomaisuutta.

MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Rahoitusleasingsopimusten vuokraamisten maturiteettijakauma		
< 1 vuotta	666	439
1-2 vuotta	569	362
2-3 vuotta	380	294
3-4 vuotta	220	160
4-5 vuotta	170	118
yli 5 vuotta	202	290
Bruttosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	2 207	1 662
Kertymätön rahoitustuotto (-)	-83	-72
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	2 124	1 590
Vähimmäisvuokraamisten nykyarvo		
< 1 vuotta	637	418
1-2 vuotta	550	347
2-3 vuotta	369	284
3-4 vuotta	213	154
4-5 vuotta	167	113
yli 5 vuotta	189	274
Yhteensä	2 124	1 590
Tuloslaskelmaan merkityt erät, milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Korkotuotot rahoitusleasingsaamisista	19	17
Rahoitusleasingsopimuksista kertynyt myyntivoitto/-tappio	1	0

Liite 22. Muut varat

MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Maksujenvälityssaamiset	249	296
Eläkevarat	8	3
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		
Korot	305	136
Korot johdannaissaamisista	21	23
Muut	22	13
Johdannaissaamiset, keskusvastapuoliselvitys	5	15
Johdannaissopimusten CSA saamiset	488	503
Arvopaperisaamiset	4	8
Muut saamiset	172	98
Yhteensä	1 274	1 094

Liite 23. Verosaamiset ja -velat

MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Tuloverosaamiset		12
Laskennalliset verosaamiset		15
Verosaamiset yhteensä		26
MIJ. €	31.12.2021	31.12.2020
Tuloverovelat	17	1
Laskennalliset verovelat	322	329
Verovelat yhteensä	339	330
Laskennalliset verosaamiset	31.12.2021	31.12.2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista		
Poistoista ja arvonalennuksista		0
Varauksista ja saamisten arvonalentumisista		0
Rahavirran suojauksesta	0	
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	13	13
Verotuksellisista tappioista		0
Muista väliaikaisista eroista	6	8
Netotettu laskennallisista verovelosta	-19	-7
Yhteensä		15
Laskennalliset verovelat	31.12.2021	31.12.2020
Verotuksellisista varauksista	325	325
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	11	5
Rahavirran suojauksesta		0
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	4	4
Muista väliaikaisista eroista	1	2
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-19	-7
Yhteensä	322	329
Laskennallinen verosaaminen (+)/-velka (-), netto	-322	-315
Laskennallisten verojen muutokset	31.12.2021	31.12.2020
Laskennalliset verosaamiset / -velat 1.1.	-315	-275
Kirjattu tuloslaskelmaan		
Verotukselliset varaukset		-31
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0	0
Muut	-1	-3
Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan		
Käyvän arvon rahasto		
Käyvän arvon arvostukset	-6	-6
Rahavirran suojaukset	1	0
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/(tappiot)	-1	0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä 31.12., (+)/-velka (-), netto	-322	-315
Tuloverosaamiset, (+)/-velka (-), netto	-17	11
Verosaamiset yhteensä, (+)/-velka (-), netto	-339	-304

Velkoja ja omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Liite 24. Velat luottolaitoksille

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Velat keskuspankeille	16 000	8 000
Velat luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat		
Talletukset		
OP Ryhmän yhteisöille	1 420	2 789
Muille luottolaitoksille	550	24
Muut velat		
OP Ryhmän yhteisöille	0	0
Yhteensä	1 971	2 813
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Talletukset		
OP Ryhmän yhteisöille*	24 621	18 043
Muille luottolaitoksille	68	32
Yhteensä	24 689	18 075
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille yhteensä	42 660	28 888

* Erä sisältää jäsenluottolaitosten maksuvalmiustalletukset (LCR-talletukset).

Euroopan keskuspankin neuvosto muutti vuonna 2020 TLTRO III -rahoituksen ehtoja edistääkseen pankkien luotonantoa tahoille, joihin koronaviruspandemia on vakavimmin vaikuttanut. Muutettujen ehtojen mukaan korko aikavälillä 24.6.2020–23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (raportointihetkellä -0,50 %) miinus 0,50 % ja tämän jälkeiselle lainan maturiteetille parhaimmillaan EKP:n talletuskorko. Alennettu korko on ehdollinen nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymiselle. Korko aikavälille 24.6.2020–23.6.2021 määräytyi 31.3.2021 umpeutuneen nettoluotonannon tarkastelujakson perusteella ja korko aikavälille 24.6.2021–23.6.2022 määräytyi 31.12.2021 päättyneen tarkastelujakson perusteella. Korkojakson 24.6.2020–23.6.2021 osalta Suomen Pankki on vahvistanut, että OP Ryhmä on täyttänyt nettoluotonannon kasvukriteerit. Korkojakson 24.6.2021–23.6.2022 osalta OP Ryhmä arvioi täyttäneensä kriteerit. Lopullinen korko määräytyy TLTRO III -operaation eräntyyssä.

Liite 25. Velat asiakkaille

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat		
Yksityiset	18	22
Yritykset ja julkisyhteisöt	15 701	13 402
Yhteensä	15 719	13 424
Muut		
Yksityiset	0	0
Yritykset ja julkisyhteisöt	370	520
Yhteensä	370	520
Talletukset yhteensä	16 089	13 944
Muut rahoitusvelat		
Vaadittaessa maksettavat		
Yritykset ja julkisyhteisöt	1	1
Yhteensä	1	1
Muut		
Yritykset ja julkisyhteisöt	2 267	2 457
Yhteensä	2 267	2 457
Muut rahoitusvelat yhteensä	2 268	2 458
Velat asiakkaille yhteensä	18 357	16 403

Liite 26. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Joukkovelkakirjalainat	10 927	12 694
Muut		
Sijoitustodistukset	297	273
Yritystodistukset	7 539	7 347
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	3 926	1 689
Kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät (-)*	-58	-72
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	22 630	21 931

* OP Yrityspankki Oyj:n hallussa olevat omat joukkovelkakirjalainat on netotettu velkaa vastaan.

Rahoituksen rahavirtojen velkojen muutosten täsmäytys taseen eriin

Milj. €	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Tasearvo 1.1.2021	21 931	2 309
Rahoituksen rahavirtojen muutokset		
Joukkovelkakirjojen lisäykset	3 144	
Sijoitustodistusten lisäykset	371	
Yritystodistusten lisäykset	8 145	
Debentuurit lisäykset		21
Lisäykset yhteensä	11 660	21
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-2 526	
Sijoitustodistusten vähennykset	-348	
Yritystodistusten vähennykset	-7 953	
Debentuurit vähennykset		-311
Vähennykset yhteensä	-10 827	-311
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	833	-290
Arvostukset	-133	-24
Tasearvo 31.12.2021	22 630	1 994

Milj. €	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Tasearvo 1.1.2020	22 759	1 339
Rahoituksen rahavirtojen muutokset		
Joukkovelkakirjojen lisäykset	9 717	
Sijoitustodistusten lisäykset	350	
Yritystodistusten lisäykset	18 012	
Debentuurit lisäykset		1 326
Lisäykset yhteensä	28 079	1 326
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-8 571	
Sijoitustodistusten vähennykset	-77	
Yritystodistusten vähennykset	-20 381	
Debentuurit vähennykset		-348
Vähennykset yhteensä	-29 029	-348
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	-950	978
Arvostukset	122	-8
Tasearvo 31.12.2020	21 931	2 309

Pitkäaikaiset lainat ja korkosidonnaisuudet	Nimellis- määrä	Korko-%	Eräpäivä
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 60,000,000 Floating Rate Instruments due 25 January 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	EUB3 + 0,750%	25.1.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 60,000,000 3.75 per cent. Instruments due 1 March 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	Kiinteä 3,750 %	1.3.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 1,000,000,000 0.75 per cent. Instruments due March 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	1 000,0	Kiinteä 0,750 %	3.3.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 35,000,000 Floating Rate Instruments due 18 May 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	35,0	EUB3 + 0,550%	18.5.2022
OP Corporate Bank plc Issue of GBP 400,000,000 2.500 per cent. Instruments due 20 May 2022 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	476,0	Kiinteä 2,500 %	20.5.2022
OP Corporate Bank plc Issue of SEK 2,600,000,000 Floating Rate Instruments due May 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	253,7	SES3M + 0,750%	31.5.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 25,000,000 0.139 per cent. Fixed Rate Instruments due June 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	25,0	Kiinteä 0,139%	10.6.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 55,000,000 Floating Rate Instruments due June 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	55,0	EUB3 + 1,050%	11.6.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 300,000,000 Floating Rate Instruments due 13 June 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	300,0	EUB3M + 0,75 %	13.6.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 20,000,000 0.01 per cent. Instruments due 18 July 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	20,0	Kiinteä 0,010%	18.7.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 400,000,000 Floating Rate Instruments due August 2022 to be consolidated and form a single series with the existing Issue of EUR 250,000,000 Floating Rate Instruments due August 2022 issued on 10 August 2020 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	650,0	EUB3 + 1,050%	10.8.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 50,000,000 Floating Rate Instruments due August 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	EUB3M + 0,50 %	17.8.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 0.375 per cent. Instruments due 11 Oct 2022 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0,375 %	11.10.2022
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 0.375 per cent. Instruments due 29 Aug 2023 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0,375 %	29.8.2023
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 10,000,000 0.55 per cent. Instruments due 5 Oct 2023 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Kiinteä 0,550 %	5.10.2023
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500 Million Floating Rate Senior Unsecured Notes Due January 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	EUB3 + 1,000 %	18.1.2024
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 20,000,000 1.097 per cent. Instruments due 16 February 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	20,0	Kiinteä 1,097 %	16.2.2024
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 0.375 per cent. Instruments due 26 February 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0,375%	26.2.2024
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 15,000,000 Fixed Rate Notes due 14 June 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments.	15,0	Kiinteä 0,780 %	14.6.2024
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 0.375 per cent. Senior Non-Preferred Instruments due 19 June 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0,375%	19.6.2024
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 10,000,000 0.725 per cent. Instruments due 20 June 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments.	10,0	Kiinteä 0,725 %	20.6.2024

OP Corporate Bank plc Issue of EUR 1,000,000,000 0.125 per cent. Unsubordinated Instruments due 1 July 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	1000,0	Kiinteä 0,125%	1.7.2024
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 20,000,000 0,55 per cent. Instruments due 30 Aug 2024 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	20,0	Kiinteä 0,550 %	30.8.2024
OP Corporate Bank plc Issue of AUD 200,000,000 Floating Rate Senio Non-Preferred Instruments due 25 November 2024 under the AUD 3 000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	128,1	BBSW + 1,150%	25.11.2024
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 57,000,000 1.07 per cent. Notes due 2025 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments.	57,0	Kiinteä 1,070 %	12.5.2025
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 1.00 per cent. Instruments due 22 May 2025 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments.	500,0	Kiinteä 1,000 %	22.5.2025
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 1,000,000,000 0.500 per cent. Unsubordinated Instruments due 12 August 2025 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	1000,0	Kiinteä 0,500%	12.8.2025
OP Corporate Bank plc Issue of HKD 1,270,000,000 Floating Rate Note due September 2025 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	143,8	Kiinteä 3,001 %	4.9.2025
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 20,000,000 0.91 per cent. Fixed Rate Notes due 14 January 2026 under the EUR 20,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	20,0	Kiinteä 0,910%	14.1.2026
OP Corporate Bank plc Issue of HKD 663,000,000 2.88 per cent. Instrumst due 21 January 2026 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	75,1	Kiinteä 2,880 %	21.1.2026
OP Corporate Bank plc Issue of 5yr EUR 500 000 000 Fixed Rate Senior Non-Preferred Instruments due 24 March 2026 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0.250 %	24.3.2026
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 50,000,000 0.25 per cent. Fixed Rate Notes due 1 July 2026 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	Kiinteä 0,250%	1.7.2026
OP Corporate Bank plc Issue of Short 5yr GBP 400,000,000 Fixed Rate Senior Non-Preferred Instruments due 4 September 2026 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	476,0	Kiinteä 1.375 %	4.9.2026
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 0.600 per cent. Senior Non-Preferred Instruments due 18 January 2027 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0,600%	18.1.2027
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 10,000,000 1.058 per cent. Instruments due 18 May 2027 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Kiinteä 1,058 %	18.5.2027
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 50,000,000 3.086 per cent. Instruments due 23 August 2027 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	Kiinteä 3,086 %	23.8.2027
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 25,000,000 1.00 per cent. Notes due 2027 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	25,0	Kiinteä 1,000 %	8.10.2027
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 1,000,000,000 0.100 per cent. Instruments due 16 November 2027 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	1000,0	Kiinteä 0,100 %	16.11.2027
OP Corporate Bank plc Issue of USD 60,000,000 3.692 per cent. Instruments due 15 Jun 2028 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	53,0	Kiinteä 3,692 %	15.6.2028
OP Corporate Bank plc Issue of 7yr EUR 500 000 000 Fixed Rate Senior Non-Preferred Instruments due 16 June 2028 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0.375 %	16.6.2028
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 10,000,000 1.30 per cent. Instruments due 23 Oct 2028 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Kiinteä 1,300 %	23.10.2028
OP Corporate Bank plc Issue of USD 100,000,000 3.901 per cent. Instruments due 7 Dec 2028 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	88,3	Kiinteä 3,901 %	7.12.2028
OP Corporate Bank plc Issue of 7.25yr EUR 500 000 000 Fixed Rate Senior Non-Preferred Instruments due 8 December 2028 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0.375 %	8.12.2028

OP Corporate Bank plc Issue of EUR 10,000,000 1.310 per cent. Fixed Rate Instruments due 24 January 2029 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Kiinteä 1,310%	24.1.2029
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 19,000,000 1.005 per cent. Fixed Rate Instruments due 6 March 2029 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	19,0	Kiinteä 1,005%	6.3.2029
OP Corporate Bank plc Issue of NOK 200,000,000 3.80 per cent. Instruments due 27 May 2029 under the EUR 15,000,000,000 Programme for Debt Instruments	20,0	Kiinteä 3,800 %	27.5.2029
OP Corporate Bank plc Issue of AUD 197,000,000 2.440 per cent.	126,2	Kiinteä 2,440%	10.7.2029
OP Corporate Bank plc Issue of USD 50,000,000 Fixed Rate Senior Non-Preferred Instruments due 17 July 2029 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	44,1	Kiinteä 2,933%	17.7.2029
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 0.625 per cent. Senior Non-Preferred Instruments due 12 November 2029 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Kiinteä 0,625%	12.11.2029
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 10,000,000 0.53 per cent. Fixed Rate Instruments due 15 November 2029 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Kiinteä 0,530%	15.11.2029
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 30,000,000 1.70 per cent. Notes due 2030 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	30,0	Kiinteä 1,700 %	21.8.2030
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 50,000,000 2.045 per cent. Instruments due 18 November 2030 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	Kiinteä 2,045 %	18.11.2030
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 10,000,000 1.865 per cent. Instruments due 27 January 2031 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Kiinteä 1,865 %	27.1.2031
OP Corporate Bank plc Issue of 10yr EUR 300 000 000 Fixed Rate Senior Non-Preferred Instruments due 24 March 2031 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	300,0	Kiinteä 0.750 %	24.3.2031
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 50,000,000 1.706 per cent. Instruments due 12 Dec 2033 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	Kiinteä 1,706 %	12.12.2033
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 30,000,000 3.068 per cent. Instruments due 21 March 2034 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	30,0	Kiinteä 3,068 %	21.3.2034
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 30,000,000 Fixed Rate Notes due 2034 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	30,0	Kiinteä 3,015 %	31.3.2034
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 40,000,000 Fixed Rate Notes due 2034 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	40,0	Kiinteä 3,000 %	11.4.2034
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 40,000,000 1.40 cent. Instruments due 16 March 2035 under the Eur 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	40,0	Kiinteä 1,400 %	16.3.2035
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 30,000,000 2.155 per cent. Instruments due 20 November 2035 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	30,0	Kiinteä 2,155 %	20.11.2035
OP Corporate Bank plc Issue of JPY 2,500,000,000 1.30 per cent. Instruments due 27 November 2035 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	19,2	Kiinteä 1,300 %	27.11.2035

Korkoprosentti on liikkeeseenlaskuvaluutan mukainen korko. Eurovasta-arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän EKP:n keskurssia. OP Yrityspankki Oyj:n liikkeeseen laskemien strukturoitujen joukkovelkakirjalainojen nimellismäärä oli 1 138 miljoonaa euroa (1 112). Lainojen korko määräytyy korko-, osake-, osakeindeksi tms. kohde-etuuksien perusteella. Lainojen mahdollinen lisätuotto sijoittajalle on suojattu vastaavanlaisella johdannaisrakenteella.

Liite 27. Varaukset ja muut velat

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Varaukset		
Tappiota koskeva vähennyserä	20	27
Uudelleenjärjestelyvaraus		0
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	779	809
Siirtovelat		
Korkovelat	135	142
Korkovelat johdannaisista	-2	1
Muut siirtovelat	84	27
Johdannaisten CSA-velat	807	572
Eläkevelat	6	6
Vuokrasopimusvelat	3	3
Arvopapereiden ostovelat	4	8
Ostolaskuvelat	2	5
Muut	36	54
Varaukset ja muut velat yhteensä	1 874	1 654

Varausten muutokset

Milj. €	Tappiota koskeva vähennyserä	Uudelleenjärjestely	Muut	Yhteensä
1.1.2021	27	0		27
Varausten lisäykset	0			0
Käytetyt varaukset	-8	0		-8
31.12.2021	20			20

Milj. €	Tappiota koskeva vähennyserä	Uudelleenjärjestely	Muut	Yhteensä
1.1.2020	16	1		17
Varausten lisäykset	11			11
Käytetyt varaukset	0	-1		-1
31.12.2020	27	0		27

Etuuspohjalset eläkejärjestelyt

OP Yrityspankki Oyj:n eläkejärjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöissä ja OP-Eläkesäätiössä. Etuuspohjaisina järjestelyinä on käsitelty lisäeläkeisiin liittyvät järjestelyt eläkesäätiössä ja vakuutusyhtiöissä. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisissa hoidettu lakisääteinen eläketurva on käsitelty maksupohjaisena järjestelyinä.

Lisäeläkkeet OP-Eläkesäätiössä ja vakuutusyhtiöissä

OP-Eläkesäätiö hoitaa OP Yrityspankin henkilöstölleen järjestämää lisäeläketurvaa. Eläkesäätiön tarkoituksena on myöntää eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluville työntekijöille vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä ja sairausavustusta sekä perhe-eläkettä heidän edunsaajilleen ja hautausavustusta. Lisäksi eläkesäätiö voi myöntää toimintapiiriin kuuluville kuntoutukseen liittyviä etuuksia. Lisäeläketurvan järjestäminen on vapaaehtoista. Eläkesäätiön tarjoama lisäeläketurva on kokonaan rahastoitu.

OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluu jokainen 20 vuotta täyttänyt henkilö, joka on yhtäjaksoisesti ollut kaksi vuotta TyEL:n mukaisessa työsuhteessa eläkesäätiön kuuluvaan työnantajaan ja jonka työsuhde on alkanut ennen 1.7.1991. Eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika alkaa siitä ajankohdasta, jona hän työnantajan palveluksessa ollessaan täytti 23 vuotta. Eläkkeen perusteena olevalla palkalla tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa 31.12.2006 saakka voimassa olleen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden eläkeikä vaihtelee 60–65 vuoden välillä riippuen siitä, mihin henkilöryhmään työntekijä eläkesäätiön sääntöjen mukaan kuuluu.

Toiminnan merkittävin riski liittyy siihen, että toteutunut sijoitusomaisuuden tuotto jäisi allevähimmäistuottotavoitteen. Riskin toteutuessa useampana vuotena peräkkäin johtaisi se kannatusmaksujen perintään.

OP-Eläkesäätiön keskeisimmät vakuutusmatemaattiset riskit liittyvät korko- ja markkinariskiin, eliniän systemaattiseen pitenemiseen sekä inflaatoriskiin. Eläkevelvoitteen diskonttauksessa käytettävän korkotason muutoksella on olennainen vaikutus eläkevelvoitteen määrään.

Sijoitustoiminnasta vastaa eläkesäätiön hallitus, joka hyväksyy eläkelaitokselle sen varojen sijoittamista koskevan sijoitussuunnitelman. Eläkelaitoksen vastuullinen aktuaari laatii vuosittain ennusteen vastuuvelan ja eläkemenojen kehityksestä. Tämän pohjalta sijoitusomaisuuden allokaatiossa otetaan huomioon vastuuvelan luonteen asettamat vaatimukset sijoitustoiminnalle turvaavuuden, tuottavuuden ja likviditeetin osalta sekä eläkesäätiön riskinkantokyky.

Lisäeläkkeitä on järjestetty myös henkivakuutusyhtiöissä.

Etuuspohjalsten eläkejärjestelyjen tasearvot, milj. €	Etuuspohjalset eläkevelvoitteet		Eläkevarojen käyvät arvot		Nettovelat (-varat)	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Avaava tase 1.1.	56	51	-53	-51	3	0
Tuloslaskelmaan kirjatut etuuspohjalset eläkekulut						
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	0	0			0	0
Korkokulu (-tuotto)	0	0	0	0	0	0
Järjestelyn supistamisen, muuttamisen, velvoitteen täyttämisen tai aiempaan työsuoritukseen perustuvan menon vaikutus					0	
Hallintokulut			0	0	0	0
Yhteensä	1	1	0	0	0	1
Muihin laajan tuloksen erlin kirjatut uudelleen määrittämisestä aiheutuvat tappiot (-voitot)						
Taloudellisten odotusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot (voitot)	2	3			2	3
Väestötilastollisten odotusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot (voitot)	0				0	0
Kokemusperäiset tarkistukset	0	3			0	3
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta etuuspohjaisen nettovelan (-varan) nettokorkoon sisältyvää määrää (-)			-7	-3	-7	-3
Yhteensä	2	6	-7	-3	-4	2
Muut						
Työnantajan suorittamat maksut*			0	0	0	0
Maksetut etuudet	-2	-2	2	2		0
Yhteensä	-2	-2	2	2	0	0
Päättävä tase 31.12.	56	56	-58	-53	-2	3
Taseeseen kirjatut velat ja varat, milj. €					31.12.2021	31.12.2020
Nettovelat/-varat (Eläkesäätiö)					-8	-3
Nettovelat (Muut eläkejärjestelyt)					6	6
Nettovelat yhteensä					6	6
Nettovarat yhteensä					-8	-3
Eläkesäätiön varojen ryhmittely 31.12.2021, milj. €						Yhteensä
Osakkeet ja osuudet						9
Joukkovelkakirjalainat						16
Kiinteistöt						1
Sijoitusrahastot						24
Johdannaiset						0
Muut varat						3
Yhteensä						53

Eläkesäätiön varojen ryhmittely 31.12.2020, milj. €	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet	7
Joukkovelkakirjalainat	16
Kiinteistöt	1
Sijoitusrahastot	22
Johdannaiset	0
Muut varat	2
Yhteensä	49

Eläkejärjestelyn varoihin sisältyy, milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Muita saamia OP Ryhmään kuuluvilta yrityksiltä	3	2
Yhteensä	3	2

Vuonna 2022 suoritettavien maksujen määrä etuusperusteiseen eläkejärjestelyyn arvioidaan olevan 0,3 miljoonaa euroa. Etuusperusteisen eläkelveloitteen duraatio 31.12.2021 oli eläkesäätiössä 15,7 vuotta ja muissa järjestelyissä 15,0 vuotta.

Käytetyt keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.2021	Eläkesäätiö	Vakuutusyhtiöt
Diskonnttauskorko, %	0,9	1,0
Tuleva palkankorotusolettama, %	2,9	3,0
Tulevat eläkkeiden korotukset, %	2,3	2,3
Vaihtuvuus, %	0,0	0,0
Inflaatio, %	2,1	2,2
Arvioitu jäljellä oleva työssäoloaika vuosina	6,0	6,0
Eliniän odote 65-vuotiaille henkilöille		
Miehet	21,4	21,4
Naiset	25,4	25,4
Eliniän odote 45-vuotiaille henkilöille 20 vuoden kuluttua		
Miehet	23,7	23,7
Naiset	28,1	28,1
Käytetyt keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.2020	Eläkesäätiö	Vakuutusyhtiöt
Diskonnttauskorko, %	0,4	0,5
Tuleva palkankorotusolettama, %	2,1	2,2
Tulevat eläkkeiden korotukset, %	1,4	1,5
Vaihtuvuus, %	0,0	0,0
Inflaatio, %	1,3	1,4
Arvioitu jäljellä oleva työssäoloaika vuosina	6,0	8,0
Eliniän odote 65-vuotiaille henkilöille		
Miehet	21,4	21,4
Naiset	25,4	25,4
Eliniän odote 45-vuotiaille henkilöille 20 vuoden kuluttua		
Miehet	23,7	23,7
Naiset	28,1	28,1

Herkkyyshanalyysi keskeisistä vakuutus- matemaattisista oletuksista 31.12.2021	Eläkesäätiö Etuuspohjaisen eläkevastuun muutos		Vakuutusyhtiöiden lisäeläkejärjestelyt etuuspohjaisen nettoeläkevastuun muutos	
	Milj. €	%	Milj. €	%
Diskonnttauskorko				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	-3	-7,0	0	-8,3
0,5 prosenttiyksikön lasku	4	7,9	0	9,4
Eläkkeiden korotukset				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	3	7,2	0	29,1
0,5 prosenttiyksikön lasku	-3	-6,7	0	-27,1
Kuolevuus				
Eliniän odotuksen 1 vuoden kasvu	2	3,9	0	4,1
Eliniän odotuksen 1 vuoden lasku	-2	-3,7	0	-4,0

Herkkyyshanalyysi keskeisistä vakuutus- matemaattisista oletuksista 31.12.2020	Eläkesäätiö Etuuspohjaisen eläkevastuun muutos		Vakuutusyhtiöiden lisäeläkejärjestelyt etuuspohjaisen nettoeläkevastuun muutos	
	Milj. €	%	Milj. €	%
Diskonnttauskorko				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	-3	-6,9	0	-8,1
0,5 prosenttiyksikön lasku	4	7,8	0	9,2
Eläkkeiden korotukset				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	3	7,1	0	27,6
0,5 prosenttiyksikön lasku	-3	-6,6	0	-25,5
Kuolevuus				
Eliniän odotuksen 1 vuoden kasvu	2	3,8	0	3,8
Eliniän odotuksen 1 vuoden lasku	-2	-3,6	0	-3,6

Liite 28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Pääomalainat		86
Muut		
Debentuurit	1 994	2 223
Velat, joilla on huonompi etuoikeus yhteensä	1 994	2 309

Debentuurit

1. Debentuurilaina 500 miljoonaa euroa, joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 28.2.2022. Lainaehdoissa on liikkeeseenlaskijalla mahdollisuus ennakkaiseen takaisinlunastukseen tilanteessa, jossa lainan pääomaa ei voida enää lukea pankin toissijaisiin omiin varoihin. Lainan korko on kiinteä 5,75% p.a.
2. Debentuurilaina 10 miljardia Japanin jeniä (eurovasta-arvo 77 miljoonaa), joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 3.7.2025. Lainaehdoissa on liikkeeseenlaskijalla mahdollisuus ennakkaiseen takaisinlunastukseen tilanteessa, jossa lainan pääomaa ei voida enää lukea pankin toissijaisiin omiin varoihin. Lainan korko on vaihtuva JPY Libor + 0,735%.
3. Debentuurilaina 100 miljoonaa euroa, joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 25.9.2025. Lainaehdoissa on liikkeeseenlaskijalla mahdollisuus ennakkaiseen takaisinlunastukseen tilanteessa, jossa lainan pääomaa ei voida enää lukea pankin toissijaisiin omiin varoihin. Lainan korko on kiinteä 2,405% p.a.
4. Debentuurilaina 3 250 miljoonaa Ruotsin kruunua (eurovasta-arvo 317 miljoonaa), joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 3.6.2030. Lainaehdoissa on liikkeeseenlaskijalla mahdollisuus ennakkaiseen takaisinlunastukseen tilanteessa, jossa lainan pääomaa ei voida enää lukea pankin toissijaisiin omiin varoihin. Lainan korko on vaihtuva 3mStibor + 2,300%.
5. Debentuurilaina 1 000 miljoonaa euroa, joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 9.6.2030. Lainaehdoissa on liikkeeseenlaskijalla mahdollisuus ennakkaiseen takaisinlunastukseen tilanteessa, jossa lainan pääomaa ei voida enää lukea pankin toissijaisiin omiin varoihin. Lainan korko on kiinteä 1,625% p.a.

Lainat 1–5 on laskettu liikkeeseen kansainvälisillä pääomamarkkinoilla.

OP Yrityspankki Oyj:llä ei ole lainasopimusten ehtoja koskevia rikkomuksia pääoman, koron eikä muiden ehtojen osalta. Lainojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon ero johtuu käyvän arvon suojauksen korkoriskiarvostuksesta.

Liite 29. Oma pääoma

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Osakepääoma	428	428
Rahastot		
Sidotut rahastot		
Ylikurssirahasto	524	524
Vararahasto	164	164
Käyvän arvon rahasto		
Rahavirran suojauksesta	-1	2
Käypään arvoon arvostamisesta		
Saamistodistuksista	41	19
Tappiota koskeva vähennyserä saamistodistuksista	1	2
Muut sidotut rahastot		
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	308	308
Muut vapaat rahastot	23	23
Kertyneet voittovarot		
Edellisten kausien voitto (tappio)	2 593	2 368
Kauden voitto (tappio)	215	182
Oma pääoma yhteensä	4 296	4 020

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeiden lukumäärä pysyi muuttumattomana 319 551 415 kpl. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,34 euroa (ei tarkka arvo). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Esitetty osingonjako

Hallitus esittää, että tilikaudelta 2021 jaetaan osinkoa 0,25 euroa osakkeelta eli yhteensä 80 miljoonaa euroa. Vertailukaudelta ei jaettu osinkoa.

Rahastot
Ylikurssirahasto

Rahasto on muodostunut ennen 1.9.2006 voimassa olleiden säännösten aikana. Rahastoon kirjattu erä ovat olleet uusmerkinnässä osakkeista maksettu vasta-arvon ylittävä määrä sekä optio-oikeuteen perustuvasta osakemerkinnästä maksettu osakkeen vasta-arvon ylittävä määrä.

Ylikurssirahastoa voidaan alentaa noudattaen osakepääoman alentamista koskevia säännöksiä ja sitä voidaan käyttää osakepääoman korottamiseen. Syyskuussa ja marraskuussa 2006 optioilla merkittyjen osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ylittävä osa merkintähinnasta kirjattiin ylikurssirahastoon, koska yhtiökokouksen päätös optio-oikeuksien antamisesta oli tehty ennen uuden osakeyhtiölain voimaantuloa. Muutoin 1.9.2006 alkaen ylikurssirahastoa ei ole voinut enää kartuttaa.

Vararahasto

Vararahasto on muodostunut sinne aikaisempina kausina siirretyistä voittovaroista sekä vuonna 1990 vararahastoon siirretyistä luottotappiovarauksista. Vararahastoa voidaan käyttää sellaisten tappioiden kattamiseen, joihin vapaa oma pääoma ei riitä. Vararahastoa voidaan käyttää myös osakepääoman korottamiseen ja sitä voidaan alentaa samalla tavoin kuin osakepääomaa. 1.9.2006 alkaen vararahastoa ei ole voinut enää kartuttaa.

Käyvän arvon rahasto

Rahasto sisältää käypään arvoon muiden laajan tuloslaskelman kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen. Rahastoon merkityt erät realisoituvat tuloslaskelmaan, kun arvopaperista luovutaan tai kirjataan arvonalennus. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan lisäämään käyvän arvon rahastoa. Rahastoon on kirjattu myös rahavirran suojaussuhteessa olevien korkojohdannaisten tehokkaaksi todennettu laskennallisilla veroilla oikaistu arvomuutosnetto. Arvonmuutokset realisoituvat tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Mlj. €	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Yhteensä
	Saamistodistukset	Rahavirran suojaus	
Avaava tase 1.1.2020	-4	0	-4
Käyvän arvon muutokset	31	2	33
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-2		-2
Laskennalliset verot	-6	0	-7
Päättävä tase 31.12.2020	20	2	22

Mlj. €	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Yhteensä
	Saamistodistukset	Rahavirran suojaus	
Avaava tase 1.1.2021	20	2	22
Käyvän arvon muutokset	30	-4	27
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-2		-2
Laskennalliset verot	-6	1	-5
Päättävä tase 31.12.2021	43	-1	42

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli tilikauden lopussa 52 miljoonaa euroa ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 10 miljoonaa euroa. Vertailukauden lopussa käyvän arvon rahasto oli 28 miljoonaa euroa ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 6 miljoonaa euroa. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennys erä tilikauden aikana oli käyvän arvon rahastossa 0 miljoonaa euroa (1).

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen, myyntitappioiden ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Muut sidotut rahastot

Rahastot on muodostettu aikaisempien tilikausien voittovaroista perustuen yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin, joissa on määritelty myös niiden käyttötarkoitus.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Vuonna 2009 toteutetulla osakeannilla kerätyt varat merkittiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Muut vapaat rahastot

Rahastot on muodostettu aikaisempien tilikausien voittovaroista perustuen yhtiökokouksen päätöksiin.

Kertyneet voittovarot

Kertyneet voittovarot sisältävät IFRS-siirtymässä siirtyneet veroperusteiset varaukset ja etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/tappiot laskennallisella verolla vähennettynä.

Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelpoiset varat

Mlj. €	31.12.2021	31.12.2020
Oma pääoma		
Sidottu oma pääoma	1 157	1 138
Vapaa oma pääoma	3 139	2 882
Oma pääoma yhteensä	4 296	4 020
Mlj. €	31.12.2021	31.12.2020
Jakokelpoiset varat		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	308	308
Muut vapaat rahastot	23	23
Voittovarot, etuus pohjaiset järjestelyt	-73	-76
Edellisten tilikausien voittovarot	1 366	1 145
IFRS-siirtymässä siirtyneet veroperusteiset varaukset	1 300	1 300
Tilikauden tulos	215	182
	3 139	2 882
Aktivoidut kehittämismenot	-11	-24
Jakokelpoiset varat yhteensä	3 127	2 858

Muut tasetta ja taseen ulkopuolisia eriä koskevat liitetiedot

Liite 30. Annetut vakuudet

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Muut	18 320	9 658
Annetut vakuudet yhteensä*	18 320	9 658
Vakuudelliset johdannaisvelat	744	1 078
Vakuudelliset muut velat	16 004	8 008
Yhteensä	16 748	9 086

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 2,0 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 1,0 miljardia euroa on päivän sisäisen limiitin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Liite 31. Saadut rahoitusvakuudet

OP Yrityspankki on vastaanottanut rahoitusvakuuslain mukaisia vakuuksia, jotka se voi myydä tai pantata edelleen.

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Saatujen vakuuksien käyvät arvot		
Muut	678	420
Yhteensä	678	420

Johdannaisista aiheutuvaa luottoriskiä vähennetään vakuuksien avulla, jolloin käytössä on ISDA- yleissopimukseen liitettävä ISDA Credit Support Annex -sopimus (CSA). Vakuusjärjestelmässä vastapuoli toimittaa saatavan vakuudeksi arvopapereita tai käteistä. CSA-sopimuksiin liittyvien, käteisenä saatujen vakuuksien määrä oli tilinpäätöshetkellä 678 miljoonaa euroa (420). Vakuudeksi saatuja arvopapereita ei tilinpäätöshetkellä ollut.

Liite 32. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Varat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat					Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti			
Käteiset varat	32 789						32 789
Saamiset luottolaitoksilta	13 419						13 419
Johdannaisopimukset			3 444		268		3 712
Saamiset asiakkailta	26 236						26 236
Saamistodistukset	3 853	13 171	331				17 355
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	18				18
Muut rahoitusvarat	1 274						1 274
Rahoitusvarat							94 803
Muut kuin rahoitusvarat							17
Yhteensä 31.12.2021	77 571	13 171	3 792		268		94 820

Varat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat					Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti			
Käteiset varat	21 764						21 764
Saamiset luottolaitoksilta	11 248						11 248
Johdannaisopimukset			5 143		209		5 352
Saamiset asiakkailta	24 461						24 461
Saamistodistukset	814	13 639	332				14 784
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1 024	0	25				1 050
Muut rahoitusvarat	1 097						1 097
Rahoitusvarat							79 756
Muut kuin rahoitusvarat							53
Yhteensä 31.12.2020	60 408	13 639	5 500		209		79 809

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		42 660		42 660
Johdannaissopimukset	2 579		91	2 669
Velat asiakkaille		18 357		18 357
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		22 630		22 630
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 994		1 994
Muut rahoitusvelat		1 748		1 748
Rahoitusvelat				90 059
Muut kuin rahoitusvelat				465
Yhteensä 31.12.2021	2 579	87 389	91	90 524

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		28 888		28 888
Johdannaissopimukset	4 079		195	4 274
Velat asiakkaille		16 403		16 403
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		21 931		21 931
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 309		2 309
Muut rahoitusvelat		1 572		1 572
Rahoitusvelat				75 377
Muut kuin rahoitusvelat				412
Yhteensä 31.12.2020	4 079	71 103	195	75 789

Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoön. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo joulukuun lopussa oli n. 190 (303) miljoonaa euroa kirjanpitoarvoa suurempi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoön. Näiden käyvät arvot ovat jaksotettua hankintamenoa suuremmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 33. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 31.12.2021, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		13	5	18
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	77	60	193	331
Johdannaissopimukset	1	3 604	106	3 712
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	10 269	2 376	527	13 171
Rahoitusinstrumentit yhteensä	10 347	6 053	832	17 232
Sijoituskiinteistöt			0	0
Yhteensä	10 347	6 053	832	17 232

Varojen käyvät arvot 31.12.2020, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		22	4	25
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	61	35	235	332
Johdannaissopimukset	0	5 291	61	5 352
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	12 075	1 280	283	13 639
Rahoitusinstrumentit yhteensä	12 137	6 628	583	19 348
Sijoituskiinteistöt			0	0
Yhteensä	12 137	6 628	583	19 348

Velkojen käyvät arvot 31.12.2021, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	2	2 637	30	2 669
Yhteensä	2	2 637	30	2 669

Velkojen käyvät arvot 31.12.2020, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	0	4 232	42	4 274
Yhteensä	0	4 232	42	4 274

Käypään arvoon arvostus

Johdannaiset

Listattujen johdannaisten hinta saadaan suoraan markkinoilta. OTC-johdannaisten arvostuksessa käytetään markkinoilla yleisesti käytössä olevia malleja ja menetelmiä. Näitä tarvitaan mm. korko ja -valuuttakäyrien ja volatiliiteettipintojen muodostamiseen sekä optioiden arvostukseen. Yleisesti näiden mallien syöttötiedot voidaan johtaa markkinoilta. Kuitenkin joidenkin sopimusten arvostuksessa joudutaan käyttämään malleja, joiden syöttötietoja ei voida havaita markkinoilta vaan ne joudutaan arvioimaan. Nämä sopimukset on luokiteltu tasolle 3.

Middle Office vastaa pankkitoiminnan johdannaisten käyvän arvon arvostuksista, ml. tason 3 arvostuksista, ja niissä käytetyt markkinadatan, arvostuskäyrien ja volatiliiteettipintojen laadusta ja luotettavuudesta osana päivittäistä arvostusprosessia. Middle Office vertaa sopimustasolla arvostushintoja säännöllisesti CSA-vastapuolten ja keskusvastapuolen toimittamiin arvostuksiin ja selvittää tarvittaessa mahdolliset merkittävät arvostuserot.

Riskienhallinnan ohjaus on vastuussa uusien arvostusmallien ja menetelmien hyväksymisestä sekä arvostusprosessin valvonnasta. Arvostusten varmennus perustuu mm. arvostamiseen käyttäen vaihtoehtoisia lähteitä sekä markkinahinnoille, että muille syöttötiedoille. Varmennusprosessissa arvostushintoja voidaan verrata CSA-vastapuolten ja keskusvastapuolen toimittamiin hintoihin. Lisäksi on mahdollista käyttää myös kolmansien osapuolten tarjoamia arvostuspalveluja.

Pankkitoimintaan liittyvät OTC-johdannaisten arvostuksessa huomioidaan kaupan osapuolten luottoriski. Luottoriskiä oikaistaan vastapuoliriskikorjauksella (ns. Credit Valuation Adjustment "CVA") sekä omalla luottoriskikorjauksella (ns. Debit Valuation Adjustment, "DVA"). CVA- ja DVA -arvostusoidkaisut lasketaan vastapuolikohtaisesti. CVA- ja DVA-oidkaisut lasketaan simuloimalla johdannaisten markkina-arvoja ja maksukyvyttömyystilanteita perustuen pääsääntöisesti markkinoilta saataviin tietoihin. Maksukyvyttömyystodennäköisyyksien arvioinnissa hyödynnetään markkinadataa myös epälikvideillä vastapuolilla yhdistämällä vastapuolet likvidiin markkinadataan.

Käyvän arvon hierarkia

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatason 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilla markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnolltavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvä arvo tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki Oyj:n OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnolltavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu extrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)
Erittely rahoitusvarolista ja rahoitusvelolista

Rahoitusvarat, milj. €	Käypään arvoon tulosvalkuttelusesti kirjattavat	Johdannais- sopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	239	61	283	583
Tuloslaskelman nettotuotot	-233	45		-188
Siirrot tasoon 3	193		376	569
Siirrot tasosta 3			-132	-132
Päättävä tase 31.12.2021	198	106	527	832

Rahoitusvarat, milj. €	Käypään arvoon tulosvalkuttelusesti kirjattavat	Johdannais- sopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	504	74	859	1 437
Tuloslaskelman nettotuotot	-497	-13		-510
Siirrot tasoon 3	232		-501	-269
Siirrot tasosta 3			-75	-75
Päättävä tase 31.12.2020	239	61	283	583

Rahoitusvelat, milj. €	Johdannais- sopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	42	42
Tuloslaskelman nettotuotot	-11	-11
Päättävä tase 31.12.2021	30	30

Rahoitusvelat, milj. €	Johdannais- sopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	32	32
Tuloslaskelman nettotuotot	9	9
Päättävä tase 31.12.2020	42	42

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 31.12.2021

Milj. €	Korkokate	Sijotustoiminnan nettotuotot	Laaja tulos- laskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoilta ja veloilta
Realisoituneet nettotuotot	-233			-233
Realisoitumattomat nettotuotot	57			57
Nettotuotot yhteensä	-177			-177

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 31.12.2020

Milj. €	Korkokate	Sijotustoiminnan nettotuotot	Laaja tulos- laskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoilta ja veloilta
Realisoituneet nettotuotot	-497			-497
Realisoitumattomat nettotuotot	-22			-22
Nettotuotot yhteensä	-519			-519

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2021 aikana.

Herkkyysanalyysi epävarmuutta sisältävistä laskentaparametreista 31.12.2021

Instrumenttityyppi, milj. €	Saamiset	Velat	Nettosaldo	Herkkyysanalyysi	Jokseenkin mahdollinen käyvän arvon muutos
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat					
Pääomarahastot*	193		193	19,3	10 %
Kiinteistöpääomarahastot***	5		5	1,0	20 %
Johdannaiset					
Indeksilainojen suojat ja strukturoidut johdannaiset sekä pitkän maturiteetin johdannaiset**	106	-30	76	8,4	11 %
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat Joukkolainasijoitukset	527		527	52,7	10 %

Herkkyysanalyysi epävarmuutta sisältävistä laskentaparametreista 31.12.2020

Instrumenttityyppi, milj. €	Saamiset	Velat	Nettosaldo	Herkkyysanalyysi	Jokseenkin mahdollinen käyvän arvon muutos
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat					
Pääomarahastot*	235		235	23,5	10 %
Kiinteistöpääomarahastot***	4		4	0,8	20 %
Johdannaiset					
Indeksilainojen suojat ja strukturoidut johdannaiset sekä pitkän maturiteetin johdannaiset**	61	-42	19	2,1	11 %
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat Joukkolainasijoitukset	283		283	28,3	10 %

* Pääomarahastojen arvo riippuu pääasiassa kohdeyritysten tuloskehityksestä ja vastaavien listattujen yhtiöiden PE-kertoimista. Pääomarahastojen käyvän arvon kehitystä seurataan Total Value per Ptd-in (TVPI) -kertoimella, joka on muuttunut keskimäärin 10 %.

** Seuraavien stressiskenaarioiden: osakkeiden volatiiliteetin (30%), osakkeiden osinkojen (30%), luottoriskipreemioiden (30%) ja merkittävien korrelaatiomuutosten yhteenlaskettu arvonmuutos.

*** Kiinteistöpääomarahastojen arvostuksessa käytetään pääsääntöisesti tuottoarvomenetelmää, jonka pääkomponentit ovat tuottovaade ja nettovuokrataso. Tuottovaateen muutos +/- 1 %-yksiköllä johtaa keskimäärin noin 20 %:n muutukseen käyvässä arvossa.

Liite 34. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä

Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

OP Yrityspankin luottoriskin muodostumista ja hallintaa on kuvattu liitteessä 2 kappaleessa 2. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan periaatteet on kuvattu liitteessä 1 kappaleessa 6.4 Arvonalentuminen.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan jaksotettuun hankintamenoön arvostettaville saamisille sekä käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattaville saamistodistuksille (sijoitukset joukkovelkakirjalainoihin). Saamisia OP Yrityspankissa ovat luotot, valmuisluotot (esim. luotolliset tilit), leasing- ja factoringsaamiset. Lisäksi odotettavissa olevia luottotappioita lasketaan taseen ulkopuolisille erille kuten luottolupauksille, rahoitusliitteille ja pankkitakauksille. Saamistodistukset sen sijaan ovat sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin. Odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappioita koskeva vähennyserä taseeseen, tai kun kyseessä on saamistodistukset, muun laajan tuloksen eriin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrään vaikuttavat useat tekijät mm: vastuun määrä, vastuun voimassaoloaika, asiakkaan luottoluokka ja vakuuden arvo sekä tulevaisuuteen suuntautuva informaatio.

Seuraavassa taulukossa esitetään saamiset, jotka ovat alttiina luottoriskille ja joille lasketaan odotettavissa oleva luottotappio. Siinä taseen ja taseen ulkopuoliset vastuut kuvaavat myös luottoriskille alttiina olevan vastuiden enimmäismäärää ottamatta huomioon vakuuksia tai muita luoton laatua parantavia järjestelyitä. Taseen ulkopuolinen vastuut edustaa pankkia sitovaa vastuun määrää tai takauksen määrää.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 31.12.2021

Vastuut	Valhe 1	Muut kuin ylli 30 pv erään- tyneet	Valhe 2 Yli 30 pv erään- tyneet	Yhteensä	Valhe 3	
						Vastuut yhteensä
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Yrityspankki	24 673	1 058	247	1 304	508	26 486
Saamiset asiakkailta yhteensä	24 673	1 058	247	1 304	508	26 486
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja limiitit						
Yrityspankki	4 279	190	88	278	75	4 631
Nostovarot ja limiitit yhteensä	4 279	190	88	278	75	4 631
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Yrityspankki	7 196	121		121	78	7 396
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	7 196	121		121	78	7 396
Saamistodistukset						
Muu toiminta	13 160	31		31		13 191
Saamistodistukset yhteensä	13 160	31		31		13 191
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	49 309	1 399	335	1 733	661	51 704

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain 31.12.2021

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja llimittit*	Valhe 1	Muut kuin yli 30 pv erään- tyneet	Valhe 2 Yli 30 pv erään- tyneet	Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
	Milj. €					
Saamiset asiakkailta						
Yrityspankki	-23	-23	-2	-25	-269	-317
Saamiset asiakkailta yhteensä	-23	-23	-2	-25	-269	-317
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Yrityspankki	-3	-3		-3	-14	-20
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-3	-3		-3	-14	-20
Saamistodistukset***						
Muu toiminta	-2	-1		-1		-2
Saamistodistukset yhteensä	-2	-1		-1		-2
Yhteensä	-28	-26	-2	-28	-283	-339

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2021

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2021	Valhe 1	Muut kuin yli 30 pv erään- tyneet	Valhe 2 Yli 30 pv erään- tyneet	Yhteensä	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät						
Yrityspankki	36 149	1 368	335	1 703	661	38 513
Tappiota koskeva vähennyserä						
Yrityspankki	-26	-25	-2	-27	-283	-337
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Yrityspankki	-0,07 %	-1,85 %	-0,63 %	-1,61 %	-42,84 %	-0,88 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	36 149	1 368	335	1 703	661	38 513
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-26	-25	-2	-27	-283	-337
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,07 %	-1,85 %	-0,63 %	-1,61 %	-42,84 %	-0,88 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Muu toiminta	13 160	31		31		13 191
Tappiota koskeva vähennyserä						
Muu toiminta	-2	-1		-1		-2
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Muu toiminta	-0,01 %	-2,00 %		-2,00 %		-0,02 %
Saamistodistukset yhteensä	13 160	31		31		13 191
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-2	-1		-1		-2
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,01 %	-2,00 %		-2,00 %		-0,02 %

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 31.12.2020

Vastuut	Valhe 1	Muut kuin yli 30 pv erään- tyneet	Valhe 2 Yli 30 pv erään- tyneet	Yhteensä	Valhe 3	
					Vastuut yhteensä	
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Yrityspankki	22 903	1 159	154	1 313	497	24 714
Saamiset asiakkailta yhteensä	22 903	1 159	154	1 313	497	24 714
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja limiitit						
Yrityspankki	4 048	377	69	446	65	4 558
Nostovarot ja limiitit yhteensä	4 048	377	69	446	65	4 558
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Yrityspankki	6 267	262		262	99	6 628
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 267	262		262	99	6 628
Saamistodistukset						
Muu toiminta	13 141	50		50		13 191
Saamistodistukset yhteensä	13 141	50		50		13 191
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	46 359	1 849	223	2 071	660	49 091

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 31.12.2020

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja limiitit*	Valhe 1	Muut kuin yli 30 pv erään- tyneet	Valhe 2 Yli 30 pv erään- tyneet	Yhteensä	Valhe 3	
					Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	
Milj. €						
Saamiset asiakkailta						
Yrityspankki	-24	-28	-1	-29	-227	-280
Saamiset asiakkailta yhteensä	-24	-28	-1	-29	-227	-280
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Yrityspankki	-12	-1		-1	-14	-27
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-12	-1		-1	-14	-27
Saamistodistukset***						
Muu toiminta	-1	-1		-1		-2
Saamistodistukset yhteensä	-1	-1		-1		-2
Yhteensä	-37	-30	-1	-31	-242	-310

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2020	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3		
		Yll 30 pv erään- tyneet	Yll 30 pv erään- tyneet	Yhteensä	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät					
Yrityspankki	33 218	1 798	223	2 021	35 900
Tappiota koskeva vähennyserä					
Yrityspankki	-36	-29	-1	-30	-308
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Yrityspankki	-0,11 %	-1,61 %	-0,56 %	-1,50 %	-0,86 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	33 218	1 798	223	2 021	35 900
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-36	-29	-1	-30	-308
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,11 %	-1,61 %	-0,56 %	-1,50 %	-0,86 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo					
Muu toiminta	13 141	50		50	13 191
Tappiota koskeva vähennyserä					
Muu toiminta	-1	-1		-1	-2
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Muu toiminta	-0,01 %	-1,34 %		-1,34 %	-0,02 %
Saamistodistukset yhteensä	13 141	50		50	13 191
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-1	-1		-1	-2
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,01 %	-1,34 %		-1,34 %	-0,02 %

Tappiota koskevan vähennyserän muutokset tilikauden aikana

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2021 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta: Arvonalentumisvaiheet on selostettu liitteessä 1 kohdassa 6.4.1.

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa- oloalka	Koko volmassa- oloalka	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021	36	29	243	308
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-1	6		5
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		13	13
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	1	-4		-4
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-7	32	25
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		2	-3	-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-2	-2
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	10	5	8	25
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-17	-6	-25	-48
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	-3	1	46	44
Arviointimethodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	1	1	0	2
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset		0	-30	-30
Odotettavissa olevat luottotappiot nettomuutos	-10	-2	40	28
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021	26	27	283	337

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2021 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2021	33 197	2 021	682	35 900
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-913	857		-57
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-92		73	-19
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	549	-613		-64
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-134	115	-20
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	11		-14	-3
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		25	-28	-2
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	-1 097	-47	-95	-1 240
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	11 579	231	50	11 861
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-7 085	-634	-81	-7 800
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut		-3	-40	-43
Saamiset asiakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät 31.12.2021	36 149	1 703	661	38 513

Siirroissa vaiheesta 1 vaiheeseen 3 verrataan rahoitusvaran nykyistä vuoden lopun vaihetta 3 vuoden alun tilanteeseen. Näistä kuitenkin noin 81 prosenttia (ks. default capture rate -tunnusluku alla) on raportoitu vaiheessa 2 vuoden 2021 aikana, joten sopimukset ovat pääsääntöisesti siirtyneet vaiheeseen 3 vaiheen 2 kautta. Sopimus voi siirtyä suoraan vaiheeseen 3 ulkoisen maksuhäiriön takia.

Siirroissa vaiheesta 3 vaiheisiin 2 tai 1 verrataan vuoden alun vaihetta 3 vuoden lopun vaiheeseen kaksi tai yksi. Siirrot ovat tapahtuneet kuitenkin pääsääntöisesti vuoden 2021 sisällä kuukauden viiveellä.

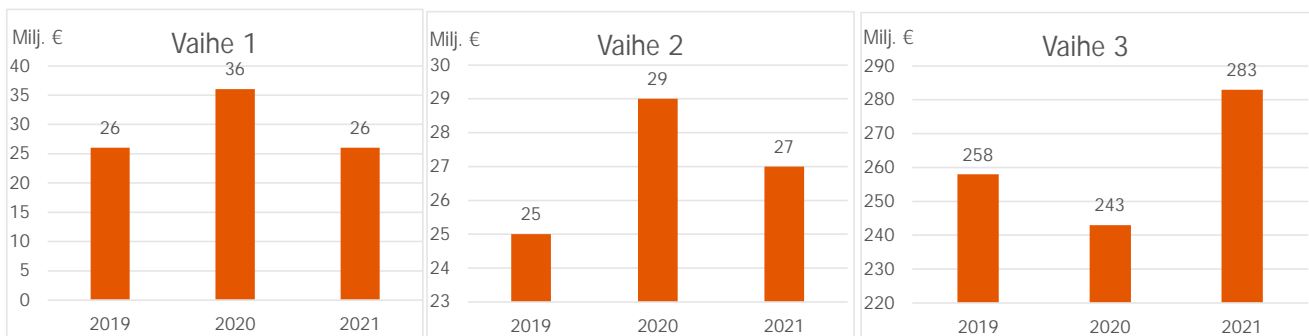
Suurin osa luotoista on siirtynyt vaiheeseen 2 OP:n suhteellisen SICR-mallin perusteella kaikissa luottoluokissa. Maksujen erääntyminen yli 30 päivää aiheuttaa siirron vaiheeseen 2 useimmin keski- ja heikomman tason luottoluokissa. Lainanhoitojoustopot aiheuttavat siirron vaiheeseen 2 yritysasiakkailta useimmin keski- ja heikomman tason luottoluokissa, kun taas henkilöasiakkailla ne vaikuttavat siirtoihin vaiheeseen 2 kaikissa luottoluokissa. Heikoimmat luottoluokat luokitellaan vaiheeseen 2 absoluuttisen luottoluokkarajan perusteella. Erityisesti heikoimmissa luottoluokissa on useampia syitä siirroille vaiheeseen 2. Maksukyvyttömyys tunnistetaan ajantasaisesti ja se aiheuttaa välittömän siirron vaiheeseen 3.

OP Yrityspankki kalibroi Q1/2021 aikana vähittäisasiakkaiden luottoluokitusmallin vastaamaan uuden, vuoden 2020 maksukyvyttömyyden määritelmää. Tämä vaikutti huhtikuussa vähittäisasiakkaiden IFRS 9:n PD-malliin sekä kvantitatiiviseen SICR-malliin, jolla päätellään sopimuksen siirto vaiheesta 1 vaiheeseen 2. SICR-mallissa käytetyt alkuperäiset PD-käyrät kalibroitiin vertailukelpoisiksi, jolloin kalibroinnilla ei ollut merkittävää vaikutusta ECL:n määrään. OP Yrityspankki päivitti varsinaisen vähittäisasiakkaiden IFRS 9 PD-mallin ja kvantitatiivisen SICR-mallin Q4/2021 osana normaalia mallipäivitystä.

Vähittäisasiakkaiden IFRS 9:n PD-malli päivitettiin mm. uuden maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisen aineiston perusteella. Lisäksi tarkennettiin mallin segmentointia ja muutettiin makrotaloudelliseksi selittäviksi tekijöiksi 12 kk Euribor, josta on poistettu inflaation ja BKT:n muutoksen vaikutus, 3 kk Euribor -reaalikorko, josta on poistettu inflaation vaikutus sekä työttömyysasteen muutos (aiemmin BKT:n muutos, 12 kk Euribor ja työttömyysasteen muutos). Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä parani 2 miljoonaa euroa, ja se esitetään muutoksena mallioletuksissa ja metodologiassa.

OP Yrityspankki on käyttänyt johdon harkintaa ja tehnyt 6 miljoonan euron suuruisen ECL lisävarauksen kohdistuen lähinnä vaiheessa 3 oleviin liikekiinteistövuokaudellisiin saataviin. Varauksella ennakoidaan riskillisimpien liikekiinteistöjen vakuusarvoihin päivityksestä aiheutuvaa ECL:n kasvua ja todennäköisiä maksukyvyttömyyksiä. Varaus puretaan vakuusarvoihin päätyttyä todennäköisesti vuoden 2022 aikana.

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan asiakassaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden kehitystä arvonalentumisvaiheittain viime vuosina. Kaavioissa näkyy niiden kasvu koronapandemian aikana ja kasvun tasaantuminen.

OP Yrityspankki tarjoaa asiakkailleen mahdollisuutta asuntoluottojen lyhennysvapaaseen enimmillään 12 kuukauden ajaksi. Yritysten osalta maksuaikojen muutokset arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja hyödyntäen laajasti Finnveran tarjoamia takauksia. Maksuohjelmamuutoksissa lainanhoitojoustopot ja maksukyvyttömät asiakkaat tunnistetaan normaalin ohjeistuksen mukaisesti.

ECL-laskennassa makroekonomiset tekijät päivitetään kvartaaleittain. ECL lasketaan kolmen eri skenaarion painotettuna keskiarvona. Skenaaripainot ovat olleet normaalilla tasolla eli heikko 20 %, perus 60 % ja vahva 20 %. Vuoden 2021 aikana makroekonomisten ennusteiden päivitykset ovat kasvattanut odotettavissa olevien luottotappioiden määrää 7 miljoonalla eurolla.

Saamistodistukset, milj. €

	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa-oloalka	Koko volmassa-oloalka	
Tapplota koskeva vähennyserä 1.1.2021	2	1		2
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0		0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0			0
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0			0
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0		0
Odotettavissa olevat luottotapplot nettomuutos	0	0		0
Tapplota koskeva vähennyserä 31.12.2021	2	0		2

Tappiota koskevan vähennyserän muutokset vuoden 2020 aikana

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2020 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuolliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa-oloaika	Koko volmassa-oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	26	25	258	309
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-1	7		6
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		29	28
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-3		-3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-4	28	24
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		0	-3	-2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	15	7	4	27
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-6	-6	-32	-44
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	7	5	-7	5
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	-5	-2		-7
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset			-33	-33
Odotettavissa olevat luottotappiot nettomuutos	10	4	-15	0
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2020	36	29	243	308

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2020 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuolliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen- ja taseen ulkopuolliset erät 1.1.2020	34 687	3 379	514	38 580
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-785	663		-121
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-109		85	-23
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	522	-606		-84
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-186	144	-43
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	5		-7	-2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		9	-14	-6
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	-2 214	-142	8	-2 348
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	7 628	406	55	8 089
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-6 538	-1 502	-56	-8 096
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut			-46	-46
Saamiset asiakkailta; taseen- ja taseen ulkopuolliset erät 31.12.2020	33 197	2 021	682	35 900

Siirroissa vaiheesta 1 vaiheeseen 3 verrataan rahoitusvaran nykyistä vuoden lopun vaihetta 3 vuoden alun tilanteeseen. Näistä kuitenkin noin 66 prosenttia (kts. default capture rate tunnusluku alla) on raportoitu vaiheessa 2 vuoden 2020 aikana, joten sopimukset ovat pääsääntöisesti siirtyneet vaiheeseen 3 vaiheen 2 kautta. Sopimus voi siirtyä suoraan vaiheeseen 3 ulkoisen maksuhäiriön takia.

Siirroissa vaiheesta 3 vaiheisiin 2 tai 1 verrataan vuoden alun vaihetta 3 vuoden lopun vaiheeseen kaksi tai yksi. Siirrot ovat tapahtuneet kuitenkin pääsääntöisesti vuoden 2020 sisällä kuukauden viiveellä.

Suurin osa luotoista on siirtynyt vaiheeseen 2 OP:n suhteellisen SICR-mallin perusteella kaikissa luottoluokissa. Maksujen erääntyminen yli 30 päivää aiheuttaa siirron vaiheeseen 2 useimmin keski- ja heikomman tason luottoluokissa. Lainanhoitojoustot aiheuttavat siirron vaiheeseen 2 yritysasiakkailla useimmin keski- ja heikomman tason luottoluokissa kun taas henkilöasiakkaissa ne vaikuttavat siirtoihin vaiheeseen 2 kaikissa luottoluokissa. Heikoimmat luottoluokat luokitellaan vaiheeseen 2 absoluuttisen luottoluokkarajan perusteella. Erityisesti heikoimmissa luottoluokissa on useampia syitä siirroille vaiheeseen 2. Maksukyvyttömyys tunnistetaan ajantasaisesti ja se aiheuttaa välittömän siirron vaiheeseen 3.

Saamistodistukset, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa-oloalka	Koko volmassa-oloalka	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	2	1		3
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0			0
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0	-1		-1
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0			0
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	-1			-1
Odotettavissa olevat luottotappiot nettomuutos	-1	0		-1
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2020	2	1		2

Seuraavassa taulukossa on esitetty luottoluokittain saamisten taseen sekä taseen ulkopuoliset bruttomääräiset vastuut, vastuun määrä vakuuden vähentämisen jälkeen sekä tappiota koskeva vähennyserä. Luottoluokkia 1–12 käytetään yritysten ja julkisyhteisöjen luottoluokituksessa ja A–F kotitalouksien luottoluokittelussa. Luottoluokat on yhdistelty taulukkoon niin, että yritysasiakkaan luottoluokka 1 käsittää luottoluokat 1 ja 1,5 jne. Henkilöasiakkaissa luottoluokka A sisältää A+, A ja A- jne. OP Ryhmän luottoluokittelua on kuvattu liitteessä 2 kappaleessa 2.2.1. Nettovastuu on laskettu sopimuskohtaisesti, eikä siinä ole huomioitu ylivakuuksia.

31.12.2021

Milj. €	Taseen vastuu			Taseen ulkopuolinen vastuu brutto			Netto vastuu vakuuden jälkeen			Tappiota koskeva vähennyserä			
	Rating	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3
1	98			149			126				0		
2	1 308	6		1 461	14		1 174	8			0	0	
3	5 263	113		2 401	36		4 169	113			-1	0	
4	3 864	75		2 004	44		2 101	75			-1	0	
5	4 741	21		2 347	15		2 379	16			-2	0	
6	4 330	87		1 822	16		1 659	10			-5	0	
7	2 400	246		889	49		846	62			-8	-1	
8	514	281		282	183		118	124			-6	-12	
9	5	73			23			7				-2	
10		29			4			7				-3	
11			383			147			180				-217
12			53			2			49				-50
A	98	0		25	0		22	0			0	0	
B	604	1		46	0		114	0			0	0	
C	1 019	22		31	1		184	6			-1	0	
D	431	61		18	4		137	20			-1	0	
E		289	1		9			88	0			-8	0
F			71			4			29				-16
Yhteensä	24 673	1 304	508	11 475	399	153	13 029	536	258		-26	-27	-283

31.12.2020

Milj. €	Taseen vastuut			Taseen ulkopuollinen vastuu brutto			Netto vastuu vakuuden jälkeen			Tapplota koskeva vähennyserä			
	Rating	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3
1	367	23		375	32		632	9			0	0	
2	1 671	7		1 278	5		219	22			0	0	
3	4 529	55		2 372	21		1 597	0			-1	0	
4	3 392	7		1 448	2		3 333	54			-1	0	
5	3 989	31		1 981	62		2 017	7			-2	0	
6	3 788	210		1 448	37		2 269	27			-5	-1	
7	2 392	134		822	53		1 655	40			-9	-2	
8	701	306		476	443		1 111	59			-15	-7	
9		175			35		327	204				-7	
10		79			9			36				-7	
11			374			156			12				-180
12			49			4				204			-48
A	33			52						61	0		
B	426	2		36	1		65				0	0	
C	1 028	4		14	2		150	2			0	0	
D	589	16		12	3		236	3			-1	0	
E		264			3		225	9				-4	
F			75			4			81				-14
Yhteensä	22 904	1 313	497	10 315	708	163	13 835	564	265		-36	-29	-243

Suurin osa luotoista on siirtynyt vaiheeseen 2 OP:n suhteellisen SICR mallin perusteella kaikissa luottoluokissa. Maksujen erääntyminen yli 30 päivää aiheuttaa siirron vaiheeseen 2 useimmin keski- ja heikomman tason luottoluokissa. Lainanhoitajastot aiheuttavat siirron vaiheeseen 2 yritysasiakkailta useammin keski- ja heikomman tason luottoluokissa kun taas henkilöasiakkailta ne vaikuttavat vaiheeseen 2 siirtoihin kaikissa luottoluokissa. Heikoimmat luottoluokat luokitellaan vaiheeseen 2 absoluuttisen luottoluokkarajan perusteella. Erityisesti heikoimmissa luottoluokissa on useampia syitä vaiheeseen 2 siirroille. Maksukyvyttömyys tunnustetaan ajantasaisesti ja se aiheuttaa välittömän siirron vaiheeseen 3.

OP Yrityspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätöimenpiteitä. Tällaisten rahoitusvarojen jäljellä oleva määrä oli 31.12.2021 17 miljoonaa euroa (15).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen (SICR)

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen todetaan järjestelmäteknisesti laatimisperiaatteissa (Liite 1 kappale 6.4.1) esitetyllä tavalla.

SICR-mallin sopimusten luokittelu luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisiin ryhmiin on identtinen koko voimassaoloajan PD-mallien (probability at default eli maksukyvyttömyyden todennäköisyys) kanssa. Luottoluokitukset ovat merkittävän PD-mallien syöttötieto. Sekä nykyiset PD:t että kynnyksarvo-PD:t sisältävät tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota (alla).

SICR:n tehokkuutta arvioidaan jokaisena raportointipäivänä seuraavien tunnuslukujen avulla:

Maksukyvyttömyyden havainnointiasteella (Default capture rate) mitataan, kuinka moni sopimus oli vaiheessa 2, ennen kuin se siirtyi vaiheeseen 3. Tunnusluku oli 81 prosenttia (66) 31.12.2021. Mitä korkeampi tunnusluku on, sitä paremmin SICR-malli pystyy havaitsemaan luottoriskin merkittävän kasvun. Vaiheessa 2 olevien sopimusten suhteellinen osuus oli 3 prosenttia (6) koko ei-maksukyvyttömästä luottokannasta.

PD:n suhteellisen kasvun SICR-kriteerille on kehitetty oma malli, jonka parametrit lasketaan historia-aineistosta. Näiden parametrien lisäksi SICR-malliin vaikuttavat mm. sopimuksen luottoluokka, segmentti ja makrotaloudelliset muuttujat, jotka yhdessä määrittävät sopimuksen elinajan PD:n. Lisäksi suhteellisen kasvun vertailuun vaikuttaa sopimuksen kulunut ja jäljellä oleva elin aika. Näistä syistä yleistä raja-arvoa PD:n kasvulle ei ole määritetty, vaan tilanne on sopimuskohtainen. Voidaan kuitenkin todeta, että keskimäärin PD:n kaksin-kolminkertaistuminen aiheuttaa kvantitatiivisen SICR-kriteerin laukeamisen.

Odotettavissa olevan luottotappion laskentamalleihin sisällytetty tulevaisuuteen suuntautuva Informaatio

SICR:n arviointi sekä odotettavissa olevan luottotappion laskenta sisältää tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota, OP Ryhmä on analysoinut millä makrotaloudellisilla muuttujilla on selittävä merkitys luottoriskin määrään.

Seuraavassa taulukossa on esitetty yhteenveto tärkeimpien malleissa käytettyjen viiden makrotaloudellisen muuttujan arvoista ajanjaksolta 2021–2050 (keskiarvo, minimi ja maksimi) kolmessa skenaariossa, joita on käytetty odotettavissa olevan luottotappion laskennassa. Näitä arvoja on käytetty kaikkiin tuoteryhmiin 31.12.2021.

Makrotaloudellinen muuttuja	Skenaario	Keskiarvo (%)	Minimi (%)	Maksimi (%)
BKT:n kasvu	Heikko	0,6	-0,6	2,8
	Perus	1,5	1,1	3,5
	Vahva	2,3	2,0	5,1
Työttömyys-%	Heikko	8,4	7,5	9,1
	Perus	6,6	6,5	7,8
	Vahva	4,7	4,1	7,7
Asuntojen hintaindeksi	Heikko	1,2	-0,8	2,9
	Perus	2,8	2,0	4,0
	Vahva	3,8	3,0	4,9
12kk Euribor, josta poistettu BKT:n kasvu ja inflaatio	Heikko	0,0	-2,0	0,6
	Perus	0,4	-2,1	1,2
	Vahva	0,9	-2,4	-1,8
3 kk:n reaalkorko	Heikko	-0,6	-2,6	-0,1
	Perus	-0,4	-2,8	0,4
	Vahva	-0,1	-3,2	0,9

Skenaarioiden todennäköisyyksien painot olivat 31.12.2021: Heikko 20 prosenttia, Perus 60 prosenttia ja Vahva 20 prosenttia.

Seuraavassa taulukossa esitetty yhteenveto tärkeimpien malleissa käytettyjen viiden makrotaloudellisen muuttujan arvoista ajanjaksolta 2020–2049 (keskiarvo, minimi ja maksimi) kolmessa skenaariossa, joita on käytetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Näitä arvoja on käytetty kaikkiin tuoteryhmiin 31.12.2020.

Makrotaloudellinen muuttuja	Skenaario	Keskiarvo (%)	Minimi (%)	Maksimi (%)
BKT:n kasvu	Heikko	0,4	-4,0	0,8
	Perus	1,3	-4,0	3,0
	Vahva	2,0	-4,0	5,4
Työttömyys-%	Heikko	8,4	7,8	8,7
	Perus	6,7	6,5	8,0
	Vahva	4,9	4,5	7,8
Investointien kasvu %	Heikko	1,0	-1,7	1,5
	Perus	2,6	0,7	3,0
	Vahva	3,7	1,0	4,0
Asuntojen hintaindeksi	Heikko	0,8	-1,0	1,3
	Perus	1,6	-0,4	2,3
	Vahva	2,5	-0,2	3,3
12kk Euribor	Heikko	-0,5	-2,1	-0,1
	Perus	-0,1	-2,0	0,4
	Vahva	0,2	-1,9	0,9

Skenaarioiden todennäköisyyksien painot olivat 31.12.2020: Heikko 20 prosenttia, Perus 60 prosenttia ja Vahva 20 prosenttia.

Skenaariot perustuvat OP Ryhmän ekonomistien tekemiin ennusteisiin. Ennusteprosessissa huomioidaan myös ulkopuolisten laitosten, kuten OECD:n, International Monetary Fundin, Suomen Pankin, Valtionvarainministeriön jne. tuottamat vastaavat ennusteet sekä akateemiset tutkimukset.

Käytettyjen makrotaloudellisten muuttujien järjestyttä arvioidaan PD-, LGD-, EAD- ja ennenaikaisen takaisinmaksun mallien toimivuuden tarkastelun yhteydessä.

Seuraavassa taulukossa esitetään olennaisten saamisten tappiota koskeva vähennyserä eri skenaarioissa arvonalentumisvaiheittain 31.12.2021.

Yritys- ja kotitalousasiakkaiden tappiota koskevat vähennyserät yhteensä, milj €	Painotettu tappiota koskeva vähennyserä	Tappiota koskeva vähennyserä heikossa skenaarlossa	Tappiota koskeva vähennyserä perusskenaarlossa	Tappiota koskeva vähennyserä vahvassa skenaarlossa
Vaihe 1	25	27	24	22
Vaihe 2	27	29	27	25
Vaihe 3	256	256	256	256
Yhteensä	308	312	307	303

Seuraavassa taulukossa esitetään olennaisten saamisten tappiota koskeva vähennyserä eri skenaarioissa arvonalentumisvaiheittain 31.12.2020.

Yritys- ja kotitalousasiakkaiden tappiota koskevat vähennyserät yhteensä, milj €	Painotettu tappiota koskeva vähennyserä	Tappiota koskeva vähennyserä heikossa skenaarlossa	Tappiota koskeva vähennyserä perusskenaarlossa	Tappiota koskeva vähennyserä vahvassa skenaarlossa
Vaihe 1	35	38	35	33
Vaihe 2	27	30	27	25
Vaihe 3	231	231	231	231
Yhteensä	293	299	293	289

Sekä henkilö- että yritysasiakkaissa kaikki riskiparametrit vaikuttavat samansuuntaisesti niin, että tappiota koskeva vähennyserä on suurin heikossa skenaarlossa. Vaiheen 3 LGD-malli on riippumaton makrotaloudellisista tekijöistä, mutta merkittävä osa vaiheen 3 vastuista arvioidaan kassavirtapohjaisella asiantuntija-arviolla, jossa huomioidaan myös tulevaisuuteen suuntautuva informaatio.

Herkkyyshanalyysi

Herkkyyshanalyysillä kuvataan tappiota koskevan vähennyserän herkkyyttä makrotaloudellisten tekijöiden muutoksille. Alla esitetty analyysi kuvaa ainoastaan jokseenkin mahdollista talouden heikkenemistä eikä lainkaan talouden noususuhdannetta. Lisäksi kaikki herkkyyshanalyysin eri komponentit eivät taloudellisessa taantumassa välttämättä kehity yhdessä herkkyyshanalyysissä esitetyllä tavalla.

Merkittävimmät makromuuttajat riskiparametreissa ja vastuuryhmissä ovat 12 kuukauden Euribor -korko, 3 kuukauden Euribor -reaalikorko, josta on vähennetty inflaation vaikutus, ja BKT:n kehitys. Herkkyyshanalyysissä käytetyt muutokset ovat 1 %-yksikön kasvu 12 kuukauden Euribor -korossa, 1 %-yksikön kasvu 3 kuukauden Euribor -korossa, 1 %-yksikön kasvu inflaatiossa ja 3,5 %-yksikön lasku BKT:n kasvuasteessa. Luvut kuvastavat siis nykyistä heikompaa suhdannetta ja ovat kaikki tappiota koskevaa vähennyserää kasvattavia ja perustuvat seuraaviin asioihin. Herkkyyshanalyysissä käytettyjen muutosten tasot perustuvat muuttujien käyttäytymiseen historiallisella periodilla, ja muutokset vastaavat karkeasti keskihajonnan suuruista muutosta.

Herkkyyshanalyysi tehdään vain vaiheen 1 ja 2 sopimuksille. Herkkyyshanalyysissä ei huomioida merkittävän luottoriskin kasvun (SICR) myötä tapahtuvia vaiheen 1 ja 2 välisiä siirtymiä. Koko voimassaoloajan PD:n muutokset stressatussa skenaarlossa huomioidaan vain tappiota koskevan vähennyserän laskukaavan PD-estimaateissa eikä PD:n muutosten vaikutuksia SICRin kautta huomioida herkkyyshanalyysissä.

Seuraavassa taulukossa esitetään kotitalouksien ja yritysasiakkaiden ryhmien tappiota koskevan vähennyserän (31.12.2021) muutoksen herkkyyks, kun taloudellinen tilanne heikkenee korkotason, reaalikoron, inflaation ja BKT:n muutosten yhteisvaikutuksesta:

Ryhmä Valhe	Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021	Tappiota koskevan vähennyserän herkkyysanalyysi*	Suhteellinen muutos
Kotitaloudet			
Vaihe 1	2	2	4 %
Vaihe 2	9	10	11 %
Yritysiukkaat			
Vaihe 1	22	24	10 %
Vaihe 2	18	23	27 %
Yhteensä	51	60	16 %

* 1 %-yksikön 12 kk Euribor -koron kasvu, 1 %-yksikön 3 kk Euribor -reaalikoron kasvu, 1 %-yksikön inflaation kasvu ja 3,5 %-yksikön BKT:n kasvun lasku kaikissa skenaarioissa.

Seuraavassa taulukossa esitetään kotitalouksien ja yritysasiakkaiden ryhmien tappiota koskevan vähennyserän (31.12.2020) muutoksen herkkyyks, kun taloudellinen tilanne heikkenee korkotason, investointien kasvuasteen ja BKT:n muutosten yhteisvaikutuksesta:

Ryhmä Valhe	Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2020	Tappiota koskevan vähennyserän herkkyysanalyysi*	Suhteellinen muutos
Kotitaloudet			
Vaihe 1	2	2	6 %
Vaihe 2	5	5	6 %
Yritysiukkaat			
Vaihe 1	34	38	13 %
Vaihe 2	21	29	33 %
Yhteensä	61	73	19 %

* 1 %-yksikön 12 kk Euribor -koron kasvu, 1 %-yksikön reaalikoron kasvu ja 3,5 %-yksikön BKT:n kasvun lasku kaikissa skenaarioissa.

Tappiota koskevat vähennyserät määräytyvät pitkälti ensimmäisten vuosien perusteella, jolloin herkkyysanalyysin tulosten kannalta olennaisia ovat simuloitujen skenaarioiden ensimmäiset vuodet.

Korkotasojen 1 %-yksikön nousu nostaa tappiota koskevan vähennyserän määrää sekä henkilö- että yritysasiakkaisissa. BKT:n kasvulla on negatiivinen suhde tappiota koskevan vähennyserän määrään kaikkien mallikomponenttien kautta. BKT:n kasvun heikkeneminen kasvattaa sekä henkilöasiakkaiden että yritysasiakkaiden PD:n arvoja. Lisäksi se vaikuttaa LGD:n kautta siten, että BKT:n lasku heikentää asuntovakuuksien käyvän arvon kehitystä, joka vaikuttaa vaiheen 2 sopimuksiin.

Analyysi osoittaa, että merkittävimmät suhteelliset ja absoluuttiset muutokset kohdistuvat yritysasiakkaisiin, joissa vaiheen 1 ja 2 sopimusten tappiota koskevat vähennyserän määrät kasvavat merkittävästi. Henkilöasiakkaisissa muutokset ovat huomattavasti alhaisempia kuin yritysasiakkaiden kohdalla, koska niiden riskiparametrien estimaatit eivät ole niin herkkiä talouden suhdanteille.

Liite 35. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	31.12.2021	31.12.2020
Takaukset	406	460
Takuuvastuut	2 413	1 871
Luottolupaukset	5 678	5 364
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	656	227
Muut	495	496
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	9 649	8 417

Liite 36. Rahoitusvarat ja -velat, jotka on vähennetty toisistaan tai joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely
Rahoitusvarat

31.12.2021, milj. €	Rahoitus- varojen brutto- määrä	Rahoitusvelkojen bruttomäärä, joka on vähennetty rahoitusvarolista	Taseessa esitettävä nettomäärä	Rahoitusvarojen määrät, joita ei ole netotettu taseessa		
				Johdannais- yleissopimukset*	Saadut vakuudet	Nettomäärä
Johdannaiset	4 073	-361	3 712	-2 190	-678	844

31.12.2020, milj. €	Rahoitus- varojen brutto- määrä	Rahoitusvelkojen bruttomäärä, joka on vähennetty rahoitusvarolista	Taseessa esitettävä nettomäärä	Rahoitusvarojen määrät, joita ei ole netotettu taseessa		
				Johdannais- yleissopimukset*	Saadut vakuudet	Nettomäärä
Johdannaiset	5 915	-562	5 352	-2 462	-377	2 513

Rahoitusvelat

31.12.2021, milj. €	Rahoitus- velkojen brutto- määrä	Rahoitusvarojen bruttomäärä, joka on vähennetty rahoitusveloista	Taseessa esitettävä nettomäärä	Rahoitusvelkojen määrät, joita ei ole netotettu taseessa		
				Johdannais- yleissopimukset*	Annetut vakuudet	Nettomäärä
Johdannaiset	3 015	-345	2 669	-2 190	-488	-9

31.12.2020, milj. €	Rahoitus- velkojen brutto- määrä	Rahoitusvarojen bruttomäärä, joka on vähennetty rahoitusveloista	Taseessa esitettävä nettomäärä	Rahoitusvelkojen määrät, joita ei ole netotettu taseessa		
				Johdannais- yleissopimukset*	Annetut vakuudet	Nettomäärä
Johdannaiset	4 863	-589	4 274	-2 462	-542	1 269

* OP Yrityspankki Oyj:n käytäntönä on solmia johdannaisyleissopimukset kaikkien johdannaisvastapuolien kanssa.

OTC-johdannaisten keskusvastapuoliselvitys

Finanssivastapuolten kanssa solmitut standardiehtoiset OTC-johdannaiskaupat selvitetään London Clearing House:n kanssa EMIR-asetuksen (EU 648/2012) mukaisesti. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli, jonka kanssa netotetaan johdannaisten päiväkohtaiset maksut. Lisäksi päivittäin joko maksetaan tai saadaan vakuus, joka vastaa avointen sopimusten käypien arvojen muutosta (variation margin), joka selvitystavasta riippuen käsitellään vakuutena tai lopullisena suorituksena. Keskusvastapuoliselvittävät korkojohdannaiset esitetään nettona taseessa.

Muut kahdenvälisesti selvittävät OTC-johdannaiset

OP Yrityspankin ja muiden asiakkaiden välisiin johdannaiskauppoihin sekä sellaisiin johdannaiskauppoihin, joita asetuksen mukainen keskusvastapuoliselvitys ei koske, sovelletaan joko ISDA:n, OP Yrityspankin omaa tai Finanssiala ry:n johdannaisyleissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

Liite 37. Rahavirtalaskelman liitetiedot

MIJ. €	2021	2020
Saadut korot	694	937
Maksetut korot	-509	-678
Erät, joihin ei liittyy maksutapahtumaa ja muut olkalsut		
Saamisten arvonalentumiset	74	54
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	304	-217
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset	0	0
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	12	14
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0
Maksetut tuloverot	52	45
Muut	54	-12
Olkalsut yhteensä	497	-117
Rahavarat		
Käteiset varat	32 789	21 764
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	102	78
Yhteensä	32 891	21 842

Riskienhallinnan liitetiedot

Riskienhallinnan periaatteet on kuvattu liitetiedossa 2.

Liite 38. Luottotappioiden ja arvonalentumisten kehitys

Luottotappioiden ja arvonalentumisten kehitys

Milj. €	2015	2016	2017	2018*	2019	2020	2021
Luottotappiot ja arvonalentumiset, brutto	-69	-83	-48	-24	-50	-54	-74
Palautukset	40	46	36	0	1	1	1
Luottotappiot ja arvonalentumiset, netto	-30	-37	-12	-23	-50	-53	-74

* IFRS 9 -standardi otettiin käyttöön 1.1.2018.

Liite 39. Saadut vakuudet vakuuslajeittain

Milj. €	31.12.2021	Osuus, %	31.12.2020	Osuus, %
Kohdevakuus	4 846	35,0	3 333	28,7
Kiinteistö- tai vuokraoikeuskiinnitys toimisto- tai teollisuuskiinteistöön	2 996	21,6	2 759	23,7
Julkisyhteisön takaus	2 387	17,2	2 567	22,1
Osakkeet ja osuudet, muut	1 345	9,7	1 273	11,0
Osakkeet, asunto-osakeyhtiöt ja asuinkäytössä olevat kiinteistöyhtiöt	821	5,9	351	3,0
Kiinteistö- tai vuokraoikeuskiinnitys asuinkiinteistöön	502	3,6	485	4,2
Yrityskiinnitys	297	2,1	290	2,5
Muu vakuus	290	2,1	284	2,4
Saatavavakuudellinen rahoitus	201	1,5	180	1,5
Pankkitakaus	172	1,2	103	0,9
Yhteensä	13 858	100,0	11 626	100,0

Saadut vakuudet vakuuslajeittain on laskettu pankin hallussa olevien vastuille kohdistettujen vakuuksien vakuusarvojen perusteella. Vakuusarvon laskennan perustana on vakuuden käypä arvo, josta vakuusarvo saadaan varovaisesti arvioitujen vakuuslajikohtaisten arvostusprosenttien perusteella. Vastuut ylittäviä vakuusarvoja ei ole otettu lukuihin mukaan.

Liite 40. Varainhankinnan rakenne

Milj. €	31.12.2021	Osuus, %	31.12.2020	Osuus, %
Velat luottolaitoksille	42 660	49,8	28 888	41,5
Velat asiakkaille				
Talletukset	16 089	18,8	13 944	20,1
Muut	2 268	2,6	2 458	3,5
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Sijoitustodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper)	7 835	9,1	7 620	11,0
Joukkovelkakirjat	10 869	12,7	12 622	18,2
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	3 926	4,6	1 689	2,4
Velat, joilla huonompi etuoikeus	1 994	2,3	2 309	3,3
Yhteensä	85 641	100,0	69 530	100,0

Liite 41. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan

31.12.2021	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	ylli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	32 789					32 789
Saamiset luottolaitoksilta	992	3 304	7 656	981	487	13 419
Saamiset asiakkailta	4 245	3 355	15 091	2 253	1 293	26 236
Sijoitusomaisuus						
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	132	68	71	59	0	331
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	264	740	7 273	4 894		13 171
Rahoitusvarat, jotka jaksotettu hankintameno		501	3 043	310		3 853
Varat yhteensä	38 421	7 967	33 134	8 496	1 780	89 799
Velat luottolaitoksille	10 772	2 703	22 387	6 798		42 660
Velat asiakkaille	17 718	194	411	32		18 357
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	4 901	6 723	6 918	3 849	239	22 630
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	507		1 487			1 994
Velat yhteensä	33 898	9 620	31 204	10 679	239	85 641
Takaukset	112	67	193	0	34	406
Takuuvastuut	251	614	632	886	30	2 413
Luottolupaukset	5 678					5 678
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	115	389	153			656
Muut	492	2	0	1		495
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 647	1 072	978	887	64	9 649
31.12.2020	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	ylli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	21 764					21 764
Saamiset luottolaitoksilta	1 137	4 474	5 211	328	98	11 248
Saamiset asiakkailta	5 167	3 372	13 434	1 169	1 320	24 461
Sijoitusomaisuus						
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	192	49	59	27	4	331
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	213	435	7 469	5 522		13 639
Rahoitusvarat, jotka jaksotettu hankintameno			503	311		814
Varat yhteensä	28 473	8 329	26 676	7 357	1 423	72 257
Velat luottolaitoksille	8 331	653	12 896	7 007		28 888
Velat asiakkaille	15 375	553	421	53		16 403
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	4 052	5 966	8 915	2 749	250	21 931
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		283	2 026			2 309
Velat yhteensä	27 758	7 455	24 258	9 809	250	69 530
Takaukset	54	76	276	1	52	460
Takuuvastuut	198	356	502	760	55	1 871
Luottolupaukset	5 364					5 364
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	65	78	84	0		227
Muut	493	0	2	1	0	496
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 174	511	864	762	107	8 417

Liite 42. Likviditeettireservi

Likviditeettireservi esitetään Muu toiminta segmentissä.

Likviditeettireservin maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 31.12.2021, milj. €

Vuotta	0-1	1-3	3-5	5-7	7-10	10-	Yhteensä	Osuus, %
Aaa*	32 837	603	604	226	254		34 524	91,7
Aa1-Aa3	106	346	439	391	329	0	1 609	4,3
A1-A3	2	2	0	8	2		15	0,0
Baa1-Baa3	1	112	101	41	11	0	267	0,7
Ba1 tai alempi	0	66	30	39			134	0,4
Sisäisesti luokiteltu	305	213	115	267	196		1 095	2,9
Yhteensä	33 250	1 342	1 289	971	792	0	37 645	100,0

* ml. Talletukset keskuspankissa

Likviditeettireservin (pl. Talletukset keskuspankissa) keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 4,0 vuotta.

Likviditeettireservin maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 31.12.2020, milj. €

Vuotta	0-1	1-3	3-5	5-7	7-10	10-	Yhteensä	Osuus, %
Aaa*	21 954	1 515	1 611	852	1 414		27 346	87,5
Aa1-Aa3	1	651	984	474	706	0	2 814	9,0
A1-A3	0	2	4	3	2	3	14	0,0
Baa1-Baa3	32	59	124	51	5	1	273	0,9
Ba1 tai alempi	20	7	64	35	0		127	0,4
Sisäisesti luokiteltu	245	190	167	78			680	2,2
Yhteensä	22 253	2 424	2 954	1 494	2 127	4	31 254	100,0

* ml. Talletukset keskuspankissa

Likviditeettireservin (pl. Talletukset keskuspankissa) keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 4,4 vuotta.

Liite 43. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit erääntymisen tai uudelleen- hinnoittelun mukaan

31.12.2021	1 kk tai alle	>1-3 kk	>3-12 kk	1-2 v	2-5v	yll 5 v	Yhteensä
Käteiset varat	32 789						32 789
Saamiset luottolaitoksilta	2 550	4 909	3 016	1 329	1 438	177	13 419
Saamiset asiakkailta	5 828	8 438	7 651	368	2 558	1 393	26 236
Sijoitusomaisuus							
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	22	78	85	9	67	70	331
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	593	138	714	1 596	5 235	4 894	13 171
Rahoitusvarat, jotka jaksotettu hankintameno	810	3 043					3 853
Varat yhteensä	42 593	16 606	11 465	3 303	9 298	6 534	89 799
Velat luottolaitoksille	26 577	7 430	1 519	777	2 056	4 301	42 660
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			0				0
Velat asiakkaille	16 348	1 451	558				18 357
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 807	4 272	5 494	604	5 350	4 105	22 630
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	77	816	7		1 094		1 994
Velat yhteensä	45 809	13 969	7 578	1 380	8 500	8 405	85 641

VELOISTA VAADITTAESSA MAKSETTAVIA ERÄÄ OLI YHTEENSÄ 17,7 MILJARDIA EUROA JA NE MUODOSTUIVAT LÄHINNÄ YLEISÖN TALLETUKSISTA.

31.12.2020	1 kk tai alle	>1-3 kk	>3-12 kk	1-2 v	2-5v	yll 5 v	Yhteensä
Käteiset varat	21 764						21 764
Saamiset luottolaitoksilta	1 655	3 512	3 672	740	1 580	89	11 248
Saamiset asiakkailta	6 170	7 694	6 468	459	2 288	1 382	24 461
Sijoitusomaisuus							
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	94	100	48	7	51	32	331
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	590	141	346	1 318	5 723	5 522	13 639
Rahoitusvarat, jotka jaksotettu hankintameno	814						814
Varat yhteensä	31 086	11 447	10 534	2 523	9 642	7 024	72 257
Velat luottolaitoksille	9 016	3 964	1 473	2 226	7 740	4 468	28 888
Velat asiakkaille	14 015	1 518	870				16 403
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 071	4 628	5 865	1 706	4 771	2 889	21 931
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	75	363	278	500	1 093		2 309
Velat yhteensä	25 178	10 473	8 487	4 431	13 604	7 358	69 530

VELOISTA VAADITTAESSA MAKSETTAVIA ERÄÄ OLI YHTEENSÄ 16,2 MILJARDIA EUROA JA NE MUODOSTUIVAT LÄHINNÄ YLEISÖN TALLETUKSISTA.

Liite 44. Korke- ja markkinariskin herkkyyssanalyysi

Taseen korkoriski

Valuutta, milj. €	2021		2020	
	-200bp	+200bp	-200bp	+200bp
EUR	426	-69	313	-219

Riski raportoidaan kaikille valuutoille euroina. Valuuttamääraisten erien määrät ovat pieniä ja niiden valuutta- ja korkoriskit pääsääntöisesti suojataan. Korkoriski lasketaan kuukausittain kassavirtojen nykyarvon muutosherkkyytenä korkokäyrän 2 %-yksikön yhdensuuntaiselle muutokselle.

Markkinariskin herkkyyssanalyysi

Milj. €		2021	2020
Korkovolatiliteetti*	10bp	-2	0
Valuuttavolatiliteetti*	10 %-yksikköä	0	0
Luottoriskipreemio**	10bp	-55	-61

* Kaupankäyntisalkku

** Pitkäaikainen sijoitusomaisuus

Muut liitetiedot

Liite 45. Maakohtaiset tiedot

OP Yrityspankki Oyj toimii pääosin Suomessa. OP Yrityspankki Oyj:llä on pankkitoimintaa ja rahoitusyhtiötoimintaa harjoittavat sivuliikkeet Virossa, Latviassa ja Liettuassa. OP Yrityspankki Oyj:n hallitus hyväksyi 10.2.2021 sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Baltian tytäryhtiöt OP Finance AS (Viro), OP Finance SIA (Latvia) ja AB OP Finance (Liettua) sulautuvat rajat ylittävällä sulautumisella emoyhtiönsä OP Yrityspankki Oyj:öön 31.10.2021.

2021

Nimi		Kotipalkka/ kotimaa
OP Corporate Bank plc Estonian Branch	sivuliike	Viro
OP Corporate Bank plc Latvian Branch	sivuliike	Latvia
OP Corporate Bank plc Lithuanian Branch	sivuliike	Liettua

Taloudellista asemaa koskevat tiedot 31.12.2021, milj. €	Viro	Latvia	Liettua	Yhteensä
Liiketoiminnan tuottojen yhteenlaskettu määrä	16	19	21	56
Liikevoiton tai -tappion yhteenlaskettu määrä ennen veroja	4	10	9	23
Tilikauteen kohdistuvien tuloverojen yhteenlaskettu määrä	2	1	2	5
Henkilöstön yhteenlaskettu määrä henkilötyövuosina	38	35	43	115

2020

Nimi		Kotipalkka/ kotimaa
OP Corporate Bank plc Estonian Branch	sivuliike	Viro
OP Corporate Bank plc Latvian Branch	sivuliike	Latvia
OP Corporate Bank plc Lithuanian Branch	sivuliike	Liettua
OP Finance AS	tytäryritys	Viro
OP Finance SIA	tytäryritys	Latvia
UAB OP Finance	tytäryritys	Liettua

Taloudellista asemaa koskevat tiedot 31.12.2020, milj. €	Viro	Latvia	Liettua	Yhteensä
Liiketoiminnan tuottojen yhteenlaskettu määrä	15	17	19	51
Liikevoiton tai -tappion yhteenlaskettu määrä ennen veroja	9	10	13	32
Tilikauteen kohdistuvien tuloverojen yhteenlaskettu määrä	1	1	2	3
Henkilöstön yhteenlaskettu määrä henkilötyövuosina	34	33	40	106

Liite 46. Lähipiiritapahtumat

OP Yrityspankki Oyj:n lähipiiri muodostuu OP Osuuskunta -konsernin tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja näiden läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Yhtiön johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä hallituksen jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellä on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkesäätiö ja OP Ryhmän henkilöstörahasa.

Lähipiiriin yritysjärjestelyistä on kerrottu liitetiedossa 3.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa 2021

Tuhatta euroa	Emoyhtiö	Johdon	
		avainhenkilöt	Muut*
Luotot	997 004	4 505	6 834 997
Muut saamiset	431		3 976 402
Talletukset	659 645	3 120	7 521 581
Muut velat	141 203		320 704
Korkotuotot	1 667	19	36 464
Korkokulut	-955	4	43 039
Palkkiotuotot	199	1	6 273
Palkkiokulut	456	0	21 557
Sijoitustoiminnan nettotuotot			-51 267
Liiketoiminnan muut tuotot	198		10 028
Liiketoiminnan kulut	45 161		60 069
Vastuusitoumukset ja johdannaiset			
Taseen ulkopuoliset sitoumukset			
Takaukset			12 500
Takuuvastuut			1 393
Johdannaissovimukset			
Nimellisarvot			6 213 935
Luottovasta-arvot			53 634
Palkat ja palkkiot sekä tulospalkat			
Palkat ja palkkiot sekä tulospalkat		475	
Lähipiirin omistamien			
Osakkeiden lukumäärä	319 551 415		

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa 2020

Tuhatta euroa	Emoyhtiö	Johdon avainhenkilöt	Muut*
Luotot		2 333	6 110 000
Muut saamiset	197		942 849
Talletukset	518 260	1 377	6 433 991
Muut velat	2 329		613 565
Korkotuotot	1 582	10	35 858
Korkokulut	2 814	1	100 370
Palkkiotuotot	89	1	12 625
Palkkiokulut			15 899
Sijoitustoiminnan nettotuotot			168 517
Liiketoiminnan muut tuotot	1 783		8 387
Liiketoiminnan kulut	66 821		128 069
Vastuositoumukset ja johdannaiset			
Taseen ulkopuoliset sitoumukset			
Takaukset			12 500
Takuuvastuut			1 387
Johdannaissopimukset			
Nimellisarvot			6 284 886
Luottovasta-arvot			66 833
Palkat ja palkkiot sekä tulospalkat			
Palkat ja palkkiot sekä tulospalkat		509	
Lähipiirin omistamien			
Osakkeiden lukumäärä	319 551 415		

* Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkesäätiö, OP Ryhmän henkilöstörahasa ja sisaryritykset OP Osuuskunta-keskusyhteisökonsernissa.

Hallituksen palkkiot 2021

Hallituksen jäsenet eivät ole tilikauden 2021 aikana saaneet OP Yrityspankilta kuukausi- eivätkä osake- tai osakeperusteisia palkkioita. OP Osuuskunnan tai sen tytäryhtiöiden palveluksessa oleville hallituksen jäsenille ei maksettu erillistä kokouspalkkiota vuonna 2021. OP Ryhmän osuuspankkien palveluksessa oleville hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2021 kokouspalkkiota 600 euroa/kokous.

Toimitusjohtaja Katja Keitaanniemelle 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta maksetut palkat ja palkkiot olivat 474 529 euroa.

Toimitusjohtajan toimitushteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Toimitusjohtajasopimuksen mukaan yhtiön tulee maksaa toimitusjohtajalle irtisanomisajan palkan lisäksi erokorvauksena kuuden (6) kuukauden kokonaispalkkaa vastaava määrä, jos yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan tehtävästään tai toimitusjohtaja joutuu irtisanoutumaan tai purkamaan sopimuksen yhtiöstä johtuvasta syystä. Toimitusjohtajan toimitushteen päättyessä yhtiöstä johtuvista syistä on toimitusjohtajalla myös oikeus toimitushteen päättymisvuoden tulospalkkiojärjestelmän palkkioihin sekä mahdollisiin sääntelyn mukaisesti lykättyihin palkkioihin, mikäli kyseisen järjestelmän ansaintakriteerit ja järjestelmän ehtojen mukaiset maksamisen edellytykset täyttyvät.

Johdon avainhenkilöiden eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja kuuluu työntekijäin eläkelain TyEL:n piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Toimitusjohtajan eläkeikä vastaa TyEL:n alinta vanhuuseläkettä. Toimitusjohtajan lisäeläketurva on hoidettu OP-Henkivakuutuksen lisäeläkevakuutuksella. Toimitusjohtajan lisäeläkevakuutuksesta aiheutuneet kulut olivat 85 560 (83 160) eur. Hallituksen jäsenten osalta ei ole tehty eläkesitoumuksia. Eläkesitoumuksia ei ole tehty myöskään hallitukseen aikaisemmin kuuluneiden henkilöiden osalta. OP Yrityspankin eläkejärjestelyt on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 27. Varaukset ja muut velat.

Toimitusjohtajan eläkekulut, tuhatta euroa	2021	2020
Maksuperusteiset TyEL eläkekulut	118	120
Maksuperusteiset lisäeläkekulut	86	83

Liite 47. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

OP Yrityspankki Oyj laski 27.1.2022 liikkeeseen 500 miljoonan euron vihreän joukkovelkakirjalainan päivitetyn Green Bond Framework -viitekehyksen mukaisesti. Lainalla tuetaan vihreää siirtymää, ja sen kautta hankitut varat kohdistetaan kestäväan yritysrahoitukseen. Kansainvälisille vastuullisille instituutiosijoittajille suunnattu laina on OP Yrityspankin ensimmäinen senior non-preferred -ehtoinen vihreä vakuudeton joukkovelkakirjalaina, jonka määrä on 500 miljoonaa euroa ja laina-aika 5,5 vuotta. Sen kautta rahoitettavia toimialoja ovat uusiutuva energia, ympäristöystävällinen rakentaminen (green buildings) ja luonnonvarojen kestävä käyttö sisältäen maankäytön.

OP Ryhmä on päättänyt ottaa käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiataso vuoden 2022 toisella neljänneksellä. Päätöksen taustalla ovat lisääntyneet sääntelyn vaatimukset ja Euroopan keskuspankin (EKP) kanssa käydyt keskustelut sisäisten luottoluokittelumenetelmien (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) soveltamisesta. Lattiataso otetaan käyttöön OP Ryhmässä vuoden 2022 toisella neljänneksellä. OP Yrityspankin CET1-vakavaraisuuden arvioidaan olevan käyttöönoton jälkeen noin 12 prosenttia. Lattiatason käyttöönotto on väliaikainen laskenta-tekniinen muutos, eikä se vaikuta OP Yrityspankin riskiasemaan, joka on hyvä. Lattiatason vaikutus poistuu tulevina vuosina vaiheittain EKP:n hyväksytyä sisäisten luottoluokitusmenetelmien kehitystoimenpiteet. Toimenpiteellä ei ole olennaista vaikutusta OP Ryhmän vuoden 2022 joukko-velkakirjalainojen liikkeeseenlaskusuunnitelmaan.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 1. päivänä maaliskuuta 2022

Timo Ritakallio
hallituksen puheenjohtaja

Olli-Pekka Saario

Pasi Sorri

Jarmo Viitanen

Katja Keitaanniemi
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 2. päivänä maaliskuuta 2022

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Juha-Pekka Mylén
KHT

Tilintarkastuskertomus

OP Yrityspankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet OP Yrityspankki Oyj:n (y-tunnus 0199920-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 11.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Saamiset asiakkailta – arvostaminen (tilinpäätöksen liitteet 1, 12, 17 ja 34)

Saamiset asiakkailta, yhteensä 26,2 mrd. euroa, on OP Yrityspankin taseen merkittävin erä muodostaen 28 % taseen loppusummasta.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka liittyvät mm. odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyden ja määrän, sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämiseen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin validoinnin ja kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.

Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista sekä saamisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontrolleja.

Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamenetelmiä ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin ja luottoriskimalleihin liittyviä kontrolleja.

Tarkastuksen keskeisimpiä osa-alueita ovat olleet merkittävimmät ECL-laskentaan liittyvät johdon harkintaa edellyttävät tekijät, kassavirtaperusteiseen asiantuntija-arvioon perustuva ECL-laskenta, koronaviruspandemian vaikutukset luottoriskiasemaan ja ECL-laskentaan, ECL-mallien validointiprosessi, sekä keskeisimpien ECL-mallien uudelleenlaskenta ja herkkyysanalyysit.

Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n IFRS- ja rahoitusasiantuntijoita.

Lisäksi olemme arvioineet OP Yrityspankin saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Sijoitusomaisuuden ja johdannaissopimusten arvostaminen (tilinpäätöksen liitteet 1, 7, 16, 18, ja 34)

Sijoitusomaisuuden tasearvo on 17,4 mrd. euroa käsittäen pääasiassa käypään arvoon arvostettavia sijoituksia. Johdannaisvarat ovat yhteensä 3,7 mrd. euroa ja johdannaisvelat 2,7 mrd. euroa koostuen kaupankäynti- ja suojaustarkoituksessa pidettävistä sopimuksista. Johdannaiset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, OP Yrityspankin omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Sijoitusten ja johdannaisten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkintaa erityisesti niiden instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.

Sijoitusomaisuuden ja johdannaissopimusten ollessa huomattavan määräisiä ja niiden arvostamiseen liittyessä epälikvidien tuotteiden osalta myös johdon harkintaa, on kyseisten erien arvostaminen määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.

Olemme arvioineet OP Yrityspankin soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta sekä testanneet sijoitusomaisuuden ja johdannaissopimusten kirjanpitoa ja arvostamista.

Johdannaissopimusten osalta olemme arvioineet kirjanpitokäsittelyä ja arvostusprosessia suhteessa IFRS-säännösten vaatimuksiin.

Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden ja johdannaisten arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin ulkopuolisiin hintalähteisiin, arvioineet arvostuksessa käytettyjen syöttötietojen oikeellisuutta sekä käytettyjen oletusten ja arvioiden kohtuullisuutta.

Olemme myös perehtyneet OP Yrityspankin sijoituksiinsa soveltamiin arvonalentumisperiaatteisiin ja -menetelmiin.

Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n IFRS- ja rahoitusasiantuntijoita.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta ja johdannaissopimuksia koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Rakennejärjestelyt ja OP Yrityspankki Oyj:n IFRS-tilinpäätökseen siirtyminen (tilinpäätöksen liite 3)

OP Yrityspankki Oyj toteutti tilikaudella seuraavat rakennejärjestelyt:

- Osittaisjakautuminen 30.11.2021, jonka kautta vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavan Pohjola Vakuutus Oy:n osakekanta siirtyi OP Osuuskunnan omistukseen.
- OP Yrityspankin Baltian tytäryhtiöt sulautuivat emoyhtiönsä 31.10.2021.
- OP Yrityspankki Oyj myi OP Säilytys Oy:n osakekannan 30.11.2021 OP Osuuskunnalle.

Tilikaudella toteutettujen rakennejärjestelyiden osalta olemme suorittaneet seuraavia toimenpiteitä:

Olemme perehtyneet osittaisjakautumisen ja sulautumisten toteuttamiseen ja antaneet näistä lainsäädännön edellyttämät tilintarkastajan lausunnot.

Olemme arvioineet rakennejärjestelyiden vaikutusta OP Yrityspankki Oyj:n taloudelliseen asemaan ja tulokseen sekä transaktioiden kirjanpitokäsittelyä ja esittämistä suhteessa IFRS-standardien vaatimuksiin.

Vuonna 2021 toteutettujen rakennejärjestelyiden seurauksena OP Yrityspankki Oyj:lle ei muodostu enää konsernia 31.12.2021 eikä se laadi konsernitilinpäätöstä. OP Yrityspankki Oyj on siirtynyt 31.12.2021 laatimaan erillistilinpäätöksensä ja osavuosikatsauksensa kansainvälisten IFRS-standardien mukaisesti. Tilikauden aikana julkistetut osavuosikatsaukset on laadittu OP Yrityspankki konsernista.

Rakennejärjestelyt ja OP Yrityspankki Oyj:n siirtyminen laatimaan tilinpäätöksensä IFRS-standardien mukaisesti ovat kertaluonteisuutensa ja merkittävyytensä johdosta tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka tilikauden 2021 tarkastuksessa.

Olemme arvioineet ensimmäistä kertaa laaditun OP Yrityspankki Oyj:n IFRS-tilinpäätöksen laadintaprosessia, tilinpäätöksen esittämistapaa ja liitetietoinformaatiota.

Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n IFRS- ja yritysjärjestelyasiantuntijoita.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2002 alkaen yhtäjaksoisesti 20 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 2. maaliskuuta 2022

KPMG OY AB

Juha-Pekka Mylén
KHT